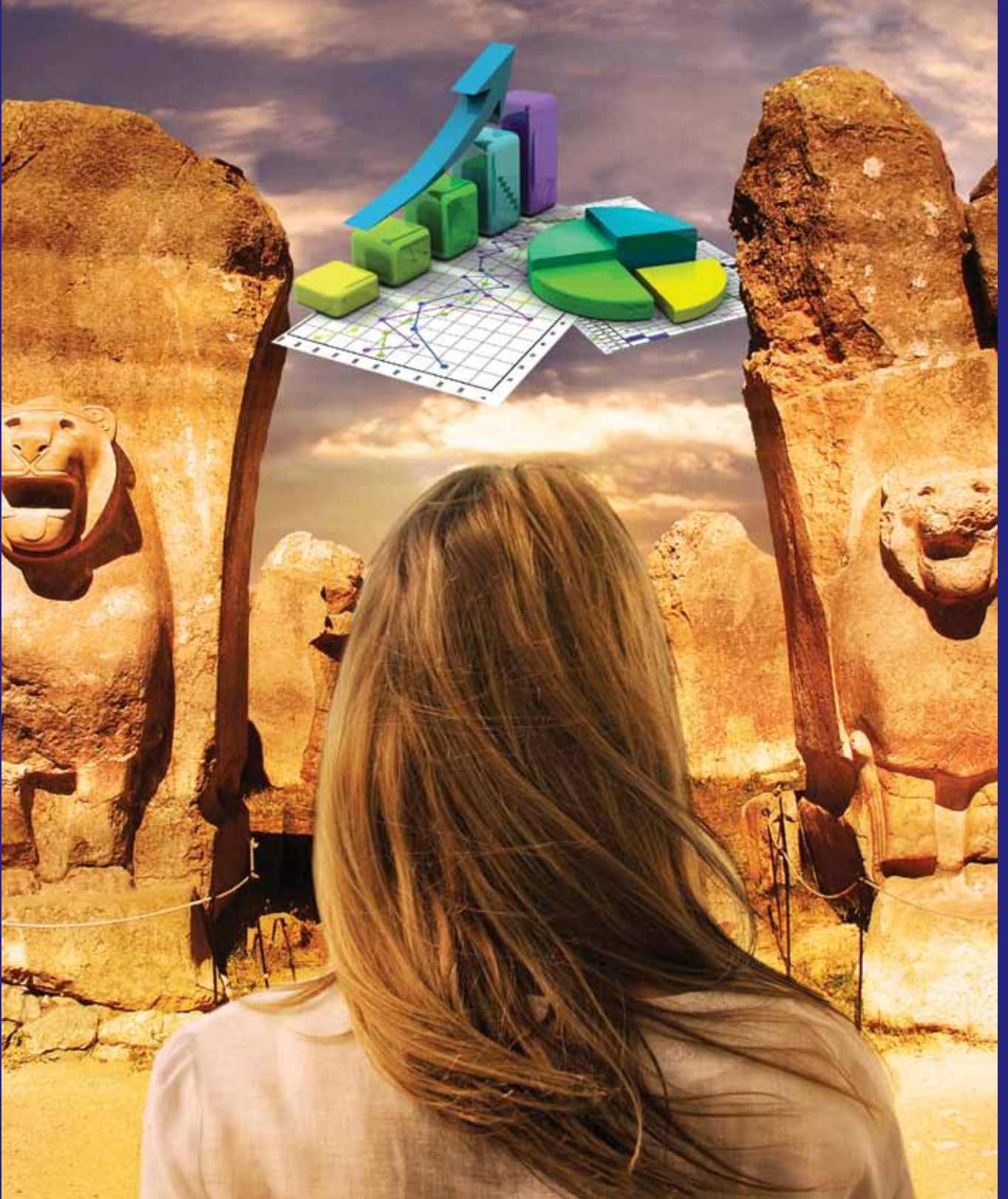

TÜROFED
Turizmraporu
TUROFED TOURISM REPORT 2014

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

04	1. bölüm / 1. Section
	DÜNYADA TURİZM / TOURISM IN THE WORLD
04	1.1. DÜNYA TURİZM ENDÜSTRİSİNİN 2010-2013 PERFORMANSI / 1.1. 2010-2013 PERFORMANCE OF WORLD TOURISM INDUSTRY
09	1.2. 2014'E DAİR ÖNGÖRÜLER / 1.2. 2014 FORECASTS
11	2. BÖLÜM / 2. SECTION
	ÜLKELER VE TURİZM / COUNTRIES AND TOURISM
12	2.1. AVRUPA ve AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ ÜLKE VATANDAŞLARININ 2014 YILI TURİZM TERCİHLERİ / 2.1 2014 TOURISM PREFERENCES OF CITIZENS OF EUROPE AND EU MEMBERS
	2.1. Rusya Turizm Pazarı Hareketleri / 2.1. Russia Tourism Market Developments
14	2.2. Almanya Pazarında Turizm Hareketleri / 2.2. Germany Tourism Market Developments
16	2.3. Oda Başına Elde Edilen Gelirler ve Büyüme Durumları / 2.3. Revenue per Room and Growth
16	2.4. 2014 ve 2015 Yılı Büyüme Oranları / 2.4. Growth rates for 2014 and 2015
18	3. BÖLÜM / 3. SECTION
	TÜRKİYE TURİZM VERİLERİ / TURKEY'S TOURISM DATA
19	3.1. Türkiye'nin Son Çeyrek Asırda Turizmde İstikrarı / 3.1. Turkey's Stability in Tourism in the last Quarter of a Century
19	3.2. Türkiye ve Dört İlin Ocak-Haziran Verileri / 3.2. January-June Data of Turkey and Four Cities
21	3.3. İstanbul 2013- 2014 İlk Altı Aylık Yabancı Ziyaretçi Verilerinin İncelenmesi / 3.3. Examination of Semi-Annual Data of Foreign Visitors for the Years 2013-2014 for Istanbul
22	3.4. Antalya 2013- 2014 Yilinin İlk Altı Aylık Yabancı Ziyaretçi Verilerinin İncelenmesi / 3.4. Examination of Semi-Annual Data of Foreign Visitors for the Years 2013-2014 for Antalya
25	3.5. Muğla İli Turizm Verileri 2013-2014 Karşılaştırmalı Değerlendirmesi / 3.5. Examination Annual Tourism Data of Muğla for 2013-2014
27	3.6. İzmir 2013-2014 Turist Profili İncelemesi / 3.6. Tourist Profiles in 2013-2014 for İzmir
29	3.7. Türkiye Genel Havalimanları Trafik / 3.7. Airport Traffic in Turkey
31	4. BÖLÜM / 4. SECTION
	TURİZM VE EKONOMİ / TOURISM AND ECONOMY
4.1.	TÜRKİYE'DEN YURTDIŞINA ÇIKAN VATANDAŞLAR / 4.1. TURKISH CITIZENS TRAVELING ABROAD
32	4.2. 2010-2014 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE TURİZM GİDERLERİ VE TÜRKİYE'DEN YURTDIŞINA ÇIKAN VATANDAŞLARIN KİŞİBAŞINA ORTALAMA HARCAMALARI / 4.2. TURKEY'S TOURISM EXPENDITURES AVERAGE AND SPENDING PER HEAD BY TURKISH CITIZENS TRAVELING ABROAD FOR THE YEARS 2010-2014
33	4.3. Türkiye Turizmi Çeyrek Dönem Gelir-Gider Değerlendirmesi / 4.3. Revenue-Expenditure Analysis of Turkey's Tourism by Quarter Terms.
35	4.4. 2010-2014 TURİZM GELİRLERİ / 4.4. TOURISM REVENUES FOR 2010-2014
37	4.5. OCAK-MAYIS 2014 DÖNEMİNDE AÇILAN VE KAPANAN ŞİRKET SAYISI / 4.5. NUMBER OF COMPANIES FOUNDED/CLOSED DURING JANUARY-MAY 2014
39	4.6. OCAK-MAYIS 2014 DÖNEMİNDE EN ÇOK YABANCI SERMAYELİ ANONİM ŞİRKET KURULUŞU YAPILAN İLK 20 FAALİYET ALANI / 4.6. FIRST 20 AREAS OF ACTIVITIES IN WHICH THE HIGHEST NUMBER OF FOREIGN CORPORATIONS WERE FOUNDED DURING JANUARY-MAY 2014
41	4.7. Türkiye'de Haziran Ayı Enflasyon Verileri / 4.7. Inflation Data of Turkey for June
42	4.8. Türkiye'de İstihdam ve İşgücünün Durumu / 4.8. Employment and Workforce in Turkey
43	4.9. Turizm Sektöründe 2014 Maaş Düzeyleri / 4.9. Salary Ranges in Tourism Sector in 2014
45	5. BÖLÜM TURİZM ENDÜSTRİSİ ARAŞTIRMA DOSYASI / 5. SECTION RESEARCH PAPER ON TOURISM INDUSTRY
	5.1. SEYAHAT VE TURİZM ENDÜSTRİSİNİN DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNE ETKİLERİ / 5.1. IMPACT OF TOURISM AND TRAVEL ON WORLD AND TURKEY'S ECONOMY
45	5.2. DÜNYA SEYAHAT VE TURİZM ENDÜSTRİSİ / 5.2. WORLD TOURISM AND TRAVEL INDUSTRY
45	5.2.1. Küresel Performans: 2013 / 5.2.1. Global Performance 2013
45	5.2.2. GAYRİSAFİ HASILA: Doğrudan Katkı / 5.2.2. GROSS PRODUCT Direct Contribution
46	5.2.3. GAYRİSAFİ HASILA: Toplam Katkı / 5.2.3. GROSS PRODUCT Total Contribution
46	5.2.4. İSTİHDAM: Doğrudan Katkı / 5.2.4. Employment: Direct Contribution
47	5.2.5. İSTİHDAM: Toplam Katkı / 5.2.5. EMPLOYMENT: Total Contribution
47	5.2.6. ZİYARETÇİLERİN İHRACAT ETKİSİ / 5.2.6. VISITORS' EXPORTS
48	5.2.7. YATIRIMLAR / 5.2.7. INVESTMENTS
48	5.3. TÜRKİYE SEYAHAT VE TURİZM ENDÜSTRİSİ / 5.3. TURKEY TOURISM AND TRAVEL INDUSTRY
48	5.3.1. GAYRİSAFİ HASILA: Doğrudan Katkı / 5.3.1. GROSS PRODUCT Direct Contribution
49	5.3.2. GAYRİSAFİ HASILA: Toplam Katkı / 5.3.2. GROSS PRODUCT Total Contribution
49	5.3.3. İSTİHDAM: Doğrudan Katkı / 5.3.3. Employment: Direct Contribution
49	5.3.4. İSTİHDAM: Toplam Katkı / 5.3.4. Employment: Total Contribution
50	5.3.5. ZİYARETÇİLERİN İHRACAT ETKİSİ / 5.3.5. IMPACT OF VISITORS' EXPORTS
51	5.3.6. YATIRIMLAR / 5.3.6. INVESTMENTS
51	5.4. TÜRKİYE VE DİĞER ÜLKELER KARŞILAŞTIRMASI / 5.4. COMPARISON OF TURKEY WITH OTHER COUNTRIES
54	5.5. Dünya'da ve Türkiye'de Kongre Turizmi / 5.5. Congress Tourism in Turkey in the World
56	5.6. Dünyada ve Türkiye'de Kurvaziyer Turizmi / 5.6. Cruise Tourism in Turkey in the World
58	5.7. ACENTE İSTATİSTİKLERİ / 5.7. AGENCY STATISTICS
59	5.8. Turizmde Otel İşletmelerinde Çevreci Yaklaşımlar / 5.8. Environmental Approaches in the Hotel Business in Tourism
61	5.9. Türkiye'de Verilen Yatırım Teşvik Belgeleri (Ocak-Mayıs 2014) / 5.9. Investment Incentive Certificates in Turkey (January-May 2014)
62	5.10. Türkiye'de Kültür ve Turizm Bakanlığından Belgelii Tesislerin İllere Göre Dağılımı / 5.10. Distribution of the Facilities with Tourism Investment Certificate from the Ministry of Tourism According to Cities
67	6. BÖLÜM YILLARA GÖRE TURİST GİRİŞ-ÇIKIŞ RAPORLARI / 6. SECTION TOURIST ENTRY-EXIT REPORTS BY YEARS
	6.1. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı / 6.1. Distribution of Foreign Tourists Visiting Istanbul Based on the Nationalities By Years
68	6.2. Antalya'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı / 6.2. Distribution of Foreign Tourists Visiting Antalya Based on the Nationalities By Years
69	6.3. Muğla'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı / 6.3. Distribution of Foreign Tourists Visiting Muğla Based on the Nationalities By Years
70	6.4. İzmir'e Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı / 6.4. Distribution of Foreign Tourists Visiting İzmir Based on the Nationalities By Years
71	6.5. 2012-2014 YILARINDA TÜRKİYE'YE GELEN YABANCILARIN OCAK-MAYIS KARŞILAŞTIRMASI / 6.5. COMPARISON OF FOREIGN TOURISTS VISITING TURKEY IN 2012-2014 BY THE TERM JANUARY-MAY
	KAYNAKÇA / SOURCES
	EKLER / ATTACHMENTS

Merhaba,

Turizm raporumuzun 8. Sayısında yine birlikteyiz. Bugüne kadar altı ayda bir yayınladığımız raporumuzun daha gelişkin olması, akademik yönünün bulunması turizm sektöründe bulunanlara kabul edilir veri sağlanması temel hedefimizdir. Burada radikal ve gerekli bir arayışla üniversitelerimizi bu işin içine nasıl katılır düşüncemizle yeni bir karar aldık. Artık dergimizi Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi ile ortaklaşa çıkaracağız. Böylelikle bugüne kadar akademik çerçevede kalan üniversite bu alanda sahaya inerek TÜROFED ile ortak çalışma kararı aldı. TÜROFED olarak biz de akademik bir çevreye dahil olarak uluslararası alanda kabul gören bir araştırma raporunun hazırlanmasına aracılık etmenin haklı gururunu taşımak istiyoruz.

Bu konuda bize anlayış gösteren ve katkı veren akademi yönetimine teşekkür ediyoruz. Umarım uzun soluklu bir işbirliği gerçekleştirebiliriz.

Ayrıca yeni bir kararla; raporumuzu Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın yurt dışında bulunan 40'a yakın bürosuna göndererek ülkemize ilgi duyanlara ekonomik verilerimizi ulaştıracağız.

Sadece yurt dışı bürolara değil üyelerimize de adrese dağıtım olarak göndereceğiz. Umarım herkesin beğeneceği ve yararlanacağı bir rapor olur.

Saygılarımla...

Osman Ayık
Yönetim Kurulu Başkanı
Türkiye Otelciler Federasyonu

Greetings,

We are once more together with the 8th issue of our tourism report. Further developing our report, which we have issued once every six months until today, giving it an academic aspect and ensuring that it provides acceptable data to those in the tourism sector is our main target. In a radical and necessary quest, considering how we could involve our universities in this task, we came up with a new decision. From now on we will issue our journal jointly with the Akdeniz University Faculty of Tourism. This way the university, which remained in an academic framework up to now, decided to take the field and work jointly with TÜROFED. As TÜROFED, we wish to bear the rightful pride of taking part in the preparation of a research report that is recognized internationally by being part of the academic world.

We thank the administration of the academy that has understood as and contributed to us in this subject. We wish to have a long-term cooperation.

Also, through a new decision, we will send our report to more than 40 foreign offices of the Ministry of Culture and Tourism to offer our economic data to those interested.

We will not only send them to foreign offices, but also to our members at their addresses. We hope that it will be a report that is admired and used by all.

Best Regards,

Osman Ayık
Chairman of the Board
Turkish Federation of Hotel Operators

TÜROFED / TUROFED
Turizm Raporu / Tourism Report
Yıl / Year: 4, Sayı / Issue: 8

Sahibi / Owner
TÜROFED Adına
On behalf of TUROFED
Osman AYIK

Yayın Kurulu

Prof.Dr.A.Akın Aksu
Prof.Dr.Mustafa Gülmez
Doç.Dr.Meltem Caber
Öğr.Gör.Dr.Şevket Yirik

Yayın Koordinatörü
Editorial Coordinator
Necip BOZ

Sanat Yönetmeni
Art Director
Seçil Sezikli

Tasarım Uygulama
Design Application
Yediiletmiş

Yazışma Adresi
Correspondence Address
Jw Marriott Ankara Otel,
Kızılırmak Mah. Muhsin
Yazıcıoğlu Cad. No: 1 Ofis 34-35
Soğütözü Çankaya / Ankara

Tel : +90 312 287 70 66
Faks : +90 312 287 70 67
e-posta : info@turofed.org.tr

TÜROFED Turizm Raporu, Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi Yayın Kurulu tarafından hazırlanmıştır.

TÜROFED Tourism Report has been prepared by the Press Committee of Akdeniz University Tourism Faculty

Katkılarından dolayı HALKBANK'a teşekkür ederiz.
Special thanks to HALKBANK for its contributions.

HALKBANK
Üreten Türkiye'nin Bankası

1. DÜNYADA TURİZM

1.1 DÜNYA TURİZM ENDÜSTRİSİNİN 2010-2013 PERFORMANSI

1. TOURISM IN THE WORLD

1.1 2010-2013 PERFORMANCE OF WORLD TOURISM INDUSTRY

1950 Yılında uluslararası turist varışları 25 milyon iken, 2011 yılına gelindiğinde bu rakamın 980 milyona yükseldiği ve 2030 yılı öngörülerine göre de 1.8 milyara ulaşacağı tahminlenmektedir. Benzer bir biçimde uluslararası turizm gelirleri 1950'de 2.1 milyar ABD Doları iken, 2010 yılında bu rakam 919 milyar ABD Dolarına ulaşmış durumdadır. Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (UNWTO: United Nations, World Tourism Organisation) tarafından 21. Yüzyılın ilk 30 yılına ait uzun-dönemli tahminler gerçekleştirilmektedir. Buna göre 2010-2030 yılları arasında turizm endüstrisinin gelişim oranının % 3 ve 2030 yılında uluslararası turist varışlarının 1.8 milyar seviyesinde olması beklenmektedir (<http://dtxq4w60xqpw.cloudfront.net/sites/all/files/docpdf/markettrends.pdf>) (Erişim tarihi: 01.07.2014).

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü tarafından yayınlanan Tourism Highlights ve World Tourism Barometer raporlarına göre, 2010-2013 yılları arasında dünya turizm endüstrisinin ekonomik hacmi ve toplam turist sayısı açısından performansı yükselmeye devam etmektedir. Her ne kadar dünya ekonomisinde yaşanan genel durgunluk ve tüketicilerin tasarruf eğilimleri nedeniyle 2011 yılında turizm gelirlerinde düşüş yaşanmış olsa da, 2012 ve 2013 yıllarında bu gerilemenin aşıldığı ve gelişme oranının yükselişe geçtiği belirtilmektedir.

2010 Yılında, bir önceki yıla oranla % 4.5 artış gösteren dünya turizm gelirleri, 2011 yılını % 4.2 oranı ile tamamlamıştır. 2011 Yılında gelişmiş ülkelerin turizm sektöründen elde ettikleri gelir bir önceki yıla kıyasla % 1.9 oranında azalırken, gelişmekte olan ülkeler turizm gelirlerinde % 2.4 artış sağlamıştır. Kıtalar- arası değişim incelendiğinde, 2010-2011 dönemi turizm gelirlerinde en fazla düşüşün yaşandığı kıtanın Avrupa (% 3.0 azalış), en fazla artış sağlanan bölgenin ise Orta Doğu (% 19 artış) olduğu görülmektedir. 2012 Yılında dünya turizm sektörünün yol açtığı gelir miktarı 1 trilyon 78 milyar ABD Doları, 2013 yılında ise tahmini olarak 1 trilyon 159 milyar ABD Doları seviyesine ulaşmıştır.

While international tourist arrivals were 25 million in 1950, it reached 980 million in 2011 and it is estimated that it will reach 1.8 billion in 2030. Similarly, while the revenue generated from international tourism was USD 2.1 billion in 1950 this figure increased to USD 919 billion in 2010. United Nations World Tourism Organization (UNWTO) makes long-term estimations for the first 30 years of the 21st century. According to these estimations, the tourism industry's rate of growth is expected to be 3% and the tourist arrivals is expected to reach 1.8 billion for the year 2030 (<http://dtxq4w60xqpw.cloudfront.net/sites/all/files/docpdf/markettrends.pdf>) (Date of access: 07/01/2014).

According to the Tourism Highlights and World Tourism Barometer reports of the United Nations World Tourism Organization, the world tourism industry's performance continues to get better in terms of both economic volume and total number of tourists. Although the revenue generated from tourism in 2011 declined a bit due to the overall recession in the world economy and consumers' inclination towards saving, it was stated that this decline was overturned and the rate of growth started to increase in 2012 and 2013.

World tourism revenues increased by 4.5% compared to previous year in 2010 and recorded a 4.2% increase in 2011. Tourism revenues of developed countries decreased by 1.9% compared to previous year in 2010 while developing countries recorded a 0.4% increase. When intercontinental rates of change were examined, for the years 2010-2011, it is seen that the largest decline was recorded in Europe (3%) and highest rate was observed in the Middle East (19%). Revenues generated from world tourism in 2012 was USD 1,078 billion and for the year 2013, it was estimated that this figure would reach USD 1,159 billion.

Tablo .1.1 Dünya Turizm Endüstrisindeki Değişim (2010-2013 Yılları Arası) Table 1.1 Change in World Tourism Sector (2010-2013)

	ULUSLARARASI TURİZM GELİRLERİ REVENUE GENERATED FROM INTERNATIONAL TOURISM										ULUSLARARASI TURİST VARİŞLARI INTERNATIONAL TOURIST ARRIVALS					
	Karşılaştırma (Yerel para birimleri ve sabit fiyatlara göre) (%) / Comparison			ABD Doları (\$) / US Dollar (USD)			Euro (€) / EUR (€)			Pay (%) / Share (%)	(Milyon) / (Million)		Değişim % / Change (%)		Pay % / Share	
				(Milyar) / (Billion)	Varış Başına / per Arrival 1	(Milyar) / (Billion)	Varış Başına / per Arrival 1									
	1/10	2/11	3*/12	012	013*	013*	012	013*	013*	013*	012	013*	1/10	2/11	3*/12	013*
Dünya World	,5	,2	,3	,078	,159	,070	39	73	00	00	0,35	,087	,9	,1	,0	00
Gelişmiş Ülkeler Developed countries	,9	,0	,0	88	45	,280	36	61	70	4,3	51	81	,9	,8	,4	3,4
Gelişmekte Olan Ülkeler Developing Countries	,1	,5	,0	90	13	20	03	11	10	5,7	84	06	,9	,4	,5	6,6
Avrupa Europe	,9	,9	,8	54,0	89,3	70	53,4	68,4	50	2,2	34,4	63,4	,4	,6	,4	1,8
Kuzey Avrupa Northern Europe	,4	,3	,1	7,6	4,2	,080	2,6	5,9	10	,4	5,1	8,9	,9	,9	,8	,3
Batı Avrupa Western Europe	,9	,7	,7	57,9	67,9	60	22,9	26,4	30	4,5	67,2	74,3	,6	,5	,2	6,0
Orta/Batı Avrupa Central/Western Europe	,8	,0	,4	6,3	9,9	00	3,8	5,1	80	,2	11,7	18,9	,1	,3	,5	0,9
Güney/Akdeniz Bölgesi Avrupa Southern Europe/Mediterranean Europe	,1	,0	,5	72,2	87,3	30	34,0	41,0	00	6,2	90,4	01,4	,9	,9	,7	8,5
28 AB Ülkesi 28. EU Countries	,0	,7	,4	74,2	02,9	30	91,2	03,4	00	4,8	12,2	32,7	,6	,7	,0	9,8
Asya ve Pasifik Asia-Pacific	,3	,7	,2	29,1	58,9	,450	56,1	70,3	,090	1,0	33,5	48,1	,6	,9	,2	7,8
Kuzey-Doğu Asya North-East Asia	,2	,9	,3	67,2	84,7	,450	30,1	39,0	,090	5,9	22,8	27,0	,8	,0	,5	1,7
Güney-Doğu Asya South-East Asia	2,9	0,6	,7	6,0	07,4	,150	4,7	0,9	70	,3	4,2	3,1	0,7	,7	0,5	,6
Okyanus Ocean	4,1	1,3	,9	2,6	2,6	,410	3,4	2,0	,570	,7	1,9	2,5	0,8	,0	,7	,1
Güney Asya South Asia	1,6	0,6	,3	4,3	4,3	,570	7,8	8,3	,180	,1	4,6	5,5	4,5	,2	,1	,4
Amerika America	,1	,7	,4	12,9	29,2	,360	65,7	72,6	,030	9,8	62,7	67,9	,6	,3	,2	5,5
Kuzey Amerika North America	,9	,7	,8	71,0	71,0	,550	21,7	28,8	,170	4,8	06,4	10,1	,6	,2	,5	0,1
Karayipler Caribbean	,5	,2	,1	4,8	4,8	,170	8,8	8,7	80	,1	0,7	1,2	,0	,0	,2	,9
Orta Amerika Central America	,7	,5	,2	,4	,4	,020	,8	,1	60	,8	09	,2	,4	,3	,2	,8
Güney Amerika South America	,7	,2	,2	3,9	3,9	70	8,4	8,0	60	,1	6,7	7,4	,8	,0	,6	,5
Afrika Africa	,7	,3	,0	4,2	4,2	10	6,7	5,8	60	,0	2,9	5,8	0,6	,6	,4	,1
Kuzey Afrika North Africa	5,5	,1	1,4	0,2	0,2	20	,8	,7	90	,9	8,5	9,6	9,1	,2	,1	,8
Güney-Sahra Afrika South-Saharan Africa	,0	,5	,6	4,0	4,0	60	8,9	8,1	00	,1	4,5	6,2	,5	,8	,0	,3
Orta Doğu Middle East	17,2	,2	1,9	7,5	7,3	20	6,9	5,6	90	,1	1,7	1,6	6,1	5,4	0,2	,7

Kaynak: Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü, World Tourism Barometer, Vol. 12, Nisan 2014 *Tahmini
Source: United Nations World Tourism Organization, World Tourism Barometer, Vol. 12 April 2014

2013 Yılında dünya çapında turizm hareketine katılan kişi sayısı tahmini olarak 1 milyar 89 milyona ulaşmış olup, uluslararası turizm gelirlerinin miktarı 1 trilyon 159 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Kıtalarla göre incelendiğinde, en fazla turist varışı ve turizm geliri Avrupa kıtasında sağlanmıştır. 2013 Yılında Avrupa kıtasını 563,4 milyon turist (toplam turist sayısının % 51.8'i) ziyaret etmiş, kıtanın elde ettiği gelir 489,3 milyar ABD Dolarına (toplam turizm gelirlerinin % 42.2'si) ulaşmıştır. Avrupa kıtasını sırasıyla 248,1 milyon turist varışı (% 22.8) ve 358,9 milyar ABD Doları (% 31) ile Asya ve Pasifik Bölgesi; 167,9 milyon turist varışı (% 15.5) ve 229,2 milyar ABD Doları (% 19.8) ile Amerika kıtası takip etmiştir. Orta Doğu Bölgesi 51,6 milyon turist varışı (% 4.7) ile 47,3 milyar ABD Doları (% 4.1) elde ederken, Afrika kıtası da bu bölgeden daha fazla turist varışına (55,8 milyon) sahip olmasına karşın, 34,2 milyar ABD Doları (% 3) turizm gelirine ulaşabilmiştir.

Ülkelere göre en fazla turist varışı ve elde edilen gelir incelendiğinde, en fazla turist çeken ülke olarak Fransa'nın son 10 yıldan beri devam ettirmekte olduğu liderliğini koruduğu görülmektedir. Ancak turizm gelirleri açısından Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) diğer ülkelere kıyasla oldukça yüksek miktarda ve yıllara göre artan bir oranda fayda sağladığı açıktır. Nitekim ABD son 10 yıl süresince en fazla uluslararası turist varışının gerçekleştiği ülkeler sıralamasında sürekli bir biçimde 2. veya 3. konumda yer almaktadır. Fransa ve ABD arasındaki en önemli farklılık, uluslararası turist varışları açısından sayısal olarak daha üst sırada yer alan Fransa'nın ABD kadar yüksek ekonomik getiri elde edememesi; aynı zamanda ABD'nin turist varışlarına ve turizm gelirlerine ait artış oranlarının Fransa'dan fazla olmasıdır. Ayrıca turist varışları açısından 2012-2013 döneminde Çin'in % 3.5 oranında bir gerileme yaşadığı, İngiltere'nin ise 2011-2012 döneminde yaşadığı % 0.1'lik gerilemeyi 2012-2013 döneminde % 6.4'lük artışa çevirmeyi başardığı dikkat çekmektedir. Bahsedilen dönemde uluslararası turist varışlarına göre ilk 10 ülke arasında 10. sırada yer alan Tayland hem turist sayısında (% 18.8) hem de turizm gelirlerinde en yüksek artışı (% 23.1) sağlayan ülke olmuştur. Türkiye uluslararası turist varışlarına göre ilk 10 ülke arasında 6. sırada yer alarak 2011-2012 dönemindeki konumunu korurken, turizm gelirleri açısından bakıldığında 2011-2012 döneminde olduğu gibi yine Avustralya'nın ardından 12. sırada yer almıştır. 2013 Yılında Türkiye'nin tahmini turizm gelirlerinin 28 milyar ABD Doları seviyesinde olduğu, 2011-2012 dönemi ile karşılaştırıldığında % 10.5'lik bir artış sağlandığı belirlenmiştir.

The number of people employed by the tourism industry was estimated to be 1,089 billion in 2013 and revenues generated from world tourism were estimated to be USD 1,159 billion for the same term. When the figures are examined by continent, it is seen that the highest figures in arrivals and tourism revenues were recorded in Europe. In 2013, 563.4 million tourists visited Europe (51.8% of total number of tourists) and Europe's tourism revenues have reached USD 489.3 billion. (42.2% of total tourism revenues) Europe is respectively followed by Asia-Pacific with 248.1 million tourist arrivals (22.8%) and USD 258.9 billion tourism revenues (31%) and by America with 167.9 million tourist arrivals (15.5%) and USD 229.2 billion tourism revenues. (19.8%) The Middle East region recorded 51.6 million tourist arrivals (4.7%) and USD 47.3 billion tourism revenues (31%) while Africa had a better score on tourist arrivals with 55.8 million recorded 34.2 USD billion (3%) tourism revenue.

When the country data were examined with respect to the rate of increase in tourist arrivals and tourism revenues, it is seen that France still holds the leading title in attracting tourists for 10 years. However, in terms of tourism revenues, it is obvious that the United States of America (USA) has the highest and ever-increasing benefit among others. Thusly, the USA is always placed 2nd or 3rd among the countries in terms of international tourist arrivals for the last decade. The most significant difference between France and the USA is that although France has the highest number of tourist arrivals, it was not able to generate the economic return as much as the USA did and rates of increase in tourist arrivals and tourism revenues of the USA are higher than those of France. In terms of tourist arrivals in 2012-2013, it is seen that China has seen a decline by 3.5% and the UK has managed to overturn a decline by 0.1% in 2011-2012 period with an increase of 6.4% in 2012-2013. Ranked 10th among the leading countries in terms of international tourist arrivals in the same period, Thailand was the country which has seen the highest rate of increase both in number of tourists (18.8%) and tourism revenues (23.1%) In terms of international tourist arrivals, Turkey was ranked 6th among the top ten countries by securing its place of 2011-2012 and was ranked 12th again in terms of tourism revenues after Australia as it was in 2011-2012. It was estimated that Turkey's revenues generated from tourism was USD 28 billion which means a 10.5% increase compared to 2011-2012 period.

Tablo 1.2 Uluslararası Turist Varışları ve Turizm Gelirleri Açısından İlk 10 Ülke

ULUSLARARASI TURİST VARİŞLARI (Milyon) INTERNATIONAL TOURIST ARRIVALS (million)									
Sıra / Rank		Yıllar / Years				Değişim (%) Change(%)			
2013	2012	2010	2011	2012	2013	'12/'11	'13/'12		
		Dünya World	948	995	1,035	1,087	4.1	5.0	
1	1	Fransa France	77,6	81,6	83,0	...	1.8	...	
2	2	ABD USA	60,0	62,7	66,7	69,8	6.3	4.7	
3	4	İspanya Spain	52,7	56,2	57,5	60,7	2.3	5.6	
4	3	Çin China	55,7	57,6	57,7	55,7	0.3	-3.5	
5	5	İtalya Italy	43,6	46,1	46,4	47,7	0.5	2.9	
6	6	Türkiye Turkey	31,4	34,7	35,7	37,8	3.0	5.9	
7	7	Almanya Germany	26,9	28,4	30,4	31,5	7.3	3.7	
8	8	İngiltere UK	28,3	29,3	29,3	31,2	-0.1	6.4	
9	9	Rusya Fed. Russian Fed.	20,3	22,7	25,7	28,4	13.5	10.2	
10	15	Tayland Thailand	15,9	19,2	22,4	26,5	16.2	18.8	

Kaynak: Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü, World Tourism Barometer, Vol. 12, Nisan 2014 *Tahmini

2012-2013 Döneminde dünya turizm endüstrisinin gelişim oranına ivme kazandıran başlıca bölgeler Avrupa kıtası ile Asya ve Pasifik Bölgesi olmuştur. Her iki bölgede de yaklaşık % 6'lık oranda turist varışlarında artış yaşanmıştır. Dünya turizm endüstrisinden en fazla gelir elde eden ülkeler ise sırasıyla Japonya (% 25.3), Tayland (% 23.1), Macao-Çin (% 18.1), Hong Kong-Çin (% 17.7), Filipinler (% 15.3), Yunanistan (% 14.9), İngiltere (% 13.2), Endonezya (% 12.2), Hindistan (% 12.0), Rusya Federasyonu (% 11.4), ABD (% 10.6), Türkiye (% 10.5) ve İrlanda (% 10.4) olarak yer almıştır.

2012-2013 Döneminde uluslararası turizm hareketlerine katılım amacıyla en fazla harcama gerçekleştirilen ülkeler sıralamasında ilk 10 içerisinde yer alan ülkeler incelendiğinde, Çin'in özellikle 2012 ve 2013 yıllarındaki önemli artışlarla birlikte ilk sıraya yükseldiği dikkat çekmektedir.

Table 1.2 Leading 10 Countries In Terms of International Tourist Arrivals and Tourism Revenues

ULUSLARARASI TURİZM GELİRLERİ (Milyar ABD Doları) INTERNATIONAL TOURISM REVENUES (USD Billion)									
Sıra / Rank		Yıllar / Years				Değişim (%) Change(%)			
2013	2012	2010	2011	2012	2013	'12/'11	'13/'12		
		Dünya World	948	995	1,035	1,087	4.1	5.0	
1	1	ABD USA	77,6	81,6	83,0	...	1.8	...	
2	2	İspanya Spain	60,0	62,7	66,7	69,8	6.3	4.7	
3	4	Fransa France	52,7	56,2	57,5	60,7	2.3	5.6	
4	3	Çin China	55,7	57,6	57,7	55,7	0.3	-3.5	
5	5	Macao (Çin) Macao (China)	43,6	46,1	46,4	47,7	0.5	2.9	
6	6	İtalya Italy	31,4	34,7	35,7	37,8	3.0	5.9	
7	9	Tayland Thailand	26,9	28,4	30,4	31,5	7.3	3.7	
8	7	Almanya Germany	28,3	29,3	29,3	31,2	-0.1	6.4	
9	8	İngiltere UK	20,3	22,7	25,7	28,4	13.5	10.2	
10	10	Hong Kong(Çin) HongKong (China)	15,9	19,2	22,4	26,5	16.2	18.8	

Source: United Nations World Tourism Organization, World Tourism Barometer, Vol. 12 April 2014 *Forecast

The main regions contributing to the growth of the tourism industry in 2012-2013 period are Europe and Asia-Pacific regions. Both regions recorded approximately 6% increase in tourist arrivals. Countries generating the highest revenues from tourism are respectively Japan (25.3%), Thailand (23.1%), Macao-China (18.1%), Hong Kong-China (17.7%), Philippines (15.3%), Greece (14.9%), UK (13.2%), Indonesia (12.2%), India (12%), Russian Federation (11.4%), USA (10.6%), Turkey (10.5%) and Ireland (10.4%).

Considering the leading ten countries who spent the most in international tourism in the world for the period 2012-2013, it is noteworthy that China has risen to the leading title with significant increases in 2012 and 2013.

Tablo 1.3 Uluslararası Turizm Harcamaları Açısından İlk 10 Ülke

Table 1.3 Leading 10 Countries In Terms of International Tourism Expenditures

ULUSLARARASI TURİZM HARCAMALARI (Milyar/ABD \$) / INTERNATIONAL TOURISM EXPENDITURES (USD Billion)				Yıllar / Years				Değişim (%) Change(%)	
Sıra / Rank				2010	2011	2012	2013	'12/'11	'13/'12
2013	2012	Dünya Ülkeleri / World Countries							
		Dünya Ülkeleri / World Countries		931	1,042	1,078	1,159		
1	1	Çin / China		54,9	72,6	102,0	128,6	40.5	26.1
2	2	ABD / USA		75,5	78,2	83,5	86,2	6.7	3.3
3	3	Almanya / Germany		78,1	85,9	81,3	85,9	2.5	2.3
4	4	Rusya Fed. / Russian Fed.		26,7	32,9	42,8	53,5	30.1	24.9
5	5	İngiltere / UK		50,0	51,0	51,3	52,6	2.1	3.5
6	6	Fransa / France		38,8	44,9	39,1	42,4	-5.8	4.9
7	7	Kanada / Canada		29,7	33,4	35,0	35,2	6.2	3.2
8	8	Avustralya / Australia		22,5	27,3	28,0	28,4	2.1	8.8
9	9	İtalya / Italy		27,1	28,7	26,4	27,0	-0.3	-1.0
10	10	Brezilya / Brazil		16,4	21,3	22,2	25,1	4.6	12.9

Kaynak: Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü, World Tourism Barometer, Vol. 12, Nisan 2014

Source: United Nations World Tourism Organization, World Tourism Barometer, Vol. 12 April 2014

Çin Sosyal Bilimler Akademisi, Turizm Araştırmaları Merkezi (Tourist Research Center of the Chinese Academy of Social Sciences) tarafından Ocak, 2014'de yapılan bir açıklamaya göre Çinli turistler 2012 yılından itibaren dünyanın en fazla turizm harcaması yapan kesimini oluşturdu (http://www.chinadaily.com.cn/china/2014-01/09/content_17224806.htm) (Erişim tarihi: 01.07.2014). 2012 Yılında Çinli turistlerin uluslararası turizm harcamaları Alman ve Amerikalı turistleri geçerek, 2011 yılına kıyasla % 40'lık bir artış oranına ulaşmış ve 102 milyar ABD Doları seviyesine yükselmiştir. Çinli turistlerin çoğunluğu seyahat destinasyonları olarak Asya ve Avrupa ülkelerini tercih ederek, bu ülkelerin toplam turist sayılarının yaklaşık % 75'ini oluşturmuşlardır. Çin Sosyal Bilimler Akademisi tarafından yapılan açıklamaya göre 2011 yılında ABD'ni ziyaret eden Çinli turistlerin ortalama seyahat harcaması tutarları kişi başı 7.107 ABD Dolarını bulmuştur. Çinli turist sayısındaki büyük artışla birlikte küresel çapta faaliyet gösteren konaklama işletmelerinin bu pazara ilgisi de yükselmektedir. Örneğin 2013 yılı Ağustos ayından itibaren dünya çapındaki bütün Hilton grubu otellerinde "Hilton Huanying" adı verilen ve müşteri odalarında Çin usulü çay yapmaya olanak sağlayan sallama çay ve fincanların yer almaya başlayacağı duyurulmuştur. Dünya çapındaki 19 Starwood grubu otelinde ise Kuzey Çin lehçesinde (Mandarin) menü dili imkanının ve restoranlarda yemek çubuklarının sunulacağı belirtilmektedir. Yakın bir dönemde birçok küresel turizm işletmesinin de bu pazarın yapısına uygun hizmetler sunmaya başlaması beklenmektedir.

According to a statement of the Tourist Research Center of the Chinese Academy of Social Sciences on January 2014, Chinese tourists are the highest spending people of the world on tourism since 2012 (http://www.chinadaily.com.cn/china/2014-01/09/content_17224806.htm) (Date of access: 07/01/2014). Chinese tourists' spending in international tourism in 2012 surpassed those of German and American tourists and reached USD 102 billion, with a 40% increase compared to 2011. Most Chinese tourists preferred Asian European countries for travel destinations and corresponded to 75% of total tourists visiting these countries. According to the report of the Tourist Research Center of the Chinese Academy of Social Sciences, average travel expenditure per head for Chinese tourists visiting the USA in 2011 is USD 7,107. Together with this significant increase in the number of Chinese tourists, worldwide operating accommodation businesses increasingly pay more attention to this market. For example, Hilton Hotels announced that they will include in guest rooms of all Hilton Group hotels worldwide "Hilton Huanying" teapots and teabags which are for making Chinese tea, starting from August 2013. It was announced that in 19 Starwood Group Hotels worldwide menus in the Mandarin language and chopsticks in the restaurants would be provided. It is expected that many more worldwide accommodation businesses will start providing similar services suited to the market preferences.

Uluslararası turizm harcamalarına göre ülkelerin sıralamasında 4. konumda yer alan Rusya Federasyonu da dikkat çeken bir başka ülke olmuştur. Rusya Federasyonu vatandaşlarının özellikle son 4 yıl sürecinde en fazla turizm harcaması yapan turistler arasında yer alması, birçok destinasyon için önemli bir gelişme olmuştur. Nitekim dünya çapındaki Tax Free satış sistemi kayıtlarına göre, 2013 yılının ilk 6 ayı içerisinde havalimanlarındaki gümrüksüz satış noktalarında yapılan alışveriş sıralamasında Çinli turistlerin kişi başına ortalama 836 € (Euro) ve tüm satışların % 22'sine; Rusya Federasyonu vatandaşı turistlerin ise kişi başına ortalama 345 € ve tüm satışların % 16'sına sahip olduğu tespit edilmiştir (http://www.ratanews.ru/digest/news_28102013_1.stm) (Erişim tarihi: 01.07.2014).

Rusya Federasyonu'ndan Türkiye'ye gelen turist sayısında 2010-2013 yılları itibarıyla sürekli bir artış yaşanmaktadır. 2010 Yılında 3.107.043 turist varışı ile toplam gelen yabancı turist sayısının % 10.9'unu oluşturan Rus turistler, Türkiye açısından Alman turistlerin ardından (4.385.263 turist, % 15.3) 2. Sırada yer alan Pazar olmuştur (TÜİK, Turizm İstatistikleri 2010, Temmuz 2011, Ankara, www.tuik.gov.tr. Erişim tarihi: 07.09.2011). 2011 Yılında Türkiye'ye gelen Rusya Federasyonu vatandaşlarının bir önceki yıla kıyasla % 11.62'lik artış göstererek 3.468.214'a yükseldiği, 2012 yılında ise 3.599.925'e (% 11.33 artış) ulaştığı tespit edilmiştir. 2013 Yılı tahmini verilerine göre 4.269.306 (% 12.23 artış) Rusya Federasyonu vatandaşı Türkiye'yi ziyaret etmiştir (http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html) (Erişim tarihi: 01.07.2014).

Another striking country, ranking 4th among the most spending countries on international tourism, is the Russian Federation. It was an important development for many tourist destinations that tourists from the Russian Federation became one of the highest spending tourists especially for the last 4 years. In such that, according to the records of Tax Free sales worldwide, in the first half of 2013, the share of Chinese tourist's spending in total Tax Free sales is 22% with an average € 836 and share of tourists from the Russian Federation is 16% with an average € 345 (http://www.ratanews.ru/digest/news_28102013_1.stm) (Date of access: 07/01/2014).

There is a continuous increase in the number of tourists coming from the Russian Federation to Turkey for the period 2010-2013. Russian tourists correspond to 10.9% of total tourists visiting Turkey with 3,107,043 tourist arrivals in 2010 ranking 2nd after Germany who has a share of 15.3% with 4,385,263 tourists. (TÜİK, Tourism Statistics 2010, July 2011, Ankara, www.tuik.gov.tr. Date of access: 09/07/2011). The number of Russian tourists coming to Turkey increased by 11.62% in 2011 compared to the previous year and reached 3,468,214 arrivals while in 2012, this figure has risen to 3,599,925 with an increase of 11.33%. According to the 2013 forecasts, 4,269,306 tourists from the Russian Federation (an increase of 12.23%) visited Turkey in 2013. (http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html) (Date of access: 01/07/2014).

1.2. 2014'E DAİR ÖNGÖRÜLER / 1.2. 2014 FORECASTS

ITB Dünya Seyahat Trendleri Raporu (ITB World Travel Trends Report), Aralık 2013 yayınına göre, Dünya turizm ve seyahat trendleri açısından en fazla dikkat çeken ülkeler ve başlıca nitelikleri şu şekildedir:

According to ITB World Travel Trends Report, December 2013 edition, the most striking countries and their main specifications in terms of world tourism and travel trends are as follows:

Tablo 1.4 Dünya Turizm ve Seyahat Trendleri Açısından Önem Taşıyan Ülkeler

Table 1.4 Important Countries and Their Main Specifications for World Tourism and Travel Trends

Dünya Turizm ve Seyahat Trendleri Açısından Önem Taşıyan Ülkeler / Important Countries and Their Main Specifications for World Tourism and Travel Trends			
Sıra / Rank	Seyahat Sayısı (1 veya daha fazla geceleme içeren) / Number of Travels (with at least 1 night stay)	Geceleme / Stays	Harcama / Spending
1	Almanya / Germany	Almanya / Germany	Çin / China
2	Çin / China	İngiltere / UK	A.B.D. / USA
3	A.B.D. / USA	A.B.D. / USA	Almanya / Germany
4	İngiltere / UK	Çin / China	İngiltere / UK
5	Fransa / France	Rusya / Russia	Japonya / Japan
6	Kanada / Canada	Fransa / France	Kanada / Canada

Kaynak: ITB World Travel Trends Report, 2013 / Source: ITB World Travel Trends Report, 2013

Buna göre, uluslararası pazarda "üç büyük"ler olarak tanımlanan Almanya, A.B.D. ve İngiltere'nin dünya turizm trendlerinde önemli rol oynayacakları görülmektedir. Almanya (% 2), A.B.D. (% 1) ve İngiltere (% 3) geçen yıl gözlemlenen ılımlı artış oranlarına karşılık, Çin % 26 ile rekor bir gelişme gerçekleştirmiştir. Çin pazarının büyük ve hızlı yükselişi ve turizm harcama potansiyelinin cazibesi bu pazarın yakından izlenmesini gerektirmektedir. Ayrıca Rusya % 12 oranındaki turizm ve seyahate katılım artış oranı ve geceleme miktarlarına göre ilk 5'te yer alan ülke konumuna bağlı olarak giderek daha fazla öne çıkmaktadır.

Pazarların beklenti ve tercihleri, endüstri temsilcilerinin başarısı açısından anahtar öneme sahiptir. Nitekim, dünya turizm ve seyahat endüstrisinde eğlence-dinlenme amaçlı seyahatlerin iş seyahatlerine göre üstünlüğünü koruyacağı öngörülmektedir. Son beş seneye ait veriler incelendiğinde de eğlence-dinlenme amaçlı seyahatlerin % 25, arkadaş ve akraba ziyaretlerinin % 17 ve iş seyahatlerinin % 16 oranında artış gösterdiği tespit edilmiştir.

IPK International tarafından Ekim, 2013'de yayınlanan Dünya Seyahat Niyeti Araştırması (World Travel Intention Survey) sonuçlarına göre, Avrupalıların % 38'lik bir bölümü ekonomik durgunluk ve daralmanın 2014 yılı tatil planlarını etkileyeceğini belirtmiştir. Ancak % 28'lik bir kesim için geçen yıla kıyasla daha fazla tatil yapma yaklaşımı söz konusudur. % 42'lik kesim, alışılmış sıklıkta tatil yapacağını ve sadece % 9'luk bir kesim yurtdışı tatili yapma niyetinde olmadığını belirtmiştir. Bu nedenlerle, Avrupa çıkışlı seyahatlerin 2014 yılında % 3-4 aralığında artış göstereceği öngörülmektedir. Başlıca yurtdışı seyahat talebini Rusya (% 10 artış), İsviçre (% 7 artış), İngiltere (% 7 artış) ve İsveç (% 6 artış) ülkelerinin oluşturması tahminlenmektedir. Almanya pazarı % 3 artış yaşarken, İspanya, Fransa ve Hollanda pazarları düşük artışlar gösterecek, İtalya pazarı ise muhtemelen düşüş yaşayacaktır.

Dünya turizm ve seyahat endüstrisinde destinasyonlar arası rekabet ele alındığında, ilginç öngörülerle karşılaşmaktadır. Dünya Seyahat Pazarı 2013 Endüstri Raporu'nda (World Travel Market 2013 Industry Report) yer alan bilgilere göre Çin, SLIMMA olarak adlandırılan (Sri Lanka, Endonezya, Malezya, Meksika ve Arjantin) ülkelerle birlikte önemli bir çekim merkezi haline gelecektir. SLIMMA ülkelerinin yanısıra Vietnam, Myanmar, Kamboçya, Filipinler ve Tayland da Asya kıtasının ve dünyanın cazip destinasyonları olmaya aday ülkeler arasında yer alacaktır.

According to that, it is seen that Germany, USA and UK, known as the "three bigs" in the international market, will play important roles in worldwide tourism trends. In the face of moderate rates of increase recorded by Germany (2%), USA (2%) and UK (3%), China demonstrated a record growth with a 26% increase. The rapid increase of the Chinese market with big figures and its attractive stance for tourism require a careful attention to this market. Furthermore, high rate of participation (12%) in tourism and travel in Russia and its high rank among countries (5th) in the number of stays, make Russia a featured country.

Expectations and preferences of the market are of key importance in the success of industry participants. It is predicted that travels with entertainment/vacation motives will maintain its importance over travels with business motives in international tourism and travel industry. When the last five years' data are examined, it was found that travels with entertainment/vacation motives increased by 25% while travels for visiting friends and relatives increased by 17% and travels with business motives increased by 16%.

According to the results of World Travel Intention Survey, conducted by IPK International in October 2013, 38% of Europeans stated that economic stagnation and recession will affect their vacation plans for 2014. However, 28% of them has an inclination for more vacations compared to the previous year. 42% of them indicated that they will travel as usual and only 9% indicated that they have no intention of having a vacation. Therefore, it is estimated that travel from Europe may increase by 3-4% in 2014. The main countries with the highest increase in demand for traveling abroad are estimated to be Russia (10%), Switzerland (7%), UK (7%) and Sweden (6%). It is estimated that the German market will see a 3% increase while Spain, France and The Netherlands will record small increases. The Italian market will probably shrink.

As regards the competition among the destinations in the world travel and tourism industry, there are interesting predictions. According to the World Travel Market 2013 Industry Report, China together with SLIMMA countries (Sri Lanka, Indonesia, Malaysia, Mexico, Argentina) will be an important center of attraction. In addition to SLIMMA countries, Vietnam, Myanmar, Cambodia, Philippines and Thailand will be among the candidates of attractive destinations of world and Asia.

2. ÜLKELER VE TURİZM

2.1 AVRUPA ve AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ ÜLKE VATANDAŞLARININ 2014 YILI TURİZM TERCİHLERİ

2. COUNTRIES AND TOURISM

2.1 2014 TOURISM PREFERENCES OF CITIZENS OF EUROPE AND EU MEMBERS

Avrupa Komisyonu'nun Şubat, 2014'te yayınlamış olduğu ve değişik demografik özelliklere sahip 31.122 kişiyle telefon vasıtasıyla gerçekleştirilen araştırma sonuçlarının yer aldığı "Flash Eurobarometer 392, Preferences of Europeans towards Tourism" raporuna göre, Avrupa Birliği üyesi ülke vatandaşlarının 2013 yılına dair geçmiş ve 2014 yılına yönelik gelecek tatil ve turizm tercihleri şu şekilde özetlenmektedir:

Tatil Araştırması ve Planlaması

- 2013 Yılında en az dört geceleme olmak üzere seyahate çıkan kişilerin yaklaşık % 50'si deniz/güneş/kum amaçlı olarak arkadaş veya akrabalarıyla seyahat etmiştir.
- Katılımcıların % 50'sine göre destinasyonun sahip olduğu doğal çekicilikler aynı destinasyona tekrar gitmek için başlıca nedendir.
- Arkadaş, meslektaş veya akraba tavsiyesi tatil planlamasında en fazla önem verilen kaynaktır. İkinci sırada internet gelmektedir.
- Her on kişiden altısı tatil planlamasında interneti kullanmaktadır. Bu tercih, ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Örneğin Montenegro vatandaşları için bu oran % 19 iken, Norveçliler için % 80'dir.

Tatil Deneyimi

- 2013 Yılında en az dört geceleme olmak üzere seyahate çıkan on kişiden yaklaşık dördü kendi ülkesinde tatile çıkarken, dörtten az sayıda bir ortalama ile kişiler diğer bir AB üyesi ülkede tatil yapmıştır.
- Kendi ülkesinde tatil yapanların oranı % 5 azalırken, diğer bir AB üyesi ülkede tatil yapanların oranı aynı oranda artmıştır.
- 2013'de yapılan bütün tatiller değerlendirildiğinde, katılımcıların % 57'si kendi ülkesinde, % 54'ü diğer bir AB üyesi ülkede tatil yapmıştır.
- AB üyesi olmayan bir ülkeye seyahat eden üye ülke vatandaşlarının oranları ülkeden ülkeye değişmektedir. Örneğin Danimarkalılar için bu oran % 41, Yunanlılar için sadece % 7'dir.
- Başlıca beş tatil destinasyonu sıralaması değişmemiş: İspanya, Fransa, İtalya, Almanya ve Avusturya olarak gerçekleşmiştir.

According to "Flash Eurobarometer 392, Preferences of Europeans towards Tourism", published by the European Commission in February 2014, which reflects the research findings obtained by making phone contact with 31,122 people from different demographic features, vacation and travel preferences of citizens of EU Member countries before 2013 and for 2014 are reported as follows:

Travel Search and Planning

- *In 2013, 50% of those who traveled to stay at least 4 nights traveled for sea/sun/sand motivations with their relatives and friends.*
- *50% of the participants stated that the natural attractions of the destination are the main reason to revisit the same destination.*
- *Advice of friends, colleagues and relatives are most credited resources of information for travel planning. The Internet follows it.*
- *Six out of ten people use the Internet for travel planning. This preference varies by countries. For example, this rate is 19% and 80% for citizens of Montenegro and Norway respectively.*

Travel Experience

- *In 2013, four out of ten people who traveled to stay at least 4 nights had a vacation in his/her own country and others with an average of less than 4 nights, had a vacation in another EU Member country.*
- *The percentage of people having a vacation in their country decreased by 5% and the percentage of people having a vacation in another EU Member country increased.*
- *When all vacations of 2013 were considered, it is seen that 57% of the participants had a vacation in their countries and 54% of the participants had a vacation in another EU Member country.*
- *The percentage of citizens of EU Members having a vacation in a non-EU Member country varies by country. For example, this rate is 41% for Denmark and only 7% for Greece.*
- *5 Main travel destinations remained the same: Spain, France, Italy, Germany and Austria.*

2014 Yılı İçin Tatil Planları

- Her on kişiden dördü ekonomik durgunluk nedeniyle tatil planlarını değiştirmeyeceğini, on kişiden üçü tatil planlarında değişiklik yapmakla beraber tatile çıkacağını belirtmiştir.
- Her on kişiden biri ekonomik durgunluk nedeniyle tatile çıkmayacağını belirtmiştir.
- Ekonomik durgunluğun tatil planlarında değişiklik yapmadığını belirten Avusturyalıların oranı % 75 iken, Yunanlılarda bu oran sadece % 10 seviyesinde kalmıştır.
- 2014 yılında tatil yapmayı planlayan her on kişiden dördü, 4-13 geceleme arası kalış yapmayı tercih ettiğini söyledi. 35 Ülkeden 31'inde bu tercih görülmüştür.
- On kişiden dördü başlıca tatilini kendi ülkesinde geçireceğini belirtti. Bu oran, bütün tatil planları ele alındığında % 50 seviyesine çıkmıştır (sadece başlıca tatil ele alınmadığında).
- Her on kişiden üçü başlıca tatillerinin AB sınırları içerisinde olacağını, on kişiden dördü 2014 yılındaki tatillerinin en az birinin AB sınırları içerisinde olacağını söyledi.
- Son olarak, her altı kişiden birinin, başlıca tatilini AB sınırları dışında geçireceği, bütün tatiller için bu oranın dörtte bire kadar yükseldiği tespit edilmiştir.

2.1.Rusya Turizm Pazarı Hareketleri

2.1.Russia Tourism Market Developments

Rusya pazarındaki turizm hareketleri incelendiğinde Rusya'yı ziyaret eden turistlerin son yıllarda istikrarlı bir oranda artış gösterdiği, bu anlamda en çok talebin Avrupa'dan ve Asya Pasifik bölgesinden olduğu ifade edilebilir.2014 yılında 34.700.000 kişinin, 2018 yılında da yaklaşık olarak 47.500.000 kişinin Rusya'yı ziyaret etmesi beklenmektedir. Aynı zamanda yavaş ama süregelen ekonomik büyüme sayesinde Rusya'dan yurtdışına yapılan seyahatlerin de 2018 yılına kadar yaklaşık olarak 56.400.000 kişiye ulaşması beklenmektedir. Ulaşım alt yapısı açısından Moskova ve St.Petersburg oldukça gelişmiş ise de diğer şehirlerdeki yaygın demiryolu olanaklarının modernize edilmeye ihtiyacı bulunmaktadır.Bu bağlamda 2014 Kış Olimpiyatları ve 2018 Dünya Kupası hazırlıklarının ihtiyaçları karşılamada olumlu etki etmesi tahmin edilmektedir.

Travel Plans for 2014

- Four out of ten people stated that economic stagnation and the recession will not affect their vacation plans and three out of ten people stated that they will change travel plans but will have a vacation.
- One out of ten people stated that they will not have a vacation due to economic stagnation and the recession.
- The percentage of Austrians who declared that economic stagnation and the recession will not affect their vacation plans is 75% while this rate is 10% for Greeks.
- Four out of ten people planned to have a vacation in 2014 stated that they preferred to stay for 4-13 nights. 31 of 35 countries had stated this preference.
- Four out of ten people stated that they prefer to have a vacation in their own country. This percentage is 50% when all the travel plans are considered (when only main vacation plans are not considered).
- Three out of ten people stated that they will have a vacation within the EU borders and four out of ten people stated that at least one of their vacations in 2014 will be within the EU borders.
- Lastly, it was found that one out of six people will have a vacation outside of the EU borders and that this percentage has risen to one over four for all vacations.

When the Russia tourism market developments were examined, it is seen that for the last years, there has been a steady growth in the number of tourists visiting Russia. Most of the demand for Russia comes from Europe and the East Asia region. It is estimated that 34,700,000 tourists in 2014 and around 47,500,000 tourists in 2018 will visit Russia. At the same time, thanks to the sluggish but steady growth of the Russian economy, travel abroad is expected to reach 56,400,000 people by 2018. Although Moscow and St. Petersburg have very developed transportation infrastructure, large railway facilities in other cities needs to be modernized. Therefore, the 2014 Winter Olympics and 2018 World Cup preparations are estimated to contribute positively for these needs.

Rusya açısından FÜTZ analizi (Fırsatlar, Üstünlükler, Zayıflıklar ve Tehditler) yapıldığında üstün yönler olarak Rusya'nın doğal, tarihi ve kültürel çekicilikler açısından oldukça zengin olması, 2014 Kış Olimpiyatları ve 2018 Dünya Kupası organizasyonları nedeniyle yeni talepleri çekecek olması, bu taleplerin ise uzun vadeli alt yapı yatırımlarına dönüşme ihtimalinin olması, zayıf yönler olarak St.Petersburg ve Moskova dışındaki altyapının, konaklama işletmelerinin nicelik ve nitelik olarak geliştirilmeye ihtiyaç duyması,orta düzey işletmelere ihtiyacın bulunması, özellikle batı standardındaki oda fiyatlarının yüksek olması nedeniyle turistlerin daha makul fiyatlı Doğu Avrupa'daki destinasyonlara yönelmeleri,zaman zaman yaşanan güvenlik ile ilgili sorunların varlığı, fırsatlar olarak Kış Olimpiyatları beklentisi ve resmi etkinlikler kapsamında 10 günlük vizesiz seyahatler gibi esnek uygulamaların olması,limanlarda, demiryollarında ve havalimanlarında modernizasyon çalışmalarının başlamış olması, tüm Rusya genelinde geleneksel olarak popüler hale gelmiş alanlar dışındaki yerlerde de yüksek kalite düzeyinde otel olanaklarının sağlanmasına çalışılması, muazzam pazar hacmiyle Çin'in Rusya için çok önemli pazar haline gelecek olması, tehditler olarak Volgograd şehrindeki bombalı saldırı gibi terör saldırılarının olabilmesi, Rus Uçuş Endüstrisinin güvenlik standartlarıyla ilgili süregelen kaygılar ifade edilebilir.

Tablo 2.1 Rusya'ya Gelişler Açısından İlk 10 Ülke (2014 Tahmini)
Table 2.1 Top Ten Countries in Visiting Russia (2014 Forecast)

Sıralama / Ranking	Ülkeler / Countries
1	Finlandiya Finland
2	Polonya Poland
3	Çin China
4	Almanya Germany
5	Litvanya Lithuania
6	Estonya Estonia
7	Letonya Latvia
8	ABD USA
9	Türkiye Turkey
10	İngiltere UK

Kaynak:Business Monitor International Russia Tourism Report Q2 2014,s.16'dan derlenmiştir.
Resource: Business Monitor International Russia Tourism Report Q2 2014, p. 16.

SWOT analysis (Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats) for Russia would find the following outcomes: Strengths: Russia being very rich in natural, historic and cultural attractions; new demands due to the 2014 Winter Olympics and 2018 World Cup organizations; possibility that these demands will lead to long-term infrastructural investments, Weaknesses: except Moscow and St. Petersburg infrastructures of cities and accommodation facilities needs to be developed in terms of both quality and quantity; need for mid-sized facilities; tourists' preferring more reasonably priced Eastern European countries compared to the high prices of rooms at western standards; security problems, Opportunities: expectation of Winter Olympics and flexible practices such as 10 days travel without visa within the perspective of official events; ongoing modernization process at ports, railways and airports; work of spreading hotels all over Russia with high quality in areas other than popular areas; China is becoming a very important market for Russia with its huge potential volume, Threats: Terror threats such as bomb-attack at Volgograd; ongoing safety concerns regarding the quality of the Russian Aviation Industry.

Tablo 2.2 Rusya'ya Çıkışlar Açısından İlk 10 Ülke (2014 Tahmini)
Table 2.2 Top Ten Countries as a Destination for Russia (2014 Forecast)

Sıralama / Ranking	Ülkeler / Countries
1	Ukrayna Ukraine
2	Türkiye Turkey
3	Çin China
4	Mısır Egypt
5	Tayland Thailand
6	İtalya Italy
7	İspanya Spain
8	Almanya Germany
9	Yunanista Greece
10	Azerbaycan Azerbaijan

Kaynak: Business Monitor International Russia Tourism Report Q2 2014,s.16'dan derlenmiştir
Source: Business Monitor International Russia Tourism Report Q2 2014, p. 16.

2.2. Almanya Pazarında Turizm Hareketleri

2.2. Germany Tourism Market Developments

Almanya 2010 yılından bu yana birçok Avrupalı Turist için İspanya'dan sonra en popüler ikinci destinasyon konumundadır.2012 yılına kıyasla 2013 yılında Avrupalı Turistlerin talebendeki artış oranı açısından %4 ile İspanya ve Almanya, ardından %3 ile Fransa takiben İtalya ve Avusturya gelmektedir.Dünyadaki 140 ülkeyle kıyaslama yapıldığında uluslararası turizm destinasyonu olarak Almanya'nın güçlü yönleri arasında sağlık standartları, alt yapısı, kültürü, güvenliği, eğitimi ve çevre konuları gelmektedir.İsviçre'nin lider konumunda olduğu rekabetçilik indeksinde Almanya 7 üzerinden; sağlık ve hijyen konusunda 6.8, kültürel kaynaklar konusunda 6.3, ana ulaşım altyapısı açısından 6.2, emniyet ve güvenlik açısından 6, eğitim ve öğretim açısından 5.9, çevresel sürdürülebilirlik açısından 5.8, turizm altyapısı açısından 5.7, bilişim ve iletişim teknolojileri ve hava ulaşımı altyapısı açısından 5.4 almıştır. 2013 yılı itibariyle 28 Avrupa Ülkesinde yabancı turistlerce gerçekleştirilen toplam geceleme sayısı itibariyle Almanya 71 milyon geceleme (%6'lık bir paya) sahiptir. 2012-2013 yılları karşılaştırması itibariyle kahvaltı ve vergiler haricinde otellerin fiyat/performans karşılaştırmaları açısından Avrupa'da ilk 5 Paris, Zürih, Londra, Roma ve Amsterdam olarak gerçekleşirken, Almanya'da ilk 3 Münih, Frankfurt ve Heidelberg olarak gerçekleşmiştir.2013 yılında Almanya'da yabancı turistlerin konaklamalarda en fazla talep ettikleri işletme türleri açısından ilk 3; oteller (%56), oda-kahvaltı otelleri (%19) ve kamp yerleri (%6) olmuştur (Alman National Tourism Board, Incoming-Tourism Germany, Facts and Figures 2013,s. 5,7, 11).

Çevre odaklılık ve sürdürülebilir turizm konusu gerek turistlerin yer seçimlerini gerekse de destinasyonlardaki karar vericilerin uygulamalarını daha fazla etkilemeye başlamıştır. Almanya; Danimarka, Avusturya, Finlandiya,Norveç ve İrlanda ile birlikte çevreye koruma konusuna özel önem veren ülkeler arasında gelmektedir (World Economic Forum, The Travel & Tourism Competitiveness Report 2013 Reducing Barriers to Economic Growth and Job Creation,s. 11).

Germany has been the second most popular tourist destination after Spain for many European tourists since 2010. Considering the rate of increase in the demands of European tourists for 2013 comparably with the previous year, Germany and Spain hold the lead with 4%; they are followed by France with 3% and then Italy and Austria. When compared with 140 countries in the world, among the strengths of Germany for a touristic destination are its strong health standards, infrastructure, culture, safety, education and environmental concerns. In the competitiveness index in which Switzerland ranks top of the list, Germany received, out of 7: 6.8 for health and hygiene, 6.3 for cultural resources, 6.2 for main transportation infrastructure, 6 for security and safety, 5.9 for education and training, 5.8 for environmental sustainability, 5.7 for tourism infrastructure and 5.4 for telecommunication and communication technologies and air transport infrastructure. In terms of total nights stayed throughout 28 European countries in 2013, Germany has a 6% share with 71 million nights. When the hotels were compared based on price/performance effectiveness with breakfast and taxes excluded for the years 2012-2013, Europe's top five cities are Paris, Zürich, London, Rome and Amsterdam, and Germany's top three cities are Munich, Frankfurt and Heidelberg. Most preferred places by foreign tourists for accommodation in Germany in 2013 are hotels (56%), room-breakfast hotels (19%) and camping areas (6%). (German National Tourism Board, Incoming-Tourism Germany, Facts and Figures 2013, p. 5, 7, and 11).

Being environmentally oriented and sustainable tourism started to impact both tourists' choices and the practices of the decision makers at various destinations. Germany is one of the countries, together with Denmark, Austria, Finland, Norway and Ireland, among the countries paying special attention to environmental preservation. (World Economic Forum, The Travel & Tourism Competitiveness Report 2013 Reducing Barriers to Economic Growth and Job Creation, p 11).

Tablo 2.3 2013 Yılı İtibariyle Almanya'da Geceleme Sayıları Açısından

Şehir	Geceleme Sayısı
Berlin	11.559.883
Münih	6.329.045
Frankfurt' Main	3.352.592
Hamburg	2.662.154
Köln	1.780.728
Düsseldorf	1.696.419
Stuttgart	929.625
Nuremberg	847.262
Dresden	776.505
Hanover	448.031
Leipzig	434.594

Kaynak: (Alman Ulusal Turizm Kurulu, Incoming-Tourism Germany, Facts and Figures 2013,s. 12).

Tablo 2.4 Almanya'nın Gecelemelerdeki Artış Açısından Ana 20 Pazarı (2012-2013 karşılaştırmasına Göre)

Ülke / Country	Milyon / Million	Değişim 2013 / 2012 Change 2013 / 2012	Ülke / Country	Milyon / Million	Değişim 2013 / 2012 Change 2013 / 2012
Hollanda Netherlands	10.8	- % 1	Polonya Poland	2.2	+ % 9.3
İsviçre Switzerland	5.5	+ % 5.2	İspanya Spain	2	- % 0.5
Amerika America	4.9	+ % 1.3	Çin ve Hong Kong China and Hong Kong	1.7	+ % 11
İngiltere UK	4.9	+ % 8.1	İsveç Sweden	1.7	+ % 3.2
İtalya Italy	3.5	+ % 0.5	Körfez Arap Ülkeleri Gulf Arab Countries	1.5	+ % 20.2
Avusturya Austria	3.4	+ % 4.6	Japonya Japan	1.3	- % 1.3
Fransa France	3.1	+ % 2.5	Çek Cumhuriyeti Czech Republic	0.9	+ % 5.5
Danimarka Denmark	3	+ % 3.8	Norveç Norway	0.9	+ % 2.4
Belçika Belgium	2.9	+ % 0.9	İsrail Israel	0.8	+ % 15.4
Rusya Russia	2.6	+ % 15.5	Brezilya Brazil	0.7	+ % 5.5

Kaynak: (Alman Ulusal Turizm Kurulu, Incoming-Tourism Germany, Facts and Figures 2013,s. 13).

İlk 11 Şehir / Table 2.3 by 2013 First 11 Cities by night stays in Germany

City	Number of Stays
Berlin	11.559.883
Münih	6.329.045
Frankfurt' Main	3.352.592
Hamburg	2.662.154
Köln	1.780.728
Düsseldorf	1.696.419
Stuttgart	929.625
Nuremberg	847.262
Dresden	776.505
Hanover	448.031
Leipzig	434.594

Source: (German National Tourism Board, Incoming-Tourism Germany, Facts and Figures 2013, p. 12).

Table 2.4 Main 20 Markets In terms of Increases in Night Stays (2012-2013 comparison)

Source: (German National Tourism Board, Incoming-Tourism Germany, Facts and Figures 2013, p. 13).

2.3. Oda Başına Elde Edilen Gelirler ve Büyüme Durumları

2.3. Revenue per Room and Growth

PWC'nin 18 Avrupa Şehrini içeren Mart 2014 raporunda belirtildiği üzere 2013 yılında Avrupa Kıtası 560 milyon turisti evsahipliği yaparak dünyadaki liderlik konumunu korumuştur. Yılda yaklaşık olarak 80 milyon turisti ağırlayan 680.000 otel odasını içeren PWC araştırması sonuçlarına göre tüm Avrupa Kıtası için oda başına elde edilen gelir ortalaması 2013 yılı için 67.99 Euro olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılı için oda başına gelir açısından ilk 8 şehrin sırasıyla Dublin, Londra, Paris, Edinburgh, Berlin, Frankfurt, Viyana ve Moskova olacağı, 2015 yılı için ise sıralamanın Londra, Dublin, Lizbon, Prag, Moskova, Edinburgh, Zürih ve Frankfurt şeklinde olacağı tahmin edilmektedir. PWC araştırdığı 18 şehrin 17'sinde 2014 ve/veya 2015 yıl/ları için büyüme olacağını tahmin etmekte, sadece Madrid şehrini bu büyümenin dışında tutmaktadır (PWC, Room to Grow, Mart 2014,s. 3,4,6,7).

As indicated in the March 2014 report of PWC on 18 European Countries, Europe hosted 560 million tourists in 2013 and continued its lead in the world. According to the PWC research results which covers 680,000 hotel rooms hosting approximately 80 million tourists per year, average revenue per room in Europe was 67.99 EUR in 2013. The first 8 cities in terms of revenue per room are estimated to be Dublin, London, Paris, Edinburgh, Berlin, Frankfurt, Vienna and Moscow for 2014 and London, Dublin, Lisbon, Prague, Moscow, Edinburgh, Zürich and Frankfurt for 2015. PWC forecasts growth for 17 out of 18 cities researched for 2014 and 2015 and excludes only Madrid from this forecast. (PWC, Room to Grow, March 2014, p. 3.4.6.7).

2.4. 2014 ve 2015 Yılı Büyüme Oranları

2.4. Growth rates for 2014 and 2015

Tablo 2.5 Yıllar İtibariyle Oda Başına Elde Edilen Gelirde Büyüme Oranları (Yerel Para Birimi)
Table 2.5 Growth rates by Years in Revenue per Room (Local Currency Unit)

Şehir / City	2014 (%)	2015(%)	Şehir / City	2014 (%)	2015(%)
Dublin Dublin	5.2	3.8	Prag Prague	2.1	3.2
Londra London	3.8	5.2	Milan Milan	1.9	1.3
Paris Paris	3.8	2.4	Roma Rome	1.3	2.0
Edinburgh Edinburgh	3.4	2.8	Barselona Barcelona	1.2	1.7
Berlin Berlin	3.2	1.8	Cenevre Geneva	1.0	0.4
Frankfurt Frankfurt	2.9	2.6	Lizbon Lisbon	0.8	3.4
Viyana Vienna	2.7	1.2	Amsterdam Amsterdam	0.6	1.1
Moskova Moscow	2.6	2.8	Brüksel Brussels	0.2	1.2
Zurih Zürich	2.3	2.7	Madrid Madrid	-2.8	-1.6

Kaynak : PWC, Room to Grow, Mart 2014,s.7)
Source: PWC, Room to Grow, March 2014, p. 7)

Tablo 2.6 Oda başına Elde Edilen Gelir Sıralamaları (Euro) 2013-2014-2015 Table 2.6 Rankings by Revenue per Room (EUR) 2013-2014-2015

Şehirler / Cities	2013	2014	2015
Cenevre / Geneva	(€151.3)	(€152.3)	(€151.5)
Zurih / Zürich	(€139.9)	(€142.7)	(€145.2)
London / London	(€131.1)	(€135.5)	(€142.7)
Paris / Paris	(€122.3)	(€126.9)	(€130.0)
Roma / Rome	(€95.5)	(€96.7)	(€98.6)
Moskova / Moscow	(€94.5)	(€92.2)	(€92.4)
Amsterdam / Amsterdam	(€89.9)	(€90.5)	(€91.5)
Barselona / Barcelona	(€83.9)	(€84.9)	(€87.1)
Frankfurt / Frankfurt	(€82.5)	(€84.9)	(€86.3)
Milano / Milan	(€80.8)	(€82.4)	(€83.5)
Edinburgh / Edinburgh	(€74.2)	(€76.4)	(€78.7)
Brüksel / Brussels	(€73.9)	(€74.0)	(€76.8)
Dublin / Dublin	(€70.3)	(€73.9)	(€74.9)
Viyana / Vienna	(€66.7)	(€68.5)	(€69.3)
Berlin / Berlin	(€63.6)	(€65.6)	(€66.8)
Lizbon / Lisbon	(€55.1)	(€55.6)	(€57.5)
Madrid / Madrid	(€50.6)	(€49.2)	(€49.4)
Prag / Prague	(€48.8)	(€48.6)	(€48.4)

Kaynak : PWC, Room to Grow, Mart 2014,s.12) / Source: (PWC, Room to Grow, March 2014, p. 12)

Tablo 2.7 Doluluk Oranları Sıralamaları 2013-2014-2015 / Table 2.7 Rankings for Occupancy Rates 2013-2014-2015

Şehirler / Cities	2013	2014	2015
Londra / London	82.4	82.7	83.0
Paris / Paris	81.2	81.7	82.9
Edinburgh / Edinburgh	79.6	81.5	82.0
Dublin / Dublin	78.7	79.0	79.5
Amsterdam / Amsterdam	75.4	75.2	75.5
Berlin / Berlin	72.6	72.8	73
Zurih / Zürich	72.3	72.7	73.0
Barselona / Barcelona	71.7	71.9	72.1
Viyana / Vienna	70.6	71.2	71.7
Prag / Prague	69.3	69.7	70.1
Moskova / Moscow	67.5	68.6	69.2)
Frankfurt / Frankfurt	68.3	68.6	69.1
Roma / Rome	67.0	67.0	67.4
Brüksel / Brussels	66.8	66.7	67.3
Cenevre / Geneva	65.2	66.1	67.2
Lizbon / Lisbon	65.0	65.7	66.6
Milano / Milan	63.3	64.3	65.0
Madrid / Madrid	61.4	61.9	62.6

Kaynak : PWC, Room to Grow, Mart 2014,s.10) / Source: (PWC, Room to Grow, March 2014, p. 10)

3. TÜRKİYE TURİZM VERİLERİ

3.1. TÜRKİYE'NİN SON ÇEYREK ASIRDA TURİZMDE İSTİKRARI

3. TURKEY'S TOURISM DATA

3.1. TURKEY'S STABILITY IN TOURISM IN THE LAST QUARTER OF A CENTURY

Tablo 3.1 Türkiye'nin Son Çeyrek Asırda Turizmde İstikrarı
Table 3.1 Turkey's Stability in Tourism in the last Quarter Century

YILLAR YEARS	OCAK JANUARY	ŞUBAT FEBRUARY	MART MARCH	NİSAN APRIL	MAYIS MAY	HAZİRAN JUNE	TEMMUZ JULY	AĞUSTOS AUGUST	EYLÜL SEPTEMBER	EKİM OCTOBER	KASIM NOVEMBER	ARALIK DECEMBER	TOPLAM TOTAL
1989	110 814	126 039	251 539	345 332	479 623	443 072	562 218	633 641	605 991	462 882	245 840	192 160	4 459 151
1990	115 058	143 215	242 987	429 624	529 552	559 266	707 824	777 793	667 359	526 115	367 300	323 215	5 389 308
1991	157 674	157 123	284 039	376 502	502 029	517 785	635 835	761 744	773 458	581 371	404 267	366 070	5 517 897
1992	208 740	255 040	337 582	579 022	739 918	727 002	970 394	992 640	861 166	697 642	370 878	336 072	7 076 096
1993	211 573	273 666	343 780	578 292	797 637	682 401	743 819	784 532	692 967	699 415	382 736	309 820	6 500 638
1994	267 658	301 811	394 107	468 550	644 589	671 333	820 386	899 189	773 954	695 471	392 040	341 530	6 670 618
1995	274 680	302 407	368 195	535 462	732 394	810 419	1 008 709	1 070 234	1 054 871	836 025	393 023	340 467	7 726 886
1996	283 616	324 910	537 452	556 109	874 942	902 015	1 106 242	1 153 755	1 117 429	909 397	452 325	395 893	8 614 085
1997	300 872	314 306	555 204	639 819	1 020 894	1 045 987	1 206 226	1 404 876	1 297 455	947 462	538 368	417 535	9 689 004
1998	346 183	371 526	476 756	642 332	986 237	1 062 961	1 288 439	1 460 075	1 209 256	1 035 237	502 638	371 057	9 752 697
1999	359 046	371 727	409 483	426 558	691 313	784 642	931 895	1 079 249	876 261	800 513	435 790	320 808	7 487 285
2000	333 915	354 487	435 158	721 128	986 376	1 079 148	1 525 718	1 419 244	1 368 538	1 178 481	602 396	423 564	10 428 153
2001	359 320	404 653	547 365	884 805	1 231 562	1 387 955	1 776 821	1 601 331	1 440 365	1 065 825	520 962	398 005	11 618 969
2002	306 597	426 405	675 687	852 930	1 325 752	1 457 615	1 897 112	1 900 120	1 770 566	1 420 386	662 985	559 873	13 256 028
2003	363 983	481 252	499 663	669 288	1 146 309	1 510 951	2 130 949	2 275 055	1 874 329	1 657 726	776 181	643 872	14 029 558
2004	533 694	607 854	784 107	1 104 270	1 799 130	1 898 435	2 591 140	2 492 794	2 125 025	1 842 277	948 815	789 367	17 516 908
2005	700 469	696 643	1 107 348	1 348 264	2 302 389	2 402 912	3 180 802	2 861 141	2 502 123	2 108 398	1 052 561	861 836	21 124 886
2006	667 337	626 565	921 892	1 372 922	1 918 809	2 368 628	3 109 727	2 905 817	2 267 146	1 713 916	1 020 106	926 968	19 819 833
2007	714 425	787 048	1 099 960	1 520 954	2 287 645	2 774 076	3 624 156	3 384 065	2 799 276	2 152 908	1 177 475	1 018 923	23 340 911
2008	782 786	896 482	1 305 297	1 647 903	2 748 564	3 305 832	4 084 764	3 762 136	2 981 044	2 462 497	1 267 996	1 091 376	26 336 677
2009	751 817	898 927	1 207 729	1 750 281	2 718 788	3 263 089	4 343 025	3 760 372	3 136 010	2 617 193	1 403 740	1 226 143	27 077 114
2010	809 974	953 848	1 414 616	1 744 628	3 148 337	3 500 024	4 358 275	3 719 180	3 486 319	2 840 095	1 491 005	1 165 903	28 632 204
2011	975 723	1 079 505	1 617 782	2 290 722	3 283 125	3 780 637	4 597 475	4 076 783	3 923 546	3 039 754	1 596 295	1 194 729	31 456 076
2012	981 611	997 571	1 460 563	2 168 715	3 232 926	3 882 592	4 571 389	4 470 202	3 991 415	3 050 981	1 631 647	1 343 220	31 782 832
2013	1 104 754	1 268 440	1 841 154	2 451 031	3 810 236	4 073 906	4 593 511	4 945 999	4 266 133	3 402 460	1 709 479	1 442 995	34 910 098
2014	1 146 815	1 352 184	1 851 980	2 652 071	3 900 096								

Kaynak: <http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html>
Source: <http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html>

Turizm tüm dünya genelinde olduğu gibi Türkiye'de de sürekli gelişim gösteren bir endüstri olma özelliğini korumaktadır. Turizm Bakanlığının verileri incelendiği zaman Türkiye'nin turizm alanında son çeyrek asırda hangi noktalara geldiği görülmektedir.

Turizm endüstrisinin başladığı doksanlı yıllarda ülke genelinde turistik amaçlı gelen ziyaretçilerin sayısı 4.4 milyon iken 2000'li yıllarda bu rakam 10 milyonları geçmiştir. 2010'lu yıllara gelindiğinde artık dünya pazarında önemli bir yer elde etmiş ve 30 milyon rakamlarını geçmiştir. Son gelinen noktada Türkiye turistlerin destinasyon olarak tercih ettikleri ülkeler kategorisinde dünya sıralamasında 6. sıraya yerleşmiştir. Bu istikrar ile devam etmesi ve alternatif turizm kaynakları ile alternatif destinasyonlar üreterek ülkemiz 2020'li yıllarda çok rahat ziyaretçi sayısı ile dünya sıralamasında ilk 5 ülke arasında olacaktır. Türkiye Cumhuriyetin 100. Yılında 2023 hedeflerinde 50 milyon turist 50 milyar Dolar turizm geliri hedeflemektedir Avrupa, Asya ve Afrika gibi üç kıtanın tam ortasında kalan bir konuma sahip olan Türkiye 5 saatlik uçuş mesafesi ile bu üç kıtaya hakim konumdadır. Türkiye önümüzdeki yıllarda yeni havalimanı ve diğer yatırımlarının sonuçlanması ile rakiplerine göre daha avantajlı bir konuma yükselecek ve yabancı ziyaretçi bakımında önemli artışlar gösterecektir.

Tourism is still known in the world as well as in Turkey as an industry with continuous development. It is obvious from the data obtained from the Ministry of Tourism how far forward Turkey has traveled on the road to tourism in the last quarter century.

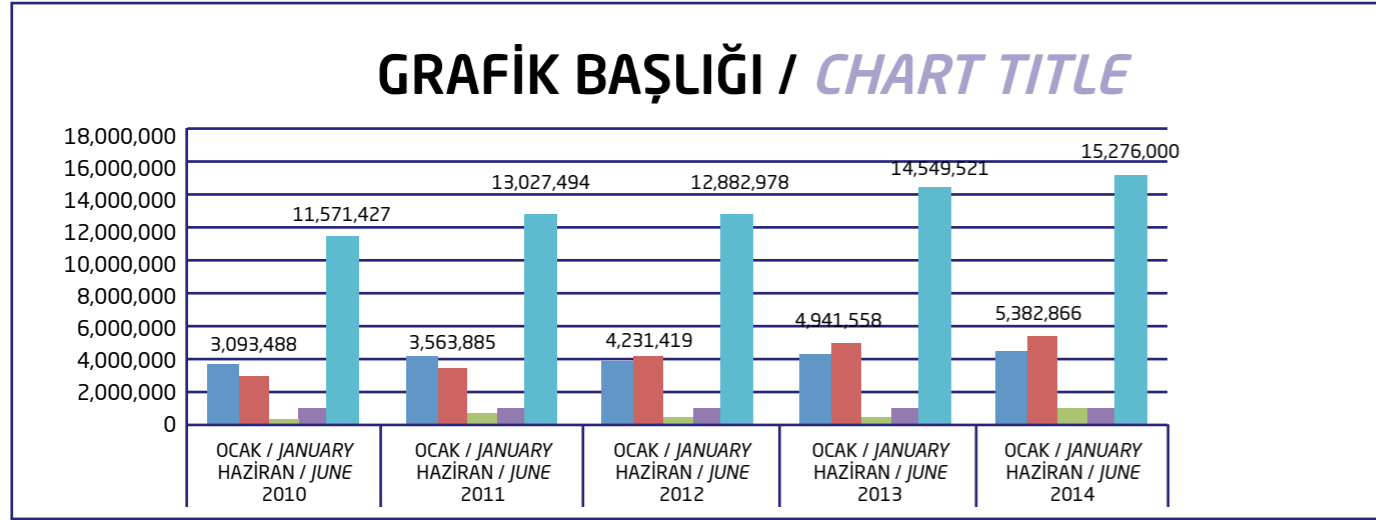
In the 1990s, when the tourism industry demonstrated its existence, the number of tourists visiting Turkey was 4.4 million and this figure surpassed 10 million in the 2000s. When we speak of the 2010s, Turkey is now a country who has a recognized place in the world market and the number of tourists visiting Turkey is more than 30 million. Now Turkey has become 6th in the ranking of the most preferred countries in the world as a tourist destination. If this stability continues and alternative tourism types and destinations are added, Turkey will be among the top 5 countries with its number of tourists in the 2020s. Turkey aims at 50 million tourists with 50 billion dollars of tourism revenue in 2023, the 100th anniversary of the Republic. Located right in the middle of Europe, Asia and Africa, Turkey is at a very advantageous position over these continents with a 5 hour flight time. Turkey, with the completion of its new airports and other investments, will have a more advantageous place than those of her rivals and will see significant increases in the number of foreign visitors.

3.2. Türkiye Ve Dört İlin Ocak-Haziran Verileri 3.2. January-June Data of Turkey and Four Cities

Tablo 3.2 Türkiye Ve Dört İlin Ocak-Haziran Verileri
Table 3.2 January-June Data of Turkey and Four Cities

YILLAR / YEARS	2010	2011	2012	2013	2014
İLLER / CITIES	OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE	OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE	OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE	OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE	OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE
ANTALYA OCAK / JANUARY - HAZİRAN / JUNE	3.655.984	4.218.659	3.891.983	4.277.204	4.514.695
İSTANBUL OCAK / JANUARY - HAZİRAN / JUNE	3.093.488	3.563.885	4.231.419	4.941.558	5.382.866
İZMİR OCAK / JANUARY - HAZİRAN / JUNE	271.963	547.787	497.481	507.980	485.343
MUĞLA OCAK / JANUARY - HAZİRAN / JUNE	1.014.084	1.044.762	986.782	1.013.726	1.050.710
TÜRKİYE TOPLAM OCAK / JANUARY - HAZİRAN / JUNE	11.571.427	13.027.494	12.882.978	14.549.521	15.276.000*

Tahmini

■ ANTALYA OCAK / JANUARY - HAZİRAN / JUNE
 ■ İSTANBUL OCAK / JANUARY - HAZİRAN / JUNE
 ■ İZMİR OCAK / JANUARY - HAZİRAN / JUNE
 ■ MUĞLA OCAK / JANUARY - HAZİRAN / JUNE
 ■ TÜRKİYE TOPLAM OCAK / JANUARY - HAZİRAN / JUNE

Şekil 3.1 Türkiye Ve Dört İlin Ocak-Haziran Verileri / Figure 3.1 January-June Data of Turkey and Four Cities

Türkiye turizmi 2014 yılının ilk yarısında 2013'ün ilk yarısına oranla %10'luk bir büyüme göstermiştir. Bu durum turizm endüstrisi için sevindirici bir durumdur. Yılın ilk yarısı verileri incelendiğinde Türkiye turizminin %75'lik dilimine sahip olan Antalya, İstanbul ve Muğla geçen yıla oranla ilk altı ayı verileri itibari ile yükselişle kapatmıştır ancak İzmir Geçen yıla oranla ilk altı aylık veriler olarak düşüş yaşamıştır.

Antalya'dan sonra Türkiye'de en fazla turist çeken destinasyonu İstanbul yılın ilk altı ayında %8.9'luk bir büyüme göstermiştir. 2009' dan itibaren İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçi verilerini incelediğinde, 2010 yılındaki %7'lik düşüş haricinde, artış gerçekleştiğini görülmektedir. Atatürk ve Sabiha Gökçen Havalimanları ile Haydarpaşa, Pendik ve Karaköy limanlarından alınan verilere göre, 2013 yılında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçi sayısını 2012 yılı ile karşılaştırdığında %12 artış olduğunu görülmektedir. 2012 yılında 9.381.670 olan yabancı ziyaretçi sayısı 2013 yılında 10.474.867 kişi olmuştur. 2013 verileri ile 2014 yılının ilk altı ayında gerçekleşen veriler karşılaştırıldığında 2013 yılında İstanbul'a 1.175.018 turist gelirken bu oran 2014 yılının ilk altı ayında 1.323.182 sayısını bularak %8.9 oranında önemli bir artış göstermiştir. Bu çerçevede, İstanbul turizmi, önemli bir seviyede turist çekerek 5 Milyon sınırını geçmiştir.

Turkey's tourism sector recorded a 10% growth in the first half of 2014 compared to the first half of 2013. This means good news for the tourism industry. When the data corresponding to the first half of the year is examined, Antalya, İstanbul and Muğla, which together make up 75% of Turkey's tourism industry, recorded an increase in this period compared to the same period of the previous year. However, İzmir has seen a decrease in the same term compared to the same period of the previous year.

The most attractive tourist destination after Antalya, İstanbul demonstrated an 8.9% growth in the first half of the year. Based on the tourist data of İstanbul since 2009, it is seen that there was always an increase, except for 2010, which recorded a 7% decrease. According to data obtained from Atatürk and Sabiha Gökçen Airports and Haydarpaşa, Pendik and Karaköy ports, it is seen that there was a 12% increase in the number of foreign tourists visiting İstanbul in 2013 compared to 2012. The number of foreign tourists visiting İstanbul was 10,474,867 people in 2013 compared to 9,381,670 people in 2012. When the 2013 data is compared with 2013's semi-annual data, the number of tourists visiting İstanbul was 1,175,018 tourists while it is 1,323,182 tourists in the first half of 2014, which means a significant 8.9% increase. Therefore İstanbul tourism, attracting an important number of tourists, passed the threshold of 5 million tourists.

3.3. İstanbul 2013- 2014 İlk Altı Aylık Yabancı Ziyaretçi Verilerinin İncelenmesi

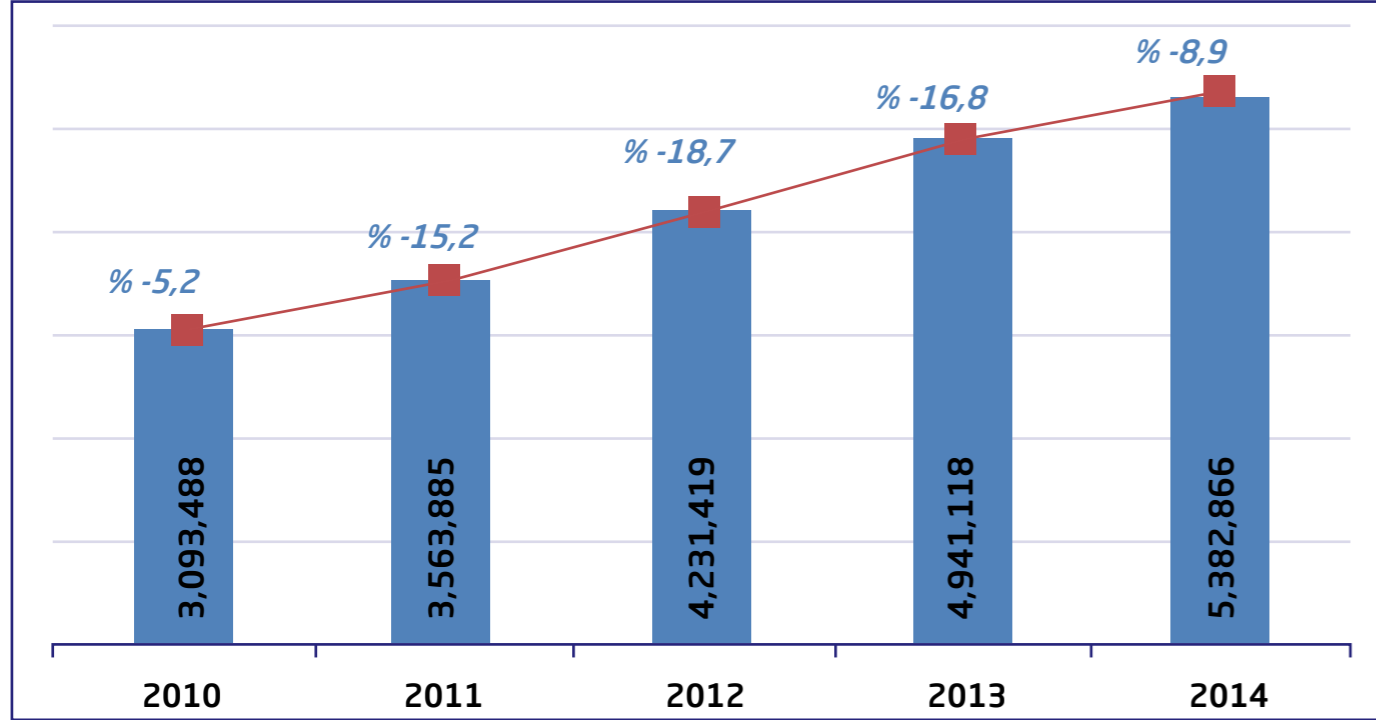
3.3. Examination of Semi-Annual Data of Foreign Visitors for the Years 2013-2014 for İstanbul

Tablo 3.3 İstanbul 2013- 2014 İlk Altı Aylık Yabancı Ziyaretçi Verilerinin İncelenmesi
 Table 3.3 Examination of Semi-Annual Data of Foreign Visitors for the Years 2013-2014 for İstanbul

İSTANBUL	2013		2014		2014 / 2013 YILI KARŞILAŞTIRMASI 2014/2013 COMPARISON	
	OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE	OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE	OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE	OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE	SAYISAL DEĞİŞİM DIFFERENCE	ORANSAL DEĞİŞİM CHANGE (%)
ALMANYA / GERMANY	552.185	552.185	531.678	531.678	-20.507	-3,71
RUSYA FED. / RUSSIAN FED.	296.765	296.765	301.544	301.544	4.779	1,61
İNGİLTERE / UK	213.090	213.090	221.725	221.725	8.635	4,05
İTALYA / ITALY	211.115	211.115	198.333	198.333	-12.782	-6,05
FRANSA / FRANCE	224.987	224.987	221.374	221.374	-3.613	-1,61
İRAN / IRAN	154.529	154.529	235.003	235.003	80.474	52,08
ABD / USA	234.183	234.183	246.157	246.157	11.974	5,11
HOLLANDA / NETHERLANDS	134.860	134.860	137.946	137.946	3.086	2,29
JAPONYA / JAPAN	89.835	89.835	72.874	72.874	-16.961	-18,88
İSPANYA / SPAIN	89.461	89.461	94.622	94.622	5.161	5,77
UKRAYNA / UKRAINE	121.298	121.298	133.190	133.190	11.892	9,80
AZERBEYCAN / AZERBAIJAN	106.616	106.616	107.169	107.169	553	0,52
GÜNEY KORE / SOUTH KOREA	83.058	83.058	111.066	111.066	28.008	33,72
TÜRKMENİSTAN / TURKMENISTAN	67.357	67.357	75.651	75.651	8.294	12,31
BELÇİKA / BELGIUM	62.019	62.019	64.670	64.670	2.651	4,27
AVUSTURYA / AUSTRIA	77.288	77.288	75.760	75.760	-1.528	-1,98
İSVİÇRE / SWITZERLAND	74.279	74.279	71.228	71.228	-3.051	-4,11
İSRAİL / ISRAEL	30.688	30.688	43.125	43.125	12.437	40,53
YUNANİSTAN / GREECE	57.108	57.108	64.061	64.061	6.953	12,18
ÇİN / CHINA	60.479	60.479	83.818	83.818	23.339	38,59
İRAK / IRAQ	99.607	99.607	121.588	121.588	21.981	22,07
TUNUS / TUNIS	43.019	43.019	48.325	48.325	5.306	12,33
LİBYA / LIBYA	116.512	116.512	142.491	142.491	25.979	22,30
SUUDİ ARABİSTAN / SAUDI ARABIA	110.052	110.052	134.548	134.548	24.496	22,26
AVUSTRALYA / AUSTRALIA	51.529	51.529	52.932	52.932	1.403	2,72
KAZAKİSTAN / KAZAKSTAN	72.844	72.844	76.462	76.462	3.618	4,97
CEZAYİR / ALGERIA	51.723	51.723	66.752	66.752	15.029	29,06
LÜBNAN / LEBANON	51.547	51.547	55.528	55.528	3.981	7,72
KANADA / CANADA	48.651	48.651	52.504	52.504	3.853	7,92
ÖZBEKİSTAN / UZBEKHISTAN	54.386	54.386	63.283	63.283	8.897	16,36
SURİYE / SYRIA	66.411	66.411	104.897	104.897	38.486	57,95
MİSİR / EGYPT	58.619	58.619	49.380	49.380	-9.239	-15,76
DİĞER / OTHER	1.175.018	1.175.018	1.323.182	1.323.182	148.164	12,61
GENEL TOPLAM / GRAND TOTAL	4.941.118	4.941.118	5.382.866	5.382.866	441.748	8,94

Kaynak: <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2013.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
 Source: <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.html> date of access: 07/08/2014
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2013.html> date of access: 8/07/2014

Şekil 3.2 Son Yıl Ocak-Haziran İstanbul'u Ziyaret Eden Yabancıların Sayısı /
Figure 3.2 Last Year January-June, The number of Foreigners Visiting Istanbul

Kaynak: <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.html> Erişim Tarihi: 09/07/2014
Source: <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.html> date of access: 07/09/2014

Gelen Yabancı Ziyaretçi sayıları milliyet bazında incelediğinde, 2013 yılında İstanbul'a gelen yabancıların milliyetine göre dağılımları şu şekildedir: Almanlar:%11.3, Ruslar:%5.5, Amerikalılar:%4.8, Fransızlar:%4.6, İngilizler:%4.4, İtalyanlar:%4.2, İranlılar:%3.7, Hollandalılar:%2.7, Libyalılar:%2.5, Ukraynalılar:%2.4, Iraklılar:%2.3, Azerbaycanlılar:%2.2, Suudi Arabistanlılar:%2.1, İspanyollar:%1.9, Suriyeliler:%1.6, oranına sahiptirler. Ancak Avrupa'daki İngiltere, Hollanda, Belçika, İspanya ve Yunanistan gibi ülkelerde sayısal olarak ilk altı aylık dilimde 2013 verilerine göre artış gözlenirse de Avrupa pazarındaki durgunluk 2014 yılının ilk altı ayında da devam etmektedir.

Son yıllardaki Orta Doğu'daki gelişmeler kuşkusuz turizm endüstrisi de etkilemiştir ancak Arap Baharı sonrası Orta Doğu ve Arap ülkelerinden gelen turistlerin sayısında sürekli artış gözlenmiştir. 2014 yılının ilk altı ayının verilerinde de Körfez ve arap ülkelerinden gelen ziyaretçilerin bir önceki yıla göre %20'nin üzerinde bir oranda artış gösterdikleri verilerde görülmektedir.

2014 yılı 2013 yılı ile karşılaştırıldığında 2014 yılı ilk yarısında Almanya, İtalya, Fransa, Avusturya, İsviçre gibi Avrupa ülkelerinden gelenlerde bir miktar azalma görülmektedir. Ayrıca Japonya ve Mısır'dan gelen ziyaretçi sayısında da %15-20 lik bir azalma görülmektedir. Buna karşın İran'dan gelen turistte %52'lik bir artış gerçekleşmiştir. Güney Kore %33'lük, İsrail %40, Çin%38, Libya ve Irak %22, Suriye %58, Cezayir %29, Suudi Arabistan %22 büyüme göstererek bir önceki yıla oranla gelişme göstermiştir. Böylece Avrupa pazarında görülen azalmanın etkisi Ortadoğu ve Arap pazarının gelişmesi ile kapanmıştır.

When the nationalities of the visitors are concerned, the breakdown of the number of tourists according to their nationalities are as follows: Germans: 11.3%, Russians: 5.5%, US citizens: 4.8%, French: 4.6%, British: 4.4%, Italians: 4.2%, Iranians: 3.7%, Dutch: 2.7%, Libyans: 2.5%, Ukrainians: 2.4%, Iraqis: 2.3%, Azeris: 2.2%, Saudi Arabians: 2.1%, Spanish: 1.9%, Syrians: 1.6%. However there is an increase in UK, Netherlands, Belgium, Spain and Greece for the first of of 2014 compared to 2013, stagnation in the European market still continues in the first half of 2014.

The latest developments in the Middle Eastern region undoubtedly affected the tourism industry. However there is an increase in the number of tourists coming from the Middle East and Arabic countries after the "Arab Spring". It is seen from the data for the first half of 2014 that the number of tourists coming from Gulf and Arabic countries increased by more than 20% compared to last year.

When 2014 is compared with 2013, it is seen that there is a decrease in the number of tourists coming from Germany, Italy, France, Austria and Switzerland. There is also a decrease in the number of tourists coming from Japan and Egypt. However, there is a 52% increase in the number of tourists coming from Iran. There are increases in this number compared to last year with 33% for South Korea, 40% for Israel, 38% for China, 22% for Libya and Iraq, 58% for Syria, 29% for Algeria and 22% for Saudi Arabia. Therefore the effect of the decrease in the European market was matched by the increases of the Middle East and Arab market.

3.4. Antalya 2013- 2014 Yılı'nın İlk Altı Aylık Yabancı Ziyaretçi Verilerinin İncelenmesi

3.4. Examination of Semi-Annual Data of Foreign Visitors for the Years 2013-2014 for Antalya

Tablo 3.4 Antalya 2013- 2014 Yılı'nın İlk Altı Aylık Yabancı Ziyaretçi Verilerinin İncelenmesi
Table 3.4 Examination of Semi-Annual Data of Foreign Visitors for the Years 2013-2014 for Antalya

ANTALYA OCAK / JANUARY - HAZİRAN / JUNE	2013 OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE	2014 OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE	2014 / 2013 YILI KARŞILAŞTIRMASI 2014/2013 COMPARISON	
	ZİYARETÇİ SAYISI NUMBER OF VISITORS	ZİYARETÇİ SAYISI NUMBER OF VISITORS	SAYISAL DEĞİŞİM DIFFERENCE	ORANSAL DEĞİŞİM CHANGE (%)
RUSYA FEDERASYONU / RUSSIAN FEDERATION	1 268 742	1 479 722	210 980	16,63
ALMANYA / GERMANY	1 110 549	1 089 310	- 21 239	-1,91
HOLLANDA / NETHERLANDS	232 349	226 104	- 6 245	-2,69
İNGİLTERE / UK	178 209	183 034	4 825	2,71
UKRAYNA / UKRAINE	149 358	153 025	3 667	2,46
İSVEÇ / SWEDEN	155 691	122 771	- 32 920	-21,14
NORVEÇ / NORWAY	105 670	99 188	- 6 482	-6,13
BELÇİKA / BELGIUM	133 793	98 395	- 35 398	-26,46
KAZAKİSTAN / KAZAKSTAN	96 500	98 102	1 602	1,66
AVUSTURYA / AUSTRIA	83 005	92 564	9 559	11,52
FRANSA / FRANCE	86 700	84 579	- 2 121	-2,45
DANİMARKA / DENMARK	92 330	82 205	- 10 125	-10,97
POLONYA / POLAND	64 914	78 104	13 190	20,32
İSVİÇRE / SWITZERLAND	12 689	64 519	51 830	408,46
ÇEK CUMHURİYETİ / CZECH REPUBLIC	62 062	61 739	- 323	-0,52
FİNLANDİYA / FINLAND	53 310	54 985	1 675	3,14
BELARUS (BEYAZ RUSYA) / BELARUS	45 711	53 694	7 983	17,46
SLOVAKYA / SLOVAKIA	24 054	50 273	26 219	109,00
İSRAİL / ISRAEL	45 367	47 202	1 835	4,04
ROMANYA / ROMANIA	23 358	32 715	9 357	40,06
LİTVANYA / LITHUANIA	28 059	27 890	- 169	-0,60
MOLDOVYA / MOLDOVA	25 660	27 640	1 980	7,72
MACARİSTAN / HUNGARY	18 650	19 601	951	5,10
SİRBİSTAN / SERBIA	13 794	16 844	3 050	22,11
İTALYA / ITALY	13 075	14 843	1 768	13,52
İRAN / IRAN	11 840	12 406	566	4,78
ESTONYA / ESTONIA	11 368	12 038	670	5,89
LETONYA / LATVIA	14 298	10 675	- 3 623	-25,34
AZERBAYCAN / AZERBAIJAN	6 420	8 163	1 743	27,15
BOSNA - HERSEK / BOSNIA HERZEGOVINA	6 295	6 403	108	1,72
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ / USA	6 034	5 630	- 404	-6,70
SLOVENYA / SLOVENIA	6 982	4 432	- 2 550	-36,52
İSPANYA / SPAIN	3 381	3 903	522	15,44
ERMENİSTAN / ARMENIA	1 802	2 086	284	15,76
LÜBNAN / LEBANON	1 401	1 909	508	36,26
YUNANİSTAN / GREECE	1 599	1 646	47	2,94
PORTEKİZ / PORTUGAL	1 642	1 643	1	0,06
SURİYE / SYRIA	1 404	734	- 670	-47,72
CEZAYİR / ALGERIA	376	313	- 63	-16,76
DİĞER MİLLİYETLER TOPLAMI / TOTAL OTHER NATIONALITIES	78 763	83 666	4 903	6,23
YABANCI ZİYARETÇİLER TOPLAMI / TOTAL VISITORS	4 277 204	4 514 695	237 491	5,55
YERLİ ZİYARETÇİLER / LOCAL VISITORS	182 237	173 818	- 8 419	-4,62
GENEL TOPLAM / TOTAL	4 459 441	4 688 513	229 072	5,14

Kaynak: <http://www.haberler.gen.al/2014-04-15/vali-ozturk-antalya-18-milyon-turist-agirlama-hedefine-2018de-ulasacaktır/> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67091/kultur-turizm-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
Source: <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.html> date of access: 07/08/2014
<http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67091/kultur-turizm-istatistikleri.html> date of access: 07/08/2014

Türkiye turizm pazarının en yoğun olduğu ili şüphesiz Antalya'dır. 2014 yılının ilk altı aylık verilerine bakıldığında zaman 4,5 milyon yabancı turist geldiği görülmektedir. Buna karşın İstanbul'a 2014 yılının ilk altı ayında gelen yabancı ziyaretçi sayısı 5,3 milyondan fazla bir rakam ile Antalya'yı sayısal olarak geçmiş görünmektedir bu durum İstanbul'un merkezi bir havalimanına sahip olması ve günübirlik giriş çıkış ve transit yolcularında giriş yapmasından kaynaklandığı söylenebilir. Ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin %34'ünü kabul eden Antalya 2002 yılında 4,7 milyon yabancı ziyaretçiye ev sahipliği yapmıştır. 2011 yılında 10 milyondan fazla turist çekerek önemli bir büyüme gerçekleştirmiş ve 2013 yılında 11 milyon yabancı ziyaretçi ile büyümeyi sürdürmüştür.

On yıllık dönem içinde Antalya pazarı için önemli bir yere sahip olan Rusya pazarı %11'lik oranı 2012 yılında %27'lere çıkarmıştır. 2014 yılının ilk altı aylık verilerine göre Rusya pazarı yine bir önceki yılın ilk altı ayına göre %16'lık bir artış göstererek pazarda önemli bir konumda devam etmektedir.

Rusya pazarı hızla yükselişini sürdürürken Almanya pazarında 2012 yılından beri devam eden turist sayısındaki düşüş 2014 yılının ilk altı aylık verilerinde de görüldüğü üzere hala sürmektedir. 2002 yılında Antalya'da %50'lik bir paya sahip olan Almanya 2012 yılında Pazar payı itibarı ile %27'lere gerilemiştir. 2013 yılında 2,8 milyonun üzerinde Alman Antalya'yı ziyaret etmiştir bu rakam 2013 yılının ilk altı ayında 1,1 milyonun üzerinde iken 2014 yılının ilk altı ayında 1,08 milyon oranında olarak düşüşünü sürdürmüştür.

2014 yılının ilk altı aylık verilerine göre Antalya'yı ziyarette bir önceki yıla göre %10'un üzerinde düşüş gösteren ülkeler sırası ile İsveç %21, Belçika %26, Danimarka %10, Letonya %25 gibi Avrupa ülkeleri başta olmuştur.

2014 yılının ilk altı aylık verilerine göre Antalya'yı ziyarette bir önceki yıla oranla %10'un üzerinde artış gösteren ülkeler sırası ile Rusya %16, Avusturya %11, Polonya %20, İsviçre %408, Belerüs %17, Slovakya %109, Romanya %40, olmuş ve bahsi geçen bu gibi ülkelerde turist sayısında önemli oranda artış yaşanmıştır.

Sayısal olarak her yıl artış gerçekleştiren Antalya turizmde önemli bir destinasyon olarak diğer dünya şehirleri ile yarışmaktadır. Ancak veriler incelendiğinde zaman Antalya pazarının Avrupa'dan Rus ülkelere doğru kaydığı görülmektedir. Yıllardır önemli bir pazar olan Almanya'nın pazarda yeniden etkin olması için ürün ve hizmetlerde farklılıklar oluşturulmalı ve bu pazardaki düşüşün durdurulması için önlemler alınmalıdır.

As far as the tourism industry is concerned, the most intensive city of Turkey is undoubtedly Antalya. When the data of the first half of 2014 is examined, it is seen that 4.5 million foreign tourists visited Antalya. However, it is seen that Istanbul has attracted more than 5.3 million foreign tourists in the first half of 2014 and surpassed Antalya. This is because Istanbul has a central airport and there are also other passengers for transit passages increasing the number. The destination for the 34% of all foreign visitors coming to Turkey, Antalya hosted 2.2 million foreign tourists in 2002. It recorded a significant development by attracting more than 10 million tourists in 2010 and continued its growth with 11 million foreign visitors in 2013.

Within a decade, Russia increased its share in Antalya's tourism from 11% to 27% in 2012. According to data of the first half of 2014, Russia increased its presence in Antalya by 16% compared to the same period of the previous year and continued its significance in the market.

While Russia is rapidly increasing in the market, the decline of Germany in terms of the number of tourists since 2012 still continues as can be seen from the data of the first half of 2014. Having a 50% share in Antalya in 2002, Germany declined to a share of 27% in the market in 2012. In 2013, more than 2.8 million Germans visited Antalya. While this number was more than 1.1 million for the first half of 2014, it continued its decline by recording 1.08 million in the same period of 2014.

According to data of the first half of 2014, countries with more than 10% decreases in the number of tourists visiting Antalya are mainly European countries such as Sweden, 21%, Belgium, 26%, Denmark, 10% and Lithuania, 25%.

According to the data of the first half of 2014, countries with more than 10% increases in the number of tourists visiting Antalya are Russia, 16%, Austria, 11%, Poland, 20%, Switzerland 408%, Belarus 17%, Slovakia 109%, Romania 40% and the number of tourists coming from these countries significantly increased.

By recording significant development each year, Antalya is now in competition with other world cities as an important travel destination. Nonetheless, when the relevant data is examined, it is seen that the Antalya market is dominated by Russian speaking countries rather than Europeans as opposed to what it was before. In order to attract Germany in this market, which was very important for many years, new services and differences should be developed and the decline in this country should be stopped.

3.5. Muğla İli Turizm Verileri 2013-2014 Karşılaştırmalı Değerlendirmesi

3.5. Examination Annual Tourism Data of Muğla for 2013-2014

Tablo 3.5 Muğla İli Turizm Verileri 2013-2014 Karşılaştırmalı Değerlendirmesi
Table 3.5 Examination Annual Tourism Data of Muğla for 2013-2014

MUĞLA OCAK / JANUARY - ARALIK / DECEMBER	2013	2014	2014 / 2013 YILI KARŞILAŞTIRMASI 2014/2013 COMPARISON	
			SAYISAL DEĞİŞİM DIFFERENCE	ORANSAL DEĞİŞİM CHANGE (%)
ALMANYA / GERMANY	71.504	68.816	-2.688	-3,76
AMERİKA / USA	7.555	10.004	2.449	32,42
AVUSTRALYA / AUSTRALIA	2.973	2.756	-217	-7,30
AVUSTURYA / AUSTRIA	4.682	4.362	-320	-6,83
BELÇİKA / BELGIUM	39.693	38.390	-1.303	-3,28
BEYAZRUSYA / BELARUS	4.130	4.549	419	10,15
BULGARİSTAN / BULGARIA	2.313	4.280	1.967	85,04
ÇEK CUMHURİYETİ / CZECH REPUBLIC	5.098	5.258	160	3,14
DANİMARKA / DENMARK	22.303	16.677	-5.626	-25,23
FİNLANDIYA / FINLAND	9.071	9.135	64	0,71
FRANSA / FRANCE	54.503	53.593	-910	-1,67
G.AFRİKA CUMHURİYETİ / REPUBLIC of SOUTH AFRICA	637	674	37	5,81
HOLLANDA / NETHERLANDS	94.428	85.227	-9.201	-9,74
İNGİLTERE / UK	444.590	484.398	39.808	8,95
İRAN / IRAN	327	1.045	718	219,57
İRLANDA / IRELAND	8.845	7.669	-1.176	-13,30
İSPANYA / SPAIN	7.658	1.393	-6.265	-81,81
İSRAİL / ISRAEL	1.524	1.569	45	2,95
İSVEÇ / SWEDEN	37.133	24.859	-12.274	-33,05
İSVİÇRE / SWITZERLAND	2.860	2.232	-628	-21,96
İTALYA / ITALY	11.059	6.838	-4.221	-38,17
JAPONYA / JAPAN	199	303	104	52,26
KANADA / CANADA	1.422	1.530	108	7,59
KAZAKİSTAN / KAZAKSTAN	2.059	993	-1.066	-51,77
LETONYA / LATVIA	362	944	582	160,77
LİTVANYA / LITHUANIA	5.148	5.063	-85	-1,65
LÜBNAN / LEBANON	2.259	1.106	-1.153	-51,04
LÜKSEMBURG / LUXEMBURG	275	175	-100	-36,36
MISIR / EGYPT	104	196	92	88,46
NORVEÇ / NORWAY	8.768	6.196	-2.572	-29,33
POLONYA / POLAND	29.768	46.339	16.571	55,67
PORTEKİZ / PORTUGAL	953	660	-293	-30,75
ROMANYA / ROMANIA	2.574	3.712	1.138	44,21
RUSYA FED. / RUSSIAN FED.	81.228	99.998	18.770	23,11
SLOVAKYA / SLOVAKIA	858	791	-67	-7,81
SLOVENYA / SLOVENIA	198	230	32	16,16
UKRAYNA / UKRAINE	18.454	14.880	-3.574	-19,37
ÜRDÜN / JORDAN	3.997	4.065	68	1,70
YUNANİSTAN / GREECE	6.686	8.284	1.598	23,90
DİĞER / OTHER	15.528	21.521	5.993	38,59
GENEL TOPLAM / TOTAL	1.013.726	1.050.710	36.984	3,65

Kaynak: <http://www.muglakulturizm.gov.tr/TR,90760/2014.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
Source: <http://www.muglakulturizm.gov.tr/TR,90760/2014.html> date of access: 07/08/2014 <http://www.muglakulturizm.gov.tr/TR,90760/2013.html> date of access: 07/08/2014

Muğla İli Avrupa merkezli turist profiline sahip bir destinasyonudur. Özellikle Türkiye'de İngiltere vatandaşlarının yoğun olarak tercih ettiği bölgelerin başında gelmektedir. Muğla pazarında İngiltere'den sonra Hollanda, Almanya ve Fransa gelmektedir. Ancak son yıllarda İngiltere tek başına Muğla pazarının tek hakim konumuna gelmiş bir pazardır.

Son yıllarda Muğla turist pazarının %43 üne hâkim olan İngiltere 2010 yılında 1.650.692, 2011 yılında 1.466.096, 2012 yılında 1.352.128 turist göndermiş ancak 2013 yılında ise 1.337.045 turist göndererek her yıl belli bir oranda bir düşüş gerçekleştirmiştir. 2013 yılının ilk altı aylık verilerinde İngiltere'den bölgeyi ziyaret amaçlı gelenlerin sayısı 444,590 iken 2014 yılının ilk ayında bu rakam 484 bin üzerine çıkarak %8,9 luk bir büyüme gerçekleştirmiş ve tekrar büyüme eğilimine geçmiştir bu durum Muğla için son derece önemlidir.

Almanya bölgede 2011 yılındaki düşüşünü durdurmuş 2012 yılında 207 bin ve 2013 yılında 208 binli rakamlar ile durağan ancak hafif yükselen bir pazar konumuna gelmiştir. Ancak 2013 yılının ilk altı aylık verilerine göre 71.504 turist gelmiştir, 2014 yılının ilk altı aylık verileri incelendiğinde bu rakam 68 bin seviyelerine düşerek %3,7'lik bir düşüş göstermiştir. Bununla birlikte Hollanda'da bölgeye 2010 yılında 195 bin, 2011 yılında 236 bin, 2012 yılında 275 bin ve 2013 yılında 275 bin üzerinde ziyaretçi göndermiştir. Ancak 2013 yılı ilk altı aylık verilerine bakılırsa Hollanda vatandaşları 94 bin sayısında iken 2014 yılı ilk altı aylık diliminde ise 85 bin rakamlarına gerileyerek %9,7'lik bir düşüş göstermiştir.

Son yıllarda Muğla'yı tercih eden pazarlar arasında Rusya pazarı da önemli bir etkiye sahip olarak 2010 yılında 147 bin, 2011 yılında 182 bin 2013 yılında 195 binlik ve 2013 yılında ise 229 binlik bir turist sayısı ile sürekli artış gösteren pazarlar arasında yer almaktadır ve 2013 yılının ilk altı aylık verilerine bakıldığında zaman bölgeye Rusya'dan 81 bin turist geldiği gözlenmektedir ve 2014 yılı ilk altı ayında ise % 23'lük bir artış göstererek bölgeye Rusya'dan 100 bin e yakın turist gelmiştir ve bölgedeki yükselişini önemli bir oranda arttırmıştır. Bölgede artış gösteren diğer bir pazar ise Polonya'dır 2013 yılının ilk altı aylık verilerine bakıldığında zaman 29 bin civarı turist gönderirken 2014 ilk altı ayında bu rakam %55,6'lık bir artış göstererek 46 bin rakamlarını geçmiştir. Böylece Muğla pazar çeşitliliğini arttırmakta olup Rusya'nın bölgedeki payını artmaya devam ettiği söylenebilir.

2000'li yıllardan 2010'lu yıllara kadar bölgede turizm pazarı açısından en önemli pazar olarak görülen İngiltere pazarı sayısal üstünlüğünü hala korusa da 2011 yılından beri sürekli düşüş gerçekleştirmekte ve pazardaki etkinliği azalmaya başlamıştır. Bu durum Muğla için önemli olup İngiltere pazarı için alternatif çözümler geliştirilerek Pazar kaybının sebepleri araştırılarak tekrar etkin bir konuma getirilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.

Muğla is a destination with a profile attracting mainly European tourists. It is one of the top regions preferred mainly by the British tourists. The UK is followed by Netherlands, Germany and France in Muğla. However, the UK has almost dominated the Muğla market over the last years.

Having a 43% share in Muğla's tourist market, the UK sent 1,650,692 tourists in 2010, 1,466,096 in 2011, 1,352,128 in 2012 and 1,337,045 in 2013, declining each year to a certain extent. Data for the first half of 2013 shows that 444,590 tourists visited the region in 2013 while it is more than 484,000 in the same period of 2014, which means an increase of 8.9%. This figure indicates that the UK is on the rise again which is very important news for Muğla.

Germany stopped its decline of 2011 in the region and became a sluggish but slightly increasing country with 207,000 in 2012 and 208,000 in 2013. However, according to the data of the first half of 2013, it has sent 71,504 tourists and this figure further declined to around 68,000 in the same period of 2014 by recording a 3.7% decrease. Nevertheless, Netherlands sent 195,000, 236,000, 275,000, and more than 275,000 tourists in 2010, 2011, 2012 and 2013 respectively. However, according to the data of the first half of 2013, the number of tourists arriving from Netherlands decreased from 94,000 in 2013 to 85,000 in 2014 with a 9.7% decrease.

Russia is noteworthy among the countries choosing Muğla with continuously increasing number of tourists as 147,000 in 2010, 182,000 in 2012, 195,000 in 2012 and 229,000 in 2013 and according to the data of the first half of 2013, it is seen that 81,000 tourists in the first half of 2013 and roughly 100,000 tourists in the first half of 2014 arrived from Russia to this region which means a 23% increase. This increased the significance of the rise of the region. Another important country on the rise is Poland. When the data of the first half of 2013 is examined, it is seen that Poland has sent roughly 29,000 tourists but this figure increased by 55.6% and reached around 46,000 in the same period of 2014. Therefore it is seen that Muğla diversified its market countries but has continued to be dominated by Russia.

UK, seen as the most important market for the region between 2000 and 2010, still holds its market leadership but its presence started to shrink with the continuous decreases seen after 2011. This result is important for Muğla and alternative solutions should be developed for the UK and the reasons of the market loss should be investigated. Then necessary works should be done to re-make this market active.

3.6. İzmir 2013-2014 Turist Profili İncelemesi 3.6. Tourist Profiles in 2013-2014 for Izmir

Tablo 3.6 İzmir 2013-2014 Turist Profili İncelemesi / Table 3.6 Tourist Profiles in 2013-2014 for Izmir

İZMİR OCAK / JANUARY - ARALIK / DECEMBER	2013 OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE	2014 OCAK / JANUARY HAZİRAN / JUNE	2014 / 2013 YILI KARŞILAŞTIRMASI	
			2014/2013 COMPARISON	
ALMANYA / GERMANY	128.417	125.283	-3.134	-2,44
İTALYA / ITALY	46.407	47.201	794	1,71
FRANSA / FRANCE	49.196	53.413	4.217	8,57
İNGİLTERE / UK	41.192	38.312	-2.880	-6,99
HOLLANDA / NETHERLANDS	33.078	38.902	5.824	17,61
BELÇİKA / BELGIUM	22.535	22.969	434	1,93
A.B.D. / USA	20.736	9.444	-11.292	-54,46
İRLANDA / IRELAND	15.377	12.915	-2.462	-16,01
YUNANİSTAN / GREECE	9.403	11.586	2.183	23,22
İSPANYA / SPAIN	11.048	3.688	-7.360	-66,62
POLONYA / POLAND	8.727	8.722	-5	-0,06
AVUSTURYA / AUSTRIA	11.114	10.441	-673	-6,06
İSVİÇRE / SWITZERLAND	10.295	9.295	-1.000	-9,71
İRAN / IRAN	6.253	13.380	7.127	113,98
İSVEÇ / SWEDEN	4.480	4.849	369	8,24
RUSYA FED. / RUSSIAN FED.	10.708	9.937	-771	-7,20
BELARUS (B. RUSYA) / BELARUS (B. RUSSIA)	9.589	9.564	-25	-0,26
K.K.T.C. / T.R.N.C.	6.635	7.722	1.087	16,38
NORVEÇ / NORWAY	4.597	3.619	-978	-21,27
KANADA / CANADA	11.755	2.737	-9.018	-76,72
DANİMARKA / DENMARK	2.529	2.821	292	11,55
AVUSTRALYA / AUSTRALIA	3.155	2.753	-402	-12,74
G. KORE / SOUTH KOREA	2.506	4.092	1.586	63,29
FİNLANDIYA / FINLAND	2.006	1.690	-316	-15,75
ÇEK CUM. / CZECH REPUBLIC	2.049	1.450	-599	-29,23
BREZİLYA / BRAZIL	3.033	1.971	-1.062	-35,01
PORTEKİZ / PORTUGAL	1.864	1.748	-116	-6,22
JAPONYA / JAPAN	1.653	1.111	-542	-32,79
AZERBAJCAN / AZERBAIJAN	919	1.084	165	17,95
G. KIBRIS RUM YÖN. / G. GREEK CYPRIOTS	231	267	36	15,58
BULGARİSTAN / BULGARIA	1.539	1.490	-49	-3,18
ARJANTİN / ARGENTINA	2.377	946	-1.431	-60,20
SLOVAKYA / SLOVAKIA	574	1.008	434	75,61
UKRAYNA / UKRAINE	1.570	1.080	-490	-31,21
MEKSİKA / MEXICO	1.539	1.277	-262	-17,02
ROMANYA / ROMANIA	1.189	997	-192	-16,15
HIRVATİSTAN / CROATIA	658	717	59	8,97
SLOVENYA / SLOVENIA	822	1.072	250	30,41
MACARİSTAN / HUNGARY	737	782	45	6,11
FİLİPİNLER / PHILIPPINES	822	537	-285	-34,67
GÜNEY AFRİKA CUM. / THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA	1.005	1.106	101	10,05
LÜBNAN / LEBANON	149	186	37	24,83
ÇİN HALK CUM. / PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA	838	1.372	534	63,72
YENİ ZELANDA / NEW ZEALAND	500	367	-133	-26,60
LÜKSEMBURG / LUXEMBURG	1.597	551	-1.046	-65,50
ŞİLİ / CHILI	566	346	-220	-38,87
Diğer / OTHER	9.303	7.849	-1.454	-15,63
YABANCI TOPLAM / TOTAL FOREIGNERS	507.123	484.463	-22.660	-4,47

Kaynak: <http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,95965/izmir-turizm-konseyinin-ilk-toplantisi-vali-mustafa-top-.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,77298/2013-yili-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,77298/2014-yili-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
Source: <http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html> Date of access: 07/08/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/Eklenti/9796,2010milaypdf.pdf?0> Date of access: 07/08/2014
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri--2013.html> date of access: 07/08/2014

İzmir son on yılda turizmde önemli bir ivme kazanmıştır. Turist sayısı 500 binli rakamlardan 1.3 milyonlu rakamlara ulaşmıştır. Bu oranın artışında en büyük paya sahip ülkeler genel olarak Avrupa Ülkeleri olmuştur. Ancak 2013-2014 turist giriş verileri incelendiğinde 2013 yılının ilk altı ayında 507 bin yabancı ziyaretçi geldiği görülmektedir, 2014 yılının ilk altı aylık verilerinde bir önceki yıla ait olan rakamların gerisinde kaldığı ve 485 binlik yabancı ziyaretçinin giriş yaptığı gözlenmektedir. Bu durum Türkiye'de yıllardır artış gösteren dört bölge içerisinde yer alan İzmir'in bu yıl diğer İstanbul, Antalya ve Muğla pazarlarına göre geride kaldığı ve düşüş gösterdiği görülmektedir.

Son yıllarda Muğla'yı tercih eden milletler arasında Almanya pazarı da önemli bir etkiye sahip olarak 2010 yılında 276 bin, 2011 yılında 374 bin 2012 yılında 359 binlik ve 2013 yılında ise 357 binlik bir turist sayısı önemli bir konuma sahiptir 2013 yılının ilk altı aylık verilerine bakıldığı zaman bölgeye Almanya'dan 128 bin turistin geldiği gözlenmektedir ve 2014 yılı ilk altı ayında ise bölgeye Almanya'dan 125 bin turist gelmiştir.

ABD den gelen yabancı ziyaretçilerde 2014 yılının ilk altı ayında önemli oranda düşüş görülmüş olup 2013 yılının ilk altı ayında 20 bin üzerinde ziyaretçisi olan pazar 2014 yılının ilk altı ayında 9 li rakamlarda kalmış ve pazarda %54 oranında bir azalma görülmüştür. İspanya pazarında 2014 yılının ilk altı aylık verileri incelendiğinde %66 lık bir daralma olduğu gözlenmektedir. 2013 yılının ilk altı ayında 11 binin üzerinde ziyaretçi gelen Kanada'dan 2014 yılının ilk altı ayında 2700 civarında ziyaretçi gelmiş ve %76'lık bir azalma görülmüştür.

Fransa pazarı önceki yılın ilk yarısına göre %8 lik bir büyüme sağlamıştır. Hollanda pazarı ise %17 lik bir büyüme sağlayarak 39 bin ziyaretçiye ulaşmıştır. En fazla dikkat çeken pazarlardan biriside İran pazarıdır 2013 yılının ilk altı ayında 6 bin civarında ziyaretçisi bulunan İran 2014 yılının ilk altı ayında %113 lük bir artış göstererek 13 bin ziyaretçiyi geçmiştir.

İzmir has gained an important momentum in the last years. The number of tourists reached around 1.3 million from around 500,000. Generally the European countries contributed to this increase. However, when the tourist entry data for 2013-2014 is examined, it is seen that 507,000 foreign tourists visited İzmir during the first half of 2013. The numbers for the first half of 2014 remained behind the figures of the same period of 2013 and was realized as 485,000 entries. This shows that İzmir, being one of the regions recorded increases for many years, fell behind the İstanbul, Antalya and Muğla markets and demonstrated a decrease.

Germany has an important place among the countries choosing İzmir with the number of tourists as 276,000 in 2010, 374,000 in 2011, 359,000 in 2012 and 357,000 in 2013 and according to the data of the first half of 2013, it is seen that 128,000 tourists in the first half of 2013 and roughly 125,000 tourists in the first half of 2014 arrived from Germany to this region.

The number of tourists arriving from the USA significantly decreased in the first half of 2014 from 20,000 tourists during the first half of 2013 to around 9,000 in the same period of 2014, which means a 54% decrease. When the entry data from Spain for the first half 2014 is examined, it is seen that there is decrease of 66%. As regards Canada, more than 11,000 visitors during the first half of 2013 declined to around 2,700 in the same period of 2014 which equals to 76% decrease.

Visitors from France has seen an 8% increase. Netherlands also recorded an increase of 17% and reached 39,000. One of the most noteworthy markets is Iran. Having an around 6,000 visitors during the first half 2013, it recorded a 113% increase and reached more than 13,000 visitors in the same period of 2014.

3.7. Türkiye Geneli Havalimanları Trafiği 3.7. Airport Traffic in Turkey

Şekil 3.3 Türkiye Geneli Havalimanları Yolcu Trafiği (2002-2014) /
Figure 3.3 Airport Passenger Traffic in Turkey (2002-2004)

KAYNAK: <http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx> Erişim Tarihi: 09/07/2014/
SOURCE <http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html> Date of access: 07/09/2014

Şekil 3.4 Türkiye Geneli Havalimanları Uçak Trafiği (2002-2014) /
Figure 3.4 Airport Aircraft Traffic in Turkey (2002-2004)

KAYNAK: <http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx> Erişim Tarihi: 09/07/2014 /
SOURCE <http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx> date of access: 07/09/2014

Dünya'daki ekonomik gelişmeler ve ticaret hacminin hızla artması, havacılık sektörünü ekonominin en önemli unsurları arasına taşımıştır. Havacılık sektöründe yaşanan gelişmeler ülkemizin ekonomik istikrarının da bir göstergesidir. Havacılık sektörü sadece yolcu istatistiğindeki artışı ile değil aynı zamanda hizmet kalitesi ve diğer sivil havacılık müteşebbislerinin yatırımları ile ülkenin önemli sektörleri arasında yerini almıştır.

Son on iki yıllık Devlet Hava Meydanlarının verileri incelendiğinde ülkemizin yolcu trafiği açısından sürekli geliştiği görülmektedir. Ülkemizin coğrafi konumu itibarı ile Afrika, Avrupa ve Asya kıtalarının tam merkezinde olması ve beş saatlik uçuş mesafesi ile üç kıtaya hâkim olduğu görülmektedir bu konumu itibarı ile diğer ülkelere nazaran önemli bir avantaja sahiptir. Türk Hava Yollarının son yıllardaki başarısı ile sivil havacılık alanında yapılan yatırımlar ile İstanbul'un üç kıtanın merkezi konumuna geçmesi ile gerek yolcu trafiği gerekse uçak trafiği grafiklerde görüldüğü üzere sürekli bir gelişme ve artış göstermektedir.

Devlet hava Meydanlarının verilerine göre 2014 yılında bir önceki yıla göre özellikle yolcu sayısında 18 milyondan fazla bir artış beklenmektedir. Uçak trafiğinde ise 2013 yılı verilerine göre 118 binin üzerinde bir artış beklenmektedir.

(1) 2003-2004-2005-2006 Yılları Türkiye Geneli Havalimanları istatistiklerinde; DHMİ Genel Müdürlüğüne işletilen Havalimanları ile İstanbul Sabiha Gökçen ve Batman Havalimanları trafikleri dahildir.

(2) 2007 Yılı Türkiye Geneli Havalimanları istatistiklerinde; DHMİ Genel Müdürlüğüne işletilen Havalimanları ile İstanbul Sabiha Gökçen, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Batman ve Zonguldak Çaycuma Havalimanları trafikleri dahildir.

(3) 2008-2009 Yılları Türkiye Geneli Havalimanları istatistiklerinde; DHMİ Genel Müdürlüğüne işletilen Havalimanları ile İstanbul Sabiha Gökçen, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Antalya Gazipaşa, Batman ve Zonguldak Çaycuma Havalimanları trafikleri dahildir.

(4) 29.08.2010 tarihinden itibaren Batman Havalimanı DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından işletilmeye başlanmıştır.2010-2013 Yılları Türkiye Geneli Havalimanları istatistiklerinde; DHMİ Genel Müdürlüğüne işletilen 47 Havalimanı ile İstanbul Sabiha Gökçen,Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Antalya Gazipaşa, Zonguldak- Çaycuma ve Zafer Havalimanları (5 Adet) trafikleri dahildir.

Açıklama 2 : Türkiye Geneli Direkt Transit Yolcu serisi 2010 yılından itibaren. Önceki Yıllar DHMİ işletimindeki havalimanlarını kapsamaktadır.

KAYNAK: <http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx> Erişim Tarihi: 09/07/2014 <http://web.shgm.gov.tr/doc5/2013pp.pdf> Erişim Tarihi: 09/07/2014

Rapid economic developments and fast growing commercial transactions placed the air transport sector among the most important factors of the economy. Developments in the aviation sector are indicators of economic stability in Turkey. The aviation sector is regarded as one of the important sectors of the economy not only for the increasing number of passengers but at the same time for the service quality and the investments of other aviation enterprises.

When the data for the last 12 years presented by State Airports Authority is examined, it is seen that Turkey is in a continuous development in terms of passenger traffic. Because of its geographical location, being located right in the middle of Europe, Asia and Africa, Turkey is at a very advantageous position over these continents compared to other countries with a 5 hour flight time. Turkish Airlines' success in the last years and investments in the civil aviation sector made Istanbul a center of three continents and this, in turn, resulted in the developed and increased passenger and aircraft traffic which can be seen from the graphs.

According to data presented by the State Airports Authority, 18 million more passengers are expected in 2014 compared to the previous year. Similarly, an increase of 118,000 flights is expected for the same term compared to 2013.

(1) Turkey's Airport Statistics for the years 2003-2004-2005-2006 includes the airport traffic of airports operated by the State Airports Authority and Istanbul Sabiha Gökçen and Batman Airports.

(2) Turkey's Airport Statistics for 2007 includes the airport traffic of airports operated by the State Airports Authority and Istanbul Sabiha Gökçen, Eskişehir Anadolu University, Batman and Zonguldak Çaycuma Airports.

(3) Turkey's Airport Statistics for 2008-2009 includes the airport traffic of airports operated by the State Airports Authority and Istanbul Sabiha Gökçen, Eskişehir Anadolu University, Antalya Gazipaşa, Batman and Zonguldak Çaycuma Airports.

(4) Batman Airport started to be operated by the State Airports Authority after 08/29/2010. Turkey's Airport Statistics for 2010-2013 includes the airport traffic of 47 airports operated by the State Airports Authority and Istanbul Sabiha Gökçen, Eskişehir Anadolu University, Antalya Gazipaşa, Batman, Zonguldak Çaycuma and Zafer Airports (total of five).

Remark 2: Direct Transit Passenger for Turkey series starts after 2010. Covers the airports operated by the State Airports Authority during the past years

SOURCE <http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx> date of access: 07/09/2014 <http://web.shgm.gov.tr/doc5/2013pp.pdf> date of access: 07/09/2014

4. TURİZM VE EKONOMİ

4.1.TÜRKİYE'DEN YURTDIŞINA ÇIKAN VATANDAŞLAR

4. TOURISM AND ECONOMY

4.1.TURKISH CITIZENS TRAVELING ABROAD

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Türkiye'de ikamet etmekte olan ve yurtdışına çıkış yapan vatandaşların 2010-2014 yılları arasında en fazla tercih ettikleri ülkeler sıralamasında Bulgaristan, Suriye, Gürcistan, Almanya, Yunanistan ve Azerbaycan'ın ilk sıralarda yer aldıkları görülmektedir. Ancak bu sıralamada 2013 yılına kadar ilk konumda yer alan Suriye'ye yönelik ilginin, ülkede yaşanan siyasi istikrarsızlık nedeniyle gerçekleştirilen akraba veya arkadaş ziyaretlerinden kaynaklandığı söylenebilir. Bulgaristan ve Almanya'ya da akraba ve arkadaş ziyaretlerinin; Yunanistan, Gürcistan ve Azerbaycan'a ise akraba ve arkadaş ziyaretlerinin yanı sıra ticari amaçlarla da yapılan seyahatlerin öncelikli nedenler olduğu tahmin edilmektedir.

According to data presented by the Turkish Statistical Institute, among the most preferred countries by Turkish citizens who reside in Turkey and travel abroad for the years 2010-2014 are Bulgaria, Syria, Georgia, Germany, Greece and Azerbaijan. However, interest in Syria, which was the most traveled country until 2013, was because of the visits to friends and relatives due to political instability in the country. For Bulgaria and Germany, visits to friends and relatives, for Greece, Georgia and Azerbaijan, travel for commercial purposes as well as visits to friends and relatives are estimated to be main reasons of traveling abroad.

Tablo 4.1 Gidilen Ülkelere Göre Yurtdışına Giden Vatandaşlar (2010-2013 Yılları Arası)
Table 4.1 Citizens Traveling Abroad by the Country of Destination (for the years 2010-2013)

ÜLKELER / COUNTRIES	YILLAR / YEARS							
	SIRA / RANK	2010	SIRA / RANK	2011	SIRA / RANK	2012	SIRA / RANK	2013
Toplam / Total		6.887.489		6.751.006		6.273.993		8.011.654
Bulgaristan / Bulgaria	1	988.616	2	714.360	1	664.946	2	653.640
Suriye / Syria	2	653.370	1	1.002.779	3	473.862	24	1.880
Gürcistan / Georgia	3	450.212	3	430.238	2	580.184	1	1.164.100
Almanya / Germany	4	549.198	4	425.428	6	383.472	5	315.384
Yunanistan / Greece	5	428.721	6	345.653	4	447.908	3	598.936
Azerbaycan / Azerbaijan	6	335.995	5	394.132	5	437.657	4	365.167
İran / Iran	7	301.581	7	293.683	7	258.072	7	203.039
ABD / USA	8	235.389	8	234.228	9	150.960	9	103.753
Rusya Federasyonu / Russian Federation	9	189.827	10	118.563	10	110.359	8	114.966
İtalya / Italy	10	138.271	9	191.415	8	247.927	6	232.030
Ukrayna / Ukraine	11	105.231	12	83.151	13	66.813	10	89.474
İngiltere / UK	12	95.328	16	59.614	14	66.182	13	24.963
Fransa / France	13	92.981	11	87.408	11	87.207	15	23.025
Avusturya / Austria	14	74.449	14	75.511	12	72.423	11	51.387
Hollanda / Netherlands	15	68.508	13	78.414	17	29.856	17	18.513
İsviçre / Switzerland	16	50.328	15	73.471	15	40.117	14	23.053
Belçika / Belgium	17	48.549	17	52.959	16	38.170	20	8.279
İspanya / Spain	18	24.871	18	39.928	18	21.596	12	31.223
Kanada / Canada	19	14.506	20	9.390	19	15.404	18	17.674
İsrail / Israel	20	12.099	23	4.860	22	5.099	16	20.016
Avustralya / Australia	21	6.681	19	12.366	20	12.594	19	9.066
Danimarka / Denmark	22	6.342	21	7.115	21	6.145	21	4.557
İsveç / Sweden	23	4.610	22	6.088	23	2.446	22	3.714
Tunus / Tunisia	24	4.066		-	24	1.100	25	533
Japonya / Japan	25	1.953	24	1.704	25	415	23	3.696
Afrika Ülkeleri / African Countries		161.233		99.184		114.152		141.913
Diğer Amerika Ülkeleri / Other American Countries		15.265		10.008		6.258		7.058
BDT / CIS		95.583		118.898		158.192		137.814
Batı Asya Ülkeleri / Western Asian Countries		1.081.075		1.058.620		956.568		2.476.282
Diğer Avrupa Ülkeleri / Other European Countries		163.205		162.183		235.223		400.301
Doğu Asya Ülkeleri / Eastern Asian Countries		33.630		13.977		23.800		6.166
Güney Asya Ülkeleri / Southern Asian Countries		51.724		66.790		123.217		75.853
OECD Ülkeleri (Diğer) / OECD Countries (Other)		86.280		75.150		109.243		101.964
Diğer Ülkeler / Other Countries		23.811		34.009		20.912		14.995
Beraberindeki Kişi Sayısı / Number of Accompanying people		294.000		369.628		305.516		567.240

Kaynak: TÜİK, Vatandaş Giriş Araştırması, 2013 / Source: TSI, Citizen Entry Research, 2013

Vatandaşlarımızın yurtdışına çıkış nedenleri ve toplam içerisindeki payları incelendiğinde, "gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyet" amaçlı çıkışların toplam içerisinde yaklaşık % 37'lik bir bölümü oluşturduğu tespit edilmiştir. "iş" seyahatlerinin toplam içerisindeki payı yaklaşık % 20; "yakınları ziyaret" amaçlı seyahatlerin payı yaklaşık % 17; "eğitim" amaçlı yurtdışı çıkışların payı ise yaklaşık % 2 seviyesinde gerçekleşmiştir. "Sağlık", "alışveriş", "dini nedenler"le seyahate çıkanların oranları ise oldukça düşük oranlarda kalmıştır.

Gürcistan (% 12,65), Yunanistan (% 6) ve Bulgaristan (% 2,93), vatandaşlarımızın "gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyet" başlığıyla en fazla tercih ettikleri ülkeler iken; Almanya (% 11,87), Bağımsız Devlet Topluluğu (% 11,65) ve Bulgaristan (% 9,76) "iş" amaçlı yurtdışı seyahatlerde başlıca destinasyonlar olmuştur.

4.2. 2010-2014 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE TURİZM GİDERLERİ VE TÜRKİYE'DEN YURTDIŞINA ÇIKAN VATANDAŞLARIN KİŞİBAŞINA ORTALAMA HARCAMALARI

4.2. TURKEY'S TOURISM EXPENDITURES AVERAGE AND SPENDING PER HEAD BY TURKISH CITIZENS TRAVELING ABROAD FOR THE YEARS 2010-2014

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2010-2014 yılları arasında yurtdışına çıkış yapan vatandaşlarımızın yol açmış olduğu dış pasif turizm hareketleri nedeniyle en fazla turizm giderinin 5,8 milyar ABD Doları ile 2010 yılında gerçekleştirilmiş olduğu, kişi başına ortalama harcama miktarının ise yıllar boyunca azalış gösterdiği tespit edilmiştir. 2011 yılında turizm gideri 5,5 milyar ABD Dolarına, 2012 yılında 4,5 milyar ABD Dolarına gerilemiş olup, 2013 yılında tekrar yükseliş trendine girerek 5,2 milyar ABD Doları seviyesine çıkmıştır. Kişi başına en yüksek ortalama harcama, 2010 (1.068 ABD Doları) ve 2011 (1.062 ABD Doları) yıllarının IV. çeyreğinde gerçekleştirilmiştir. En düşük harcama miktarı ise 2013 yılının III. çeyreğinde (592 ABD Doları) yapılmıştır.

When the reasons for traveling abroad and their shares in the total travel or Turkish citizens are examined, it was found that visits for "trips, entertainment, sporting and cultural activity" have an approximate share of 37% in total travel. In total travel: the share of business travel is around 20%; the share of travel for visiting relatives is around 17%; the share of travel for education is around 2%. Shares of travels for health, shopping and religious reasons are at negligible levels.

Georgia (12.65%), Greece (6%) and Bulgaria (2.93%) are the most preferred countries by our citizens for travel of "trips, entertainment, sporting and cultural activity, and Germany (11.87%), countries of Commonwealth of Independent States (11.65%) and Bulgaria are the most preferred destinations for business travel.

According to data presented by the Turkish Statistical Institute, it was found that during 2010-2014 the highest spending for tourism made during travel of Turkish citizens traveling abroad was made in 2010 with USD 5.8 billion and the average spending per head has been decreasing over the years. Total spending for travel declined to USD 5.5 billion in 2011 and to USD 4.5 billion in 2012 but started to increase again in 2013 with USD 5.2 billion. The highest average spending per head was made in the last quarters of 2010 and 2011 with USD 1,068 and 1,062 respectively. The lowest average spending per head was made in the 3rd quarter of 2013 with USD 592.

Tablo 4.2 Yurtdışına Çıkan Vatandaşların Sayısı ve Kişi Başına Ortalama Harcama Tutarları (2010-2014 Yılları Arası)
Table 4.2 Number of Turkish Citizens Traveling Abroad and Average Spending Per Head For the Years 2010-2014

YILLAR / YEARS	ÇEYREK / QUARTER	Turizm Gideri (,000 ABD Doları) / Spending for Travels (USD k)	Kişi başına Ortalama Harcama (ABD Doları) / Average Spending Per Head (USD)
2010	I	1.135.886	878
	II	1.345.250	786
	III	1.563.345	851
	IV	1.830.039	1.068
	Yıllık	5.874.520	896
2011	I	1.401.451	851
	II	1.540.464	851
	III	1.225.842	836
	IV	1.363.835	1.062
	Yıllık	5.531.486	881
2012	I	870.184	689
	II	1.286.535	762
	III	1.060.834	769
	IV	1.375.835	934
	Yıllık	4.593.389	792
2013	I	1.205.355	726
	II	1.286.831	701
	III	1.224.441	592
	IV	1.536.938	783
	Yıllık	5.253.565	698
2014	I	1.365.770	790

Kaynak: TÜİK, Vatandaş Giriş Anketi, 2014 / Source: TSI, Citizen Entry Survey, 2014

Yurtdışına çıkış yapan vatandaşların 2010-2014 döneminde yapmış oldukları turizm giderinin harcama türlerine bağlı olarak dağılımına bakıldığında, "kişisel harcamalar"ın toplam ortalama harcamalar içerisindeki payının fazla olduğu, diğer önemli harcama kaleminin "paket tur harcaması" olduğu görülmektedir. Harcamaların detayları incelendiğinde ise, "yeme-içme" ve "konaklama" kalemlerinin başlıca harcamaları oluşturduğu; "halı, kilim ve benzeri" emtia ile "tur hizmetleri"ne yönelik harcamaların en düşük kalemleri oluşturduğu söylenebilmektedir. Paket tur harcamaları (yurtdışı payı) için 2013 yılında yapılan harcama miktarı (967.168 ABD Doları), bir önceki yıla (2012) kıyasla 2 kat artış göstermiştir. 2013 Yılında "tur hizmetleri"ne yapılan harcamalar ise 2012 yılına kıyasla 4 kat artmıştır. Bu durum, 2013 yılında satın alınan paket turların ekstra tur hizmetlerinin daha fazla olduğu şeklinde yorumlanabilir.

2010 Yılında yurtdışına çıkış yapan vatandaşlarımız en fazla IV. çeyrekte (Ekim-Kasım-Aralık) seyahate çıkmış iken (1.830.039; % 31), 2011 yılında II. çeyrekte (Nisan-Mayıs-Haziran) toplam çıkışların % 27,8'ni oluşturmuş ve 1.540.464 kişi çıkış gerçekleştirmiştir. 2012 Yılında IV. çeyreğinde 1.375.835 kişi toplam çıkışların % 30'unu oluştururken, 2013 yılının IV. çeyreğinde ise 1.536.938 kişi toplam çıkışların % 29'una yol açmıştır.

4.3. Türkiye Turizmi Çeyrek Dönem Gelir-Gider Değerlendirmesi

4.3. Revenue-Expenditure Analysis of Turkey's Tourism by Quarter Terms.

Turizm İstatistikleri, I. Çeyrek: Ocak - Mart, 2014

Turizm geliri geçen yılın aynı çeyreğine göre % 3,4 artmıştır.

Turizm geliri Ocak, Şubat ve Mart aylarından oluşan I. çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre % 3,4 artarak 4 807 836 bin \$ olmuştur. Turizm gelirinin % 76,2'si yabancı ziyaretçilerden, % 23,8'i ise yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir. Ziyaretçiler, seyahatlerini kişisel veya paket tur ile organize etmektedirler. Bu çeyrekte yapılan harcamaların 4 261 833 bin \$'ını kişisel harcamalar, 546 003 bin \$'ını ise paket tur harcamaları oluşturmuştur.

Ziyaretçilerin kişi başına ortalama harcaması 949 \$ olmuştur.

Bu çeyrekte yabancıların ortalama harcaması 877 \$, yurtdışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması ise 1 230 \$ olmuştur.

Ziyaretçi sayısı geçen yılın aynı çeyreğine göre % 6,1 artmıştır.

Ülkemizden çıkış yapan ziyaretçi sayısı 2014 yılı I. çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre % 6,1 artarak 5 065 759 kişi olmuştur. Bunların % 81,7'sini (4 140 524 kişi) yabancılar, % 18,3'ünü (925 235 kişi) ise yurt dışında ikamet eden vatandaşlar oluşturmuştur.

When the expenditures of Turkish citizens traveling abroad during 2010-2014 are examined according to the types of spending, it is seen that personal expenditures has the biggest share in total spending and that another important spending item is "spending for tour packages". When the details of these spending are examined, it can be concluded that "food-drinks" and accommodation make up the main spending items and items with the expenditure are "rugs, carpets and similar goods" and "tour services". Spending for tour packages (share of foreign tours) was doubled in 2013 with USD 967,168 compared to 2012. Spending for tour services was quadrupled in 2013 compared to 2012. This result can be interpreted as the tour packages purchased in 2013 had more extra services compared to 2012.

Turkish citizens traveling abroad mostly traveled in the 4th quarter (October-November-December) in 2010 (1,830,039-31%), 2nd quarter (April-May-June) in 2011 (1,540,464-27.8% of all departures). While in the 4th quarter of 2012, 1,375,835 people made up 30% of all travel, in the 4th quarter of 2013 1,536,938 made up 29% of all travel.

Tourism Statistics, 1st Quarter: January-March, 2014

Tourism revenues increased by 3.4% compared to the same quarter of the last year.

Tourism revenues increased by 3.4% in the first quarter and became USD 4,807,836,000. 76.2% of tourism revenues come from foreign visitors and 23.8% is from Turkish citizens living abroad. Visitors organize their travel personally or via a tour package. Among the expenditures made in this quarter, the amount of USD 4,261,833,000 spent for personal expenditures, while the amount of USD 546,003,000 was spent for tour packages.

Average spending per visitor is USD 949.

Average spending per foreign visitor in this quarter is USD 877 and Average spending per Turkish citizen living abroad is USD 1,230.

Number of visitors increased by 6.1% compared to the same quarter of the last year.

The number of visitors exiting the country increased by 6.1% in the 1st quarter of 2014 compared to the same period of the last year and reached 5,065,759 people. Among these, 81.7%, which equals to 4,140,524 people are foreigners and 18.3%, which equals to 925,235 people.

Turizm gideri geçen yılın aynı çeyreğine göre % 13,3 artmıştır.

Yurt içinde ikamet edip başka ülkeleri ziyaret eden vatandaşlarımızın harcamalarından oluşan turizm gideri, geçen yılın aynı çeyreğine göre % 13,3 artarak 1 365 770 bin \$ olmuştur. Bunun 1 062 183 bin \$'ını kişisel, 303 587 bin \$'ını ise paket tur harcamaları oluşturmuştur.

Yurt dışını ziyaret eden vatandaş sayısı 2013 yılı I. çeyreğine göre % 4,1 artmıştır.

Bu çeyrekte yurt dışını ziyaret eden vatandaş sayısı bir önceki yılın aynı çeyreğine göre % 4,1 artarak 1 728 284 kişi olmuştur. Bunların kişi başı ortalama harcaması 790 \$ olarak gerçekleşmiştir.

Tourism spending increased by 13.3% compared to the same quarter of the last year.

Tourism expenditures, which are spending of Turkish citizens residing in Turkey and traveling abroad, increased by 13.3% compared to the same quarter of the last year and became USD 1,365,770,000. Of this amount, the amount of USD 1,062,183,000 spent for personal expenditures, while the amount of USD 303,587,000 was spent for tour packages.

The number of Turkish citizens traveling abroad increased by 4.1% in the 1st quarter of 2013.

The number of Turkish citizens traveling abroad increased by 4.1% in this quarter compared to the same period of the last year and reached 1,728,284 people. Average spending per head made by these people is USD 790.

Tablo 4.4 Turizm Geliri ve Gideri, I. Çeyrek 2014 / Table 4.4 Tourism Revenues and Expenditures, 1st Quarter

Çıkış yapan ziyaretçiler/ Departing Visitors				Giriş yapan vatandaşlar/ Arriving Turkish Citizens			
YILLAR YEARS	ÇEYREK QUARTER	TURİZM GELİRİ / Tourism Revenue (\$ K)	KİŞİ SAYISI/ Number of Persons	KİŞİ BAŞI ORTALAMA HARCAMA (\$)/ Average Spending per Head (\$)	TURİZM GİDERİ BİN (\$)/ Tourism Expen- ditures (\$)	KİŞİ SAYISI/ Number of Persons	KİŞİ BAŞI ORTALAMA HARCAMA (\$)/ Average Spending per Head (\$)
	I	4 648 816	4 773 826	974	1 205 355	1 659 631	726
2013	II	8 315 789	10 267 778	810	1 286 831	1 835 515	701
	III	11 579 006	16 057 651	721	1 224 441	2 067 830	592
	IV	7 765 380	8 126 971	956	1 536 938	1 962 893	783
	Annuary	32 308 991	39 226 226	824	5 253 565	7 525 869	698
2014							
	I	4 807 836	5 065 759	949	1 365 770	1 728 284	790
	January	1 520 364	1 575 399	965	394 361	513 762	768
	February	1 442 260	1 523 245	947	493 434	596 225	828
	March	1 845 212	1 967 114	938	477 975	618 296	773

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=15886> (Erişim tarihi: 01.07.2014) / Source: <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=15886> (date of access: 07/01/2014)

4.4. 2010-2014 TURİZM GELİRLERİ 4.4. TOURISM REVENUES FOR 2010-2014

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2010-2014 yılları arasında Türkiye'nin elde ettiği turizm gelirlerinde, yabancı ziyaretçi sayısı paralel olarak ortalama kişi başına gelir açısından artış sağlanmıştır. Yurtdışında yaşanan ve turistik amaçlarla ülkemize gelen vatandaşlarımızdan elde edilen ortalama kişi başına gelir seviyesinde benzer bir biçimde artış sağlanmadığı söylenebilir. Ancak ilgili yıllar içerisinde vatandaşlarımızın ortalama kişi başına harcama miktarının, yabancı ziyaretçilerin kişi başına yapmış oldukları harcamaların yaklaşık iki katı olduğu ve bu trendin değişmediği görülmektedir.

2010-2013 döneminde toplam gelen turist sayısı ile birlikte elde edilen turizm gelirlerinin de yükseldiği tespit edilmiştir. 2014 Yılı Ocak-Mart dönemi verilerine göre 4 milyar 800 milyon ABD Doları seviyesinde turizm gelirinin, kişi başına ortalama 949 ABD Doları gelir elde edilmiş olduğu görülmektedir.

According to data presented by the Turkish Statistics Institute (TSI), in tourism revenues generated for the years 2010-2014, Turkey has seen an increase both in the number foreign tourists and in the average revenue per head. However, there has not been a similar increase in the average revenue per head of Turkish citizens living abroad and traveling to Turkey. However, during the same years, average revenue per head of Turkish citizens living abroad were approximately two times that of foreign visitors and this trend did not change.

It was found that, tourism revenues increased during 2010-2013 period together with the increase in the total number of tourists visiting Turkey. According to the data corresponding to the January --March period of 2014, it is seen that the total tourism revenues are USD 4,800,000,000 and USD 949 average revenue per head.

4.4. 2010-2014 TURİZM GELİRLERİ 4.4. TOURISM REVENUES FOR 2010-2014

Tablo 4.5 Yabancı Ziyaretçi ve Yurtdışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı (2010-2014) / Table 4.5 Distribution of Tourism Revenues generated from Foreign Visitors and Turkish Citizens Living Abroad by Years (2010-2014)

Yıllar / Years	TOPLAM / TOTAL			YABANCI ** / FOREIGNER**			VATANDAŞ*** / CITIZEN***			
	Turizm Geliri (1000 \$)/ Tourism Revenue (USD 1,000)	Ziyaretçi Sayısı Number of Visitor	Ortalama Harcama (\$)/ Average Spending (USD)	GSM+Marina Hizmet Harcamaları (1000 \$)**** GSM+Marina Service Expenditures (USD 1,000)****	Turizm Geliri (1000 \$)/ Tourism Revenue (USD 1,000)	Ziyaretçi Sayısı Number of Visitor	Ortalama Harcama (\$)/ Average Spending (USD)	Turizm Geliri (1000 \$)/ Tourism Revenue (USD 1,000)	Ziyaretçi Sayısı Number of Visitor	Ortalama Harcama (\$)/ Average Spending (USD)
2010	24.930.997	33.027.943	755	262.627	19.110.003	28.510.852	670	5.558.366	4.517.091	1.231
2011	28.115.692	36.151.328	778	254.753	22.222.454	31.324.528	709	5.638.484	4.826.800	1.168
2012	29.007.003	36.463.921	795	242.261	22.410.364	31.342.464	715	6.354.378	5.121.457	1.241
2013	32.308.991	39.226.226	824	226.519	25.322.291	33.827.474	749	6.760.180	5.398.752	1.252
2014 (*)	4.807.836	5.065.759	949	37.833	3.632.382	4.140.524	877	1.137.621	925.235	1.230

Kaynak : Türkiye İstatistik Kurumu , Merkez Bankası , Kültür ve Turizm Bakanlığı

(*) Geçici veriler : Üç Aylık (Ocak - Mart)

(**) "Çıkış Yapan Yabancı Ziyaretçiler Anketi" sonucu elde edilen gelirdir.

(***) Yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilen gelirdir.

(****) GSM Dolaşım Harcamaları ile Marina Hizmet Harcamaları Toplam Gelirde Yer Almakta Olup, Yabancı - Vatandaş Ayrımı Verilememektedir.

Source: Turkish Statistics Institute, Central Bank, Ministry of Culture and Tourism

(*) Temporary data: Quarterly (January-March)

(**) Revenue recorded through "Survey of Foreign Visitors Exiting the Country".

(***) Revenue obtained from Turkish citizen visitors living abroad.

(****) GSM Roaming Charges and Marina Service Expenditures are included in Total Revenue and no distinction is made between foreigners and citizen.

Turizm gelirlerinin aylar itibarıyla değişimi incelendiğinde, 2013 yılı turizm gelirlerinin Mart ayı itibarıyla artışa geçtiği ve Aralık ayı sonuna kadar 1 milyon ABD Doları seviyesinden aşağı düşmediği görülmektedir. Ocak ve Şubat ayları gelirlerin en düşük seviyede olduğu dönemlerdir. 2014 Yılı turizm gelirleri Ocak-Şubat aylarında bir önceki yıla kıyasla artış göstermiş ve 1 milyon ABD Doları seviyesini aşmıştır. Yabancı ziyaretçilerden elde edilen gelir 2014 yılının ilk üç ayında ortalama % 11.1 artarken, yurtdışında yaşayan vatandaşlardan elde edilen gelir ortalama % 15.3 azalmıştır (TÜİK, 2014).

When the change in tourism revenues are examined by months, it is seen that 2013 tourism revenues started to increase by March and did not fall below USD 1 million until the end of December. January and February are the months with the lowest level of revenues. Tourism revenues in 2014 increased in January and February compared to the same months of the previous year and reached to USD 1 million. Revenues generated from foreign visitors increased by 11.1% in the first three months of 2014, revenue generated from Turkish citizens living abroad decreased on average by 15.3% (TSI, 2014)

Tablo 4.6 Türkiye Turizm Gelirleri / Aylara Göre (2013-2014)
Table 4.6 Turkey's Tourism Revenues/By Months (2013-2014)

AYLAR / MONTHS	Milyon \$ / MONTHS											
	2013				2014				Değişim / 2014-2013 / Change/2014-2013			
	(*)	(**)	(***)	TOPLAM/ TOTAL	(*)	(**)	(***)	TOPLAM/ TOTAL	(*)	(**)	(***)	TOPLAM/ TOTAL
OCAK / JANUARY	975.4	462.9	12.6	1.451.0	1.090.3	417.9	12.2	1.520.4	11.8	-9.7	-3.6	4.8
ŞUBAT / FEBRUARY	944.5	429.1	10.1	1.383.7	1.065.6	365.3	11.4	1.442.3	12.8	-14.9	12.4	4.2
MART / MARCH	1.350.2	451.9	12.2	1.814.2	1.476.5	354.4	14.3	1.845.2	9.4	-21.6	17.4	1.7
3 AYLIK TOPLAM / QUARTERLY TOTAL	3.270.1	1.343.8	34.9	4.648.8	3.632.4	1.137.6	37.8	4.807.8	11.1	-15.3	8.4	3.4
NİSAN / APRIL	1.504.5	431.8	15.2	1.951.5								
MAYIS / MAY	2.550.9	420.8	21.0	2.992.7								
HAZİRAN / JUNE	2.873.2	476.2	22.2	3.371.6								
TEMMUZ / JULY	2.780.8	664.0	24.6	3.469.5								
AĞUSTOS / AUGUST	3.349.7	819.6	35.5	4.204.8								
EYLÜL / SEPTEMBER	3.021.2	859.9	23.6	3.904.8								
EKİM / OCTOBER	3.343.8	721.4	21.4	4.086.6								
KASIM / NOVEMBER	1.581.9	534.4	15.1	2.131.5								
ARALIK / DECEMBER	1.046.1	488.3	12.9	1.547.2								
12 AYLIK TOPLAM / ANNUAL TOTAL	25.322,3	6.760,2	226,5	32.309,0	3632,4	1137,6	37,8	4807,8	-85,7	-83,2	-83,3	-85,1

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Merkez Bankası verilerine göre

(*) : Yabancı ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(**) : Yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilen gelir.

(***) : GSM Dolaşım Harcamaları ile Marina Hizmet Harcamaları Toplam Gelirde Yer Almakta Olup, Yabancı - Vatandaş Ayrımı Verilememektedir.

Source: Turkish Statistics Institute, Central Bank, Ministry of Culture and Tourism

(*): Revenues generated from foreign visitors

(**): Revenues generated from Turkish citizen visitors living abroad.

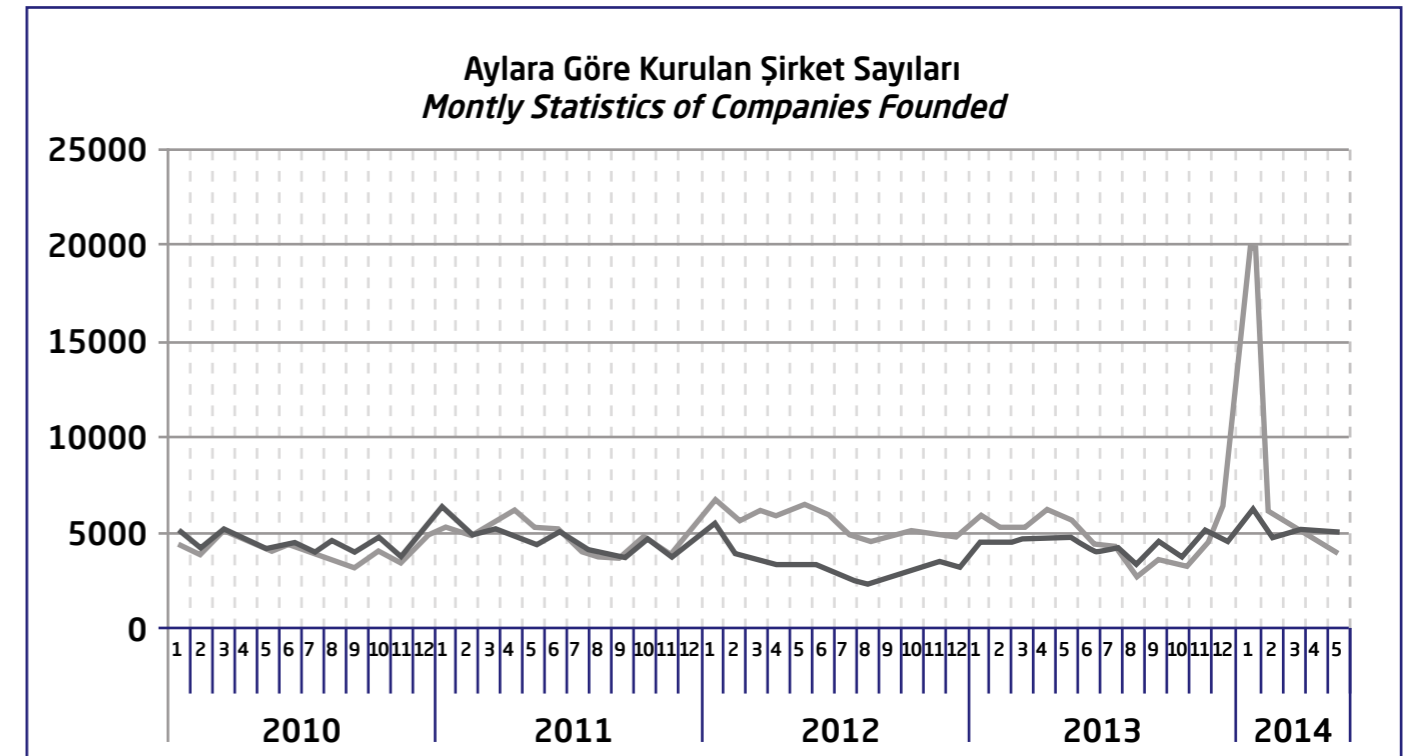
(***) : GSM Roaming Charges and Marina Service Expenditures are included in Total Revenue and no distinction is made between foreign and citizen.

4.5. OCAK-MAYIS 2014 DÖNEMİNDE AÇILAN VE KAPANAN ŞİRKET SAYISI (Faaliyet Alanlarına ve Yapılarına Göre) 4.5. NUMBER OF COMPANIES FOUNDED/CLOSED DURING JANUARY-MAY 2014 (Based on the Area of Operation and Structure)

Türkiye'de 2014 yılının ilk beş aylık döneminde (Ocak-Mayıs) açılan ve kapanan şirket sayısı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), 2014 Mayıs Ayına Ait Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri Haber Bülteni'nden derlenmiştir. Buna göre ilgili dönem içerisinde 24.934 şirket kuruluşu ve 6.353 şirket kapanışı gerçekleştirilmiştir. Aynı dönemde gerçek kişilerce kurulan ticari işletmelerin sayısı 40.808 iken, kapanan işletmelerin sayısı 9.276'dır.

During the first five months of 2014 (January-May), the number of founded/closed companies in Turkey was obtained from the News Bulletin of Founded/Closed Companies in May 2014 by Turkish Union of Chambers and Commodity Exchanges (TOBB). According to that, 24,934 companies were founded and 6,353 companies were closed during that term. During that term, the number of commercial companies established by real persons is 40,808 and the number of companies closed is 9,276.

Şekil 4.1 Aylara Göre Kurulan Şirketlerin Sayıları
Figure 4.1 Monthly Number of Companies Founded

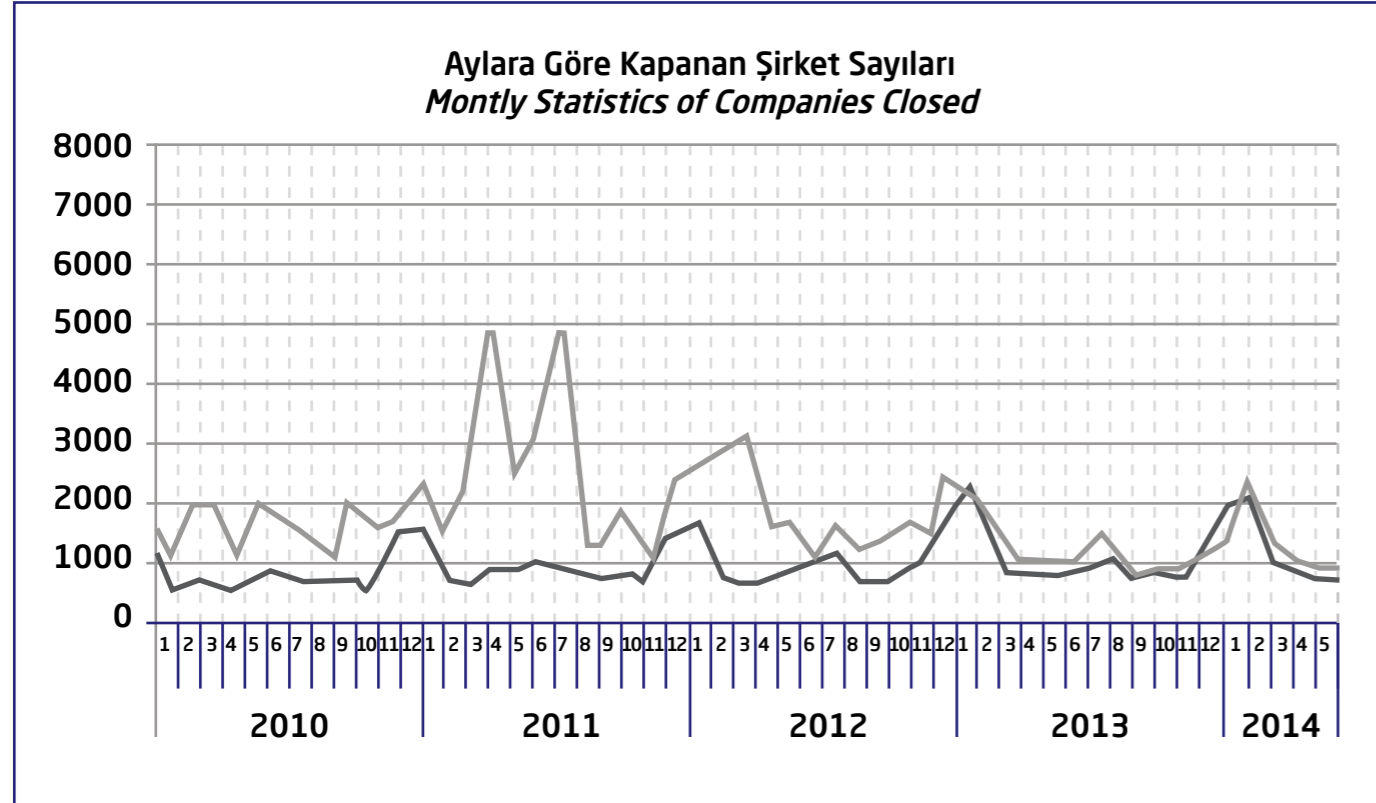

Şekil 4.1 Aylara Göre Kurulan Şirketlerin Sayıları

Source: <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirkestatistikleri.php> (date of access: 07/01/2014)

Geçen yılın Ocak-Mayıs dönemine göre kurulan şirket sayısı % 14,87; kooperatif sayısı % 17,40 ve gerçek kişi ticari işletmesi sayısı % 40,03 oranında artmıştır. Buna karşılık, aynı dönem içinde kapanan şirket sayısı % 8,77 ve kapanan kooperatif sayısı % 5,03 azalırken, kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısı % 3,35 artmıştır.

According to the same period of last year, the number of companies founded increased by 14.87%, whereas the number of cooperatives and commercial companies established by real persons increased 17.4% and 40.03% respectively. However, the number of companies, cooperatives and real person commercial companies closed in the same period, increased by 8.77%, 5.03% and 3.35% respectively.

Şekil 4.1 Aylara Göre Kurulan Şirketlerin Sayıları
Figure 4.2 Monthly Number of Companies Closed.

■ Anonim, Limited, Kooperatif, Komandit, Kollektif Şirket toplamları
 - Gerçek Kişi Ticaret İşletmesi

Kaynak: <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php> (Erişim tarihi: 01.07.2014)
 Source: <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php> (date of access: 07/01/2014)

Hem şirket, hem de gerçek kişi ticari işletmeleri açısından en fazla yeni kuruluşun "Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı" faaliyet alanında gerçekleştirildiği dikkat çekmektedir. Bu faaliyet alanı, aynı zamanda en fazla kapanışın gerçekleştiği alan konumundadır. Ocak-Mayıs 2014 Döneminde "Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri" alanında toplam 1234 yeni şirket kuruluşu gerçekleştirilmiş, 190 kapanış gerçekleştirilmiştir. Aynı faaliyet alanında gerçek kişilere ait ticari işletmelerin 1747 açılış, 605 kapanış gerçekleştirdiği görülmektedir. "Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri" alanı, gerek şirket ortakları ve gerekse gerçek kişiler açısından en cazip 5. yatırım alanı olarak kabul edilmiştir. Rekreasyon olarak kabul edilebilecek olan faaliyetleri içeren "Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor" alanında, aynı dönem içerisinde 147 şirket açılış ve 34 kapanış; 229 gerçek kişi işletmesi açılış ve 74 kapanış yapıldığı kaydedilmiştir.

In terms of companies and real person commercial companies, it is noted that most companies were founded in the area of "Wholesale and Retail Trade; Repair of Motor Vehicles and Motorcycles". This area of operation was also the area where most companies were closed. For the January-March 2014 period, 1,234 companies were newly established and 190 were closed in the area of "Accommodation and Food Services" in the same area of operation, 1,747 real person commercial companies were established and 605 were closed. The area of "Accommodation and Food Services" turned out to be the 5th most attractive investment area for both company shareholders and real persons. "Culture, Art, Entertainment, Leisure and Sports Activities", which can be classified as recreational activities, 147 companies were established, 34 were closed, 229 real person commercial companies were established and 74 were closed during the same term.

Tablo 4.7 Türkiye'de Ocak-Mayıs 2014 Döneminde Açılan ve Kapanan Şirket Sayısı (Faaliyet Alanı ve Yapısına Göre)Source: <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimTable> 4.7 January-May 2014, the Number of Founded/Closed Companies (Based on the Area of Activity and Structure)

İKTİSADİ FAALİYETLER/ ECONOMIC ACTIVITIES	MAYIS 2014/ MAY 2014				OCAK - MAYIS 2014 / JANUARY-MAY 2014			
	ŞİRKET/ COMPANY		Ger.Kişi.Tic.İşl./ Real Person Com- mercial Company		ŞİRKET/ COMPANY		Ger.Kişi.Tic.İşl./ Real Person Com- mercial Company	
GENEL TOPLAM / GRAND TOTAL	KURULAN/ FOUNDED	KAPANAN/ CLOSED	KURULAN/ FOUNDED	KAPANAN/ CLOSED	KURULAN/ FOUNDED	KAPANAN/ CLOSED	KURULAN/ FOUNDED	KAPANAN/ CLOSED
Tarım, ormancılık ve balıkçılık / Agriculture, Forestry and Fishery	81	8	20	8	510	104	173	51
Madencilik ve taş ocaklığı / Mining and Quarrying	46	8	5	1	203	46	50	17
İmalat / Manufacturing	666	154	473	129	3.737	1.060	3.706	910
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı / Production and Distribution of Electric, Gas, Steam and Air Conditioning	87	10	3	1	592	55	22	6
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri / Supply of water; sewer and waste water management and rehabilitation activities	18	2	11	2	79	10	43	7
İnşaat / Construction	917	177	1.050	177	4.498	1.343	6.041	1.237
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı / Wholesale and Retail Trade; Repair of Motor Vehicles and Motorcycles	1.285	342	1.473	548	7.199	2.486	23.281	4.607
Ulaştırma ve depolama / Transportation and Warehousing	226	48	252	75	1.171	349	1.788	568
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri / Accommodation and Food Services	257	27	253	107	1.234	190	1.747	605
Bilgi ve iletişim / Information and communication	166	18	58	21	929	158	449	159
Finans ve sigorta faaliyetleri / Finance and Insurance activities	48	17	26	28	278	108	128	133
Gayrimenkul faaliyetleri / Real-Estate	95	16	73	28	450	103	474	182
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler / Professional, scientific and technical activities	412	63	175	45	2.218	438	1.146	335
İdari ve destek hizmet faaliyetleri / Administrative and Technical Support Services	241	32	108	17	1.140	187	662	148
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik / Public Management and Defense; Obligatory Social Security	7	3	0	2	35	23	8	8
Eğitim / Education	77	15	41	9	406	92	384	69
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri / Human Health and social services	75	18	16	6	433	195	109	33
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor / Culture, Art, Entertainment, Leisure and Sports Activities	32	4	33	9	147	34	229	74
Diğer hizmet faaliyetleri / Other Services	32	6	46	28	180	70	368	126
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri; hanehalkları tarafından kendi kullandıkları mal ve üretim faaliyetleri / Activities of Households as Employer; Activities of Production and Products (aggregate) for the use of households	0	0	0	0	0	0	0	1
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri / Activities of International Organizations and Representatives	0	0	0	0	1	0	0	0
Toplam / Total	4.768	968	4.116	1.241	25.440	7.051	40.808	9.276

Kaynak: <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php> (Erişim tarihi: 01.07.2014) Source: <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php> (date of access: 07/01/2014)

4.6. Ocak-Mayıs 2014 Döneminde En Çok Yabancı Sermayeli Anonim Şirket Kuruluşu Yapılan İlk 20 Faaliyet Alanı

4.6. Number Of Companies Founded/First 20 Areas Of Activities In Which The Highest Number Of Foreign Corporations Were Founded During January-May 2014

Türkiye'de Ocak-Mayıs 2014 döneminde en çok yabancı sermayeli yeni anonim şirket kuruluşunda ilk 20 faaliyet alanı incelendiğinde, ilk sırada 28 şirketle "Elektrik Enerjisi Üretimi" alanının yer aldığı görülmektedir. Sermaye tutarı açısından en yüksek yeni yabancı sermayeli anonim şirket kuruluşu ise 38.416.000 TL ile "İkamet Amaçlı Olan veya İkamet Amaçlı Ol-

When the first 20 areas of activities in which the highest number of foreign corporations were founded during January-May 2014 are examined, it is seen that the first among them is the area of "Electrical Energy Production" with 28 companies. In terms of share capital, the biggest share capital was paid in the foundation of companies in the area of "Construc-

mayan Binaların İnşaatı" alanına aittir. Bu alanı 15.650.000 TL toplam sermaye miktarı ile "Gayrimenkul Acenteleri" alanında kurulan işletmeler izlemektedir (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), 2014 Mayıs Ayına Ait Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri Haber Bülteni).

Sadece 4 yeni şirketin yer aldığı "Tatil ve Diğer Kısa Süreli Konaklama Yerleri" faaliyet alanına yapılan yabancı sermayeli yatırımların toplam miktarı (1.300.000 TL), birçok diğer faaliyet alanından daha yüksektir. Sermaye tutarlarının büyük bir kısmı (1.180.520 TL) Türk ortak/lara aittir. "Lokantalar ve Seyyar Yemek Hizmeti Faaliyetleri" alanında ise 6 yeni şirketin toplam sermaye tutarları 1.825.000 TL seviyesindedir. Toplam sermaye, yine büyük oranda Türk (1.242.000 TL) ortak/lara aittir.

Tablo 4.8 Türkiye'de Ocak-Mayıs 2014 Döneminde En Çok Yabancı Sermayeli Anonim Şirket Kuruluşunda İlk 20 Faaliyet Alanı
Table 4.8 First 20 Areas of Activities in Which the Highest Number of Foreign Corporations Were Founded During January-May 2014

SIRA RANK	Faaliyet Açıklama Area of Activity Description	ŞİRKET SAYISI Number of Companies	Ortak Olunan Şirketlerdeki Sermaye Toplamı (TL)/ Total Share Capital In the Corporations (TL)	Ortak Olunan Şirketlerdeki Ülkenin Sermaye Toplamı (TL)/ Total Share Capital of the Country In the Corporations (TL)
1	Elektrik enerjisi üretimi / Electric Power Production	28	3.500.000	2.496.000
2	İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı / Construction of Buildings Whether for Human Residence or Not	24	38.416.000	32.382.375
3	Mühendislik faaliyetleri ve ilgili teknik danışmanlık / Engineering and Relevant Technical Consultancy	14	2.900.000	2.589.500
4	Bilgisayar programlama faaliyetleri / Computer Programming Activities	12	930.000	714.925
5	İşletme ve diğer idari danışmanlık faaliyetleri / Management and Other Relevant Consultancy Activities	11	2.530.000	2.326.000
6	İnşaat projelerinin geliştirilmesi / Development of Construction Projects	9	450.000	357.500
7	Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalardaki toptan ticaret / Wholesale Trade in General Stores	6	1.430.000	880.000
8	Karayolu ile yük taşımacılığı / Road Transportation of Cargo	6	960.000	575.000
9	Lokantalar ve seyyar yemek hizmeti faaliyetleri / Restaurants and Mobile Food Service	6	1.825.000	1.242.000
10	Makinelerin onarımı / Repair of Machinery	5	550.000	467.000
11	Elektrik enerjisinin ticareti / Electrical Energy Trade	5	8.631.462	8.581.462
12	Eczacılık ürünlerinin toptan ticareti / Wholesale Trade of Pharmacy Products	5	400.000	367.500
13	Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalarda gıda, içecek veya tütün ağırlıklı perakende ticaret / Wholesale Trade of Food, Drinks or Tobacco in General Stores	5	435.000	317.500
14	Gayrimenkul acenteleri / Real Estate Agencies	5	15.650.000	15.252.000
15	Metallerin makinede işlenmesi ve şekil verilmesi / Processing and Forming Metals with Machinery	4	1.700.000	700.000
16	Sanayi makine ve ekipmanlarının kurulumu / Installation of Industrial Machinery and Equipment	4	1.200.000	885.000
17	Belirli diğer ürünlerin satışı ile ilgili uzmanlaşmış araçlar / Agencies specialized with the sale of certain other products	4	567.100	537.100
18	Ağaç, inşaat malzemesi ve sıhhi teçhizat toptan ticareti / Wholesale Trade of Wood, Construction Materials and Medical Equipment	4	660.000	121.000
19	Oteller ve benzeri konaklama yerleri / Hotels and similar other Accommodation Places	4	4.200.000	2.177.500
20	Tatil ve diğer kısa süreli konaklama yerleri / Vacation and Other Short Term Accommodation Places	4	1.300.000	1.180.520
	Toplam / Total			74.149.882

Kaynak: <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirkestatistikleri.php> (Erişim Tarihi: 01.07.2014)
Source: <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirkestatistikleri.php> (date of access: 07/01/2014)

4.7. Türkiye'de Haziran Ayı Enflasyon Verileri 4.7. Inflation Data of Turkey for June

Ülkemizde enflasyon Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 0.31 artış gösterirken yıllık enflasyon yüzde 9.66 seviyesinden yüzde 9.16'ya gerilemiştir. Yıllık en fazla artış yüzde 13.22 ile lokanta ve oteller grubunda olmuştur. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Haziran ayı enflasyon verilerine göre TÜFE'de 2014 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre %0,31, bir önceki yılın Aralık ayına göre %5,70, bir önceki yılın aynı ayına göre %9,16 ve on iki aylık ortalamalara göre %8,31 artış gerçekleşmiştir. Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ise 2014 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre %0,06, bir önceki yılın Aralık ayına göre %5,12, bir önceki yılın aynı ayına göre %9,75 ve on iki aylık ortalamalara göre %9,03 artış göstermiştir. Ana harcama grupları itibariyle 2014 yılı Haziran ayında endekste yer alan gruplardan sağlıkta %0,98, lokanta ve otellerde %0,92, çeşitli mal ve hizmetlerde %0,70, ulaşımda %0,50 artış gerçekleşmiştir. Aylık en fazla düşüş gösteren grup %1,25 ile giyim ve ayakkabı olmuştur, ana harcama grupları itibariyle 2014 yılı Haziran ayında endekste düşüş gösteren bir diğer grup ise %0,06 ile alkollü içecekler ve tütün olarak kayıtlara geçmiştir. Yıllık en fazla artış %13,22 ile lokanta ve oteller grubunda olmuştur. TÜFE'de aylık olarak en yüksek artış gösteren seçilmiş maddeler ve değişim oranları arasında yurtiçi bir hafta ve daha fazla süreli turlar yüzde 49,36'lık artışla ilk sırada yer almıştır (TÜİK).

Tablo 4.9 Ana harcama gruplarına göre Tüketici Fiyat Endeksi ve değişim oranları /
Table 4.9 Consumer Price Index and Rates of Change Based on the Main Spending Categories

Ana Harcama Gruplarına Göre Tüketici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları (2003-100). Haziran 2014/ Consumer Price Index and % Changes Thereon by Main Consumption Categories (2003-100), June 2014.						
Ana Harcama Grupları/ Main Consumption Categories	Harcama Grubu Ağırlıkları/ Weights of consumption categories	Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%) / Change according to previous month (%)	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim Oranı (%) / Change according to the December of the previous year (%)	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim Oranı (%) / Change according to the same month of the previous year	Oniki aylık ortalamala- ra göre değişim oranı (%) / Change based on the 12-month average (%)	Endex / Index
Türkiye	100,00	0,31	5,70	9,16	8,31	242,07
Gıda ve alkolsüz içecekler / Food and non-alcoholic beverages	24,45	0,36	7,93	12,47	11,10	261,04
Alkollü içecekler ve tütün / Alcoholic beverages	5,29	-0,06	7,26	2,92	8,37	411,81
Giyim ve ayakkabı / Garments and footwear	7,17	-1,25	9,65	8,51	6,58	176,98
Konut / Housing	16,41	0,24	2,03	5,29	5,46	275,02
Ev eşyası / Household items	7,52	0,46	5,78	9,19	6,57	190,54
Sağlık / Health	2,44	0,98	6,54	9,48	5,53	145,69
Ulaştırma / Transportation	15,54	0,50	5,20	12,01	10,89	238,16
Haberleşme / Communication	4,70	0,08	-0,04	0,36	2,21	122,36
Eğlence ve kültür / Entertainment	3,36	0,40	3,29	5,93	5,36	170,28
Eğitim / Education	2,26	1,72	4,20	9,28	9,29	242,53
Lokanta ve oteller / Restaurants and Hotels	6,58	0,92	7,48	13,22	10,82	331,87
Çeşitli mal ve hizmetler / Miscellaneous Goods and Services	4,28	0,70	5,99	7,72	4,36	273,63

Kaynak: TÜİK, Haziran 2014 verileri
Source: TSI Data June 2014

4.8. Türkiye’de İstihdam ve İşgücünün Durumu

4.8. Employment and Workforce in Turkey

Dünya genelinde seyahat ve turizm endüstrisi 120 milyonu doğrudan ve 125 milyonu dolaylı olmak üzere toplamda 245 milyon iş imkanı sunmaktadır. Diğer bir anlamda dünya genelindeki her 11 işten 1 tanesi turizm ile ilgili olup, 2022 yılında bu oranın her 10 işte 1 işe ulaşması tahmin edilmektedir (World Economic Forum, The Travel & Tourism Competitiveness Report 2013 Reducing Barriers to Economic Growth and Job Creation, s. xiii). Uluslararası Çalışma Örgütüne (ILO) göre 2014 yılında işsizlik artacak ve dünya genelinde 200 milyondan fazla kişi işsiz kalacaktır. Ortadoğu ve Kuzey Afrika’da işsiz gençlerin oranı 2017 yılına kadar yaklaşık olarak % 30’lar seviyesinde ve Güney Avrupa’da bu oran % 33 -%50 seviyelerinde olacaktır. 2015 yılında Euro alanında tüm işsizliğin % 12 seviyelerinde olacağı tahmin edilmektedir (World Economic Forum, Unemployment: Rising to the Global Challenge An Agenda for Policy-makers and Social Partners, January, 2014, s. 5).

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı 2014 yılı Mart döneminde 2 milyon 747 bin kişi olmuştur. İşsizlik oranı ise %9,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. İşsizlik oranı erkeklerde %9,1, kadınlarda ise %11 olmuştur. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı %11,6 olarak tahmin edilmektedir. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı %16,7 iken, 15-64 yaş grubunda bu oran %9,9 olarak gerçekleşmiştir. Mart 2014 döneminde 15 ve daha yukarı yaşta istihdam edilenlerin sayısı, 25 milyon 583 bin kişi, istihdam oranı ise %45,1 olmuştur. Bu oran erkeklerde %64,2, kadınlarda ise %26,5 olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan sayısı 5 milyon 315 bin kişi, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı ise 20 milyon 268 bin kişi olarak gerçekleşmiştir. İstihdam edilenlerin %20,8’i tarım, %21’i sanayi, %7,1’i inşaat, %51,2’si ise hizmetler sektöründe yer almıştır. İşgücü nüfusu 2014 yılı Mart döneminde 28 milyon 330 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise %49,9 olarak gerçekleşmiştir. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %70,6 kadınlarda ise %29,8 olmuştur. Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların oranı 2014 yılı Mart döneminde %34,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran tarım sektöründe %80,5 iken, tarım dışı sektörlerde %22,3 olmuştur (TUİK Haziran 2014 Haber Bülteni, Sayı:16008).

The travel and tourism industry provides 245 million jobs worldwide, 120 million being direct and 125 million being indirect. In other words, one in every 11 jobs worldwide is related with tourism and this figure is estimated to increase to one in every ten jobs in 2022 (World Economic Forum, The Travel & Tourism Competitiveness Report 2013 Reducing Barriers to Economic Growth and Job Creation’s. xiii). According to the International Labor Organization (ILO), unemployment will increase in 2014 and more than 200 million people will be unemployed worldwide. The percentage of unemployed young people will be around 30% until 2017 in the Middle East and North Africa regions and this rate will be 33-50% in South America. In the Euro zone, it is estimated that unemployment will be around 12% by 2015 (World Economic Forum, Unemployment: Rising to the Global Challenge An Agenda for Policy-makers and Social Partners, January, 2014 p. 5).

Unemployed people from the age of 15 and older are 2,747,000 in March 2014. The rate of unemployment is 9.7%. The rate of unemployment is 9.1% and 11% among men and women respectively. Unemployment in sectors other than agriculture is estimated to be 11.6% for the same term. Youth unemployment of people between the ages of 15 and 24 is 16.27% this rate is 9.9% for the ages between 15 and 64. The number of employed people at the age of 15 and older are 25,000,583 and the rate of employment for these people is 45.1%. The rate is 64.2% and 26.5% among men and women respectively. During this term, the number of employed people in agriculture is 5,315,000 and the number of employed people in sectors other than agriculture is 20,268,000. Employment by sectors are: 20.8% in agriculture, 21% in industry, 7.1% in construction, 51.2% in services. The population of the workforce is 28,330,000 in March 2014 and the rate of workforce is 49.9%. The rate of workforce is 70.6% and 29.8% among men and women respectively. The rate of people working without the security of any social security institution is 34.4% in March 2014. This rate is 80.5% in agriculture and 22.3% in sectors other than agriculture. (TSI Bulletin, June 2014, No. 16008)

4.9. Turizm Sektöründe 2014 Maaş Düzeyleri

4.9. Salary Ranges in Tourism Sector in 2014

İnsan Kaynakları Yöneticileri Derneğinin yapmış olduğu 2014 maaş düzeyleri araştırma sonuçlarına göre maaş aralığı bakımından ilk 3 sıralamada genel müdür yardımcısı, aşçıbaşı ve satış pazarlama müdürü pozisyonları gelmektedir.

According to the research on salary ranges in 2014 conducted by the Association of Human Resources Managers, the first three most paid titles are deputy director general, master chef and marketing and sales manager.

Tablo 4.10 Turizm Sektöründe 2014 Maaş Düzeyleri
Table 4.10 Salary Ranges in Tourism Sector in 2014

Görev / Title	Maaş aralığı (TL) / Salary Range (TL)
Genel Müdür yardımcısı / Deputy Director General	5000-8000
Satış pazarlama müdürü / Sales and Marketing Manager	4000-7000
Yiyecek-içecek müdürü / Food and Drink Manager	3000-5000
Önbüro müdürü / Front Office Manager	3000-5000
Animasyon şefi / Chief of Animation	3000-6000
Aşçıbaşı / Master Chef	4500-7500
Teknik müdür / Technical Manager	3000-5500
Satınalma müdürü / Purchasing Manager	3000-4500
Rezervasyon Şefi / Chief of Reservations	1500-3000
Maitre 'd hotel / Maitre 'd hotel	2000-3000

Kaynak: İNKAY 2014 Araştırması / Source: İNKAY 2014 Research

Görev / Title	Maaş aralığı (TL) / Salary Range (TL)
Barmen / Bartender	1200-1600
Garson / Waiter	1200-1600
Güvenlik elemanı / Security Officer	950-1450
Bellboy / Bellboy	900-1100
Kat görevlisi / Floor Officer	1000-1300
Steward / Steward	1000-1300
Komi / Busboy	850-1000
Stajyer / Apprentice	645
Çamaşırhane görevlisi / Laundry Officer	1000-1400
Animatör / Animator	1300-2500

5. TURİZM ENDÜSTRİSİ ARAŞTIRMA DOSYASI

5.1. SEYAHAT VE TURİZM ENDÜSTRİSİNİN DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNE ETKİLERİ

5. RESEARCH PAPER ON TOURISM INDUSTRY

5.1. IMPACT OF TOURISM AND TRAVEL ON WORLD AND TURKEY'S ECONOMY

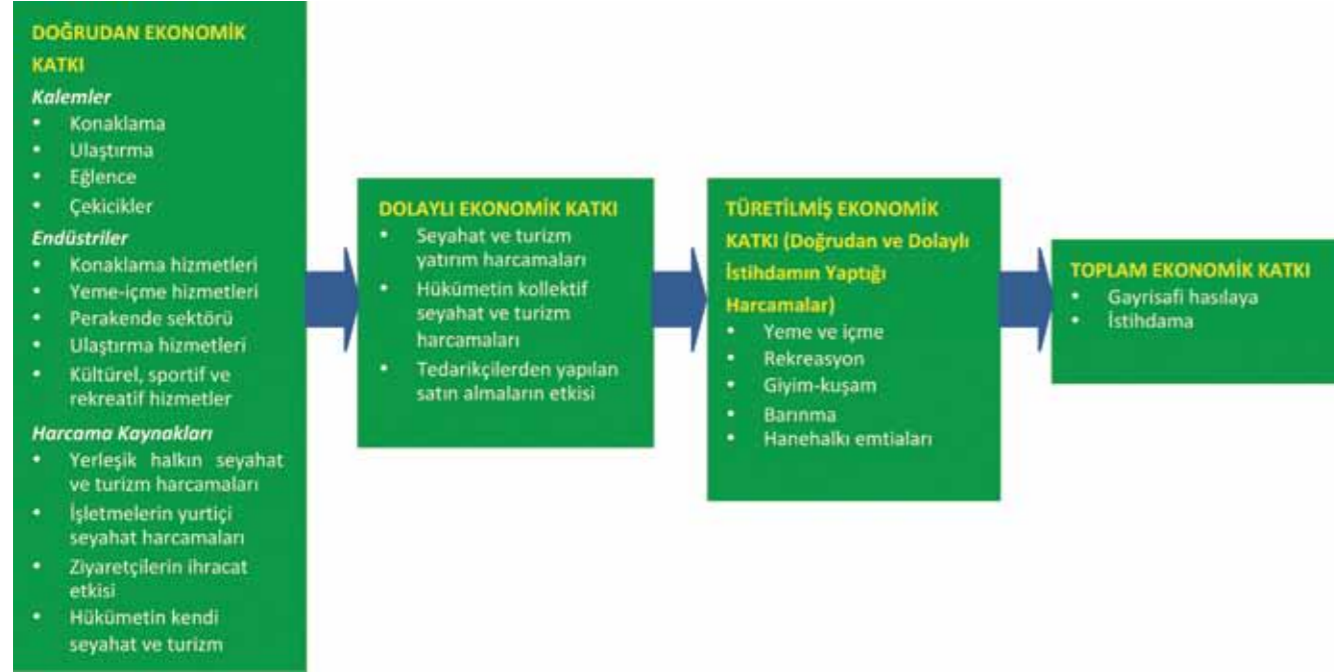
Bu araştırma dosyasında, Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi'nin (WTTC, World Travel & Tourism Council) yıllık olarak yayınlamış olduğu "Seyahat ve Turizmin Karşılaştırmalı Ekonomik Etkileri" (The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism) raporu ve Türkiye özel dosyası (Travel & Tourism, Economic Impact 2014 Turkey) esas alınarak, dünya seyahat ve turizm endüstrisinin yol açtığı ekonomik etkiler özet olarak sunulmuştur.

In this research paper, economic impacts of tourism and travel industry were recapitulated based on the Comparative Economic Impact of Travel & Tourism, yearly publication of WTTC, World Travel & Tourism Council and its special report on Turkey, Travel & Tourism, Economic Impact 2014 Turkey.

Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi (WTTC, World Travel & Tourism Council) tarafından seyahat ve turizm endüstrisinin doğrudan, dolaylı, türetilmiş ve toplam ekonomik etkilerinin tespiti için aşağıdaki şekilde gösterilmiş olduğu üzere, belirli kriterler, adı geçen boyutlar içerisindeki konularına göre incelenmektedir.

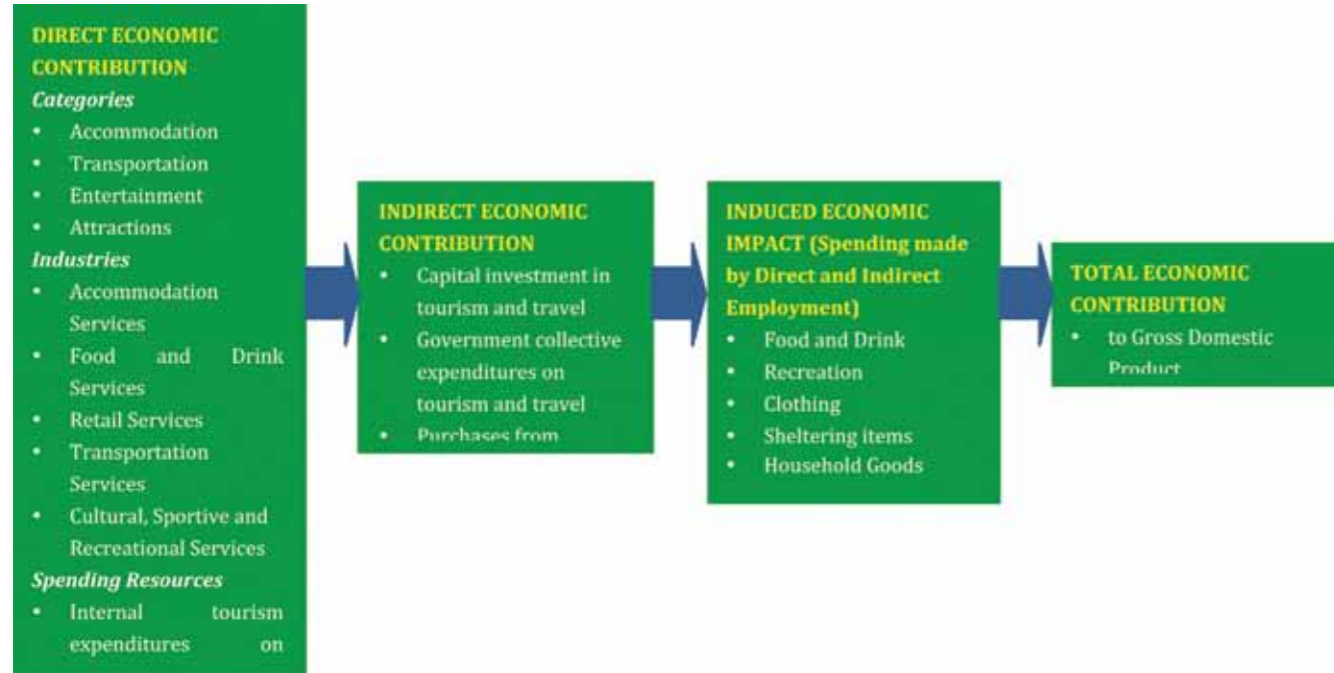
Certain criteria described by the World Travel & Tourism Council to detect direct, indirect, induced and total economic impacts of travel and tourism industry are examined below according to their places within mentioned sizes.

Şekil 5.1. Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi'nin (WTTC) Ekonomik Katkı Kriterleri ve Boyutları

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.2

Figure 5.1 World Travel & Tourism Council's Economic Contribution Criteria and Dimensions

Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 2

5.2. Dünya Seyahat Ve Turizm Endüstrisi

5.2. World Tourism And Travel Industry

5.2.1. Küresel Performans: 2013 / 5.2.1. Global Performance 2013

Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi'nin Oxford Economics ile ortaklaşa gerçekleştirmiş olduğu yıllık ekonomik araştırma sonuçlarına göre 2013 yılı seyahat ve turizm endüstrisi açısından başarılı bir yıl olmuştur. Dünya ekonomisi açısından büyük öneme sahip olan turizm sektörü, 2013 yılında dünya ekonomisine doğrudan % 3.1 oranında katkı, dünya gayrisafi hasılasına 2,2 trilyon ABD Doları ve 101 milyon istihdam sağlamıştır. Turizm endüstrisinin diğer endüstriler üzerinde yarattığı etkiler de göz önüne alındığında, küresel gayrisafi hasılaya ek % 3'lük katkı sağladığı, toplam olarak 7,0 trilyon ABD Doları (2013 fiyatlarıyla), 266 milyon istihdam, 754 milyar ABD Doları yatırım ve 1.3 trilyon ABD Doları ihracata yol açtığı tespit edilmiştir. Turizm endüstrisi halen dünyadaki her 11 istihdamdan 1'ine sahip, dünya gayrisafi hasılasının % 9.5'ini oluşturan, toplam yatırımların % 4.4'ünün gerçekleştirildiği ve dünya ihracatının % 5.4'üne sahip bulunan, önemli bir endüstri konumundadır (<http://www.wttc.org/research/economic-impact-research/>) (Erişim Tarihi: 01.07.2014). 2013 Yılında turizm ve seyahat endüstrisinde doğrudan istihdam edilen kişi sayısı 1,4 milyon artmış, toplam olarak 4,7 milyon yeni iş olanağı yaratılmıştır. Dünya istihdamı üzerinde endüstrinin katkısı % 1.8 oranında artmıştır.

According to annual research results conducted by the World Travel & Tourism Council with the collaboration of Oxford Economics, 2013 has been a successful year for the travel and tourism industry. Being very important for the world economy, the tourism industry in 2013 made a direct contribution to the world economy at the rate of 3.1% and provided USD 2.2 trillion to the World Gross Production and 101 million jobs. Considering the impact of the tourism industry on other industries, it is found that it contributed an additional 3% to global production and produced USD 7 trillion in Gross Production (with 2013 prices), 266 million jobs, USD 754 billion in investments and USD 1.3 trillion in exports. The tourism industry is an important industry which currently provides one out of every 11 jobs in the world, produces 9.5% of world output, realizes 4.4% of total investment and 5.4% of world exports (<http://www.wttc.org/research/economic-impact-research/>) (date of access: 07/01/2014). The number of people directly employed in the tourism and travel industry increased by 1.4 million people to a total of 4.7 million new jobs totally. Its contribution on world employment increased by 1.8%.

5.2.2 GAYRİSAFİ HASILA: Doğrudan Katkı

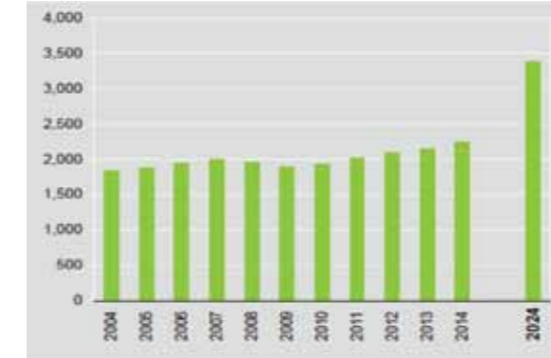
5.2.2. GROSS PRODUCT Direct Contribution

Seyahat ve turizm endüstrisinin dünya gayrisafi hasılasına doğrudan katkısı 2013 yılında 2,144 trilyon ABD Doları (toplam gayrisafi hasılasının % 2.9'u) olarak gerçekleşmiş olup, 2014 yılı öngörülerine göre katkı oranının % 4.3'a yükselmesi beklenmektedir. 2014-2024 döneminde ise katkı oranı ortalama yıllık % 4.2 seviyesini koruyarak, 2024 yılı itibarıyla 3,379 trilyon ABD Dolarına ulaşacaktır (toplam gayrisafi hasılasının % 3.1'i) (Şekil 2).

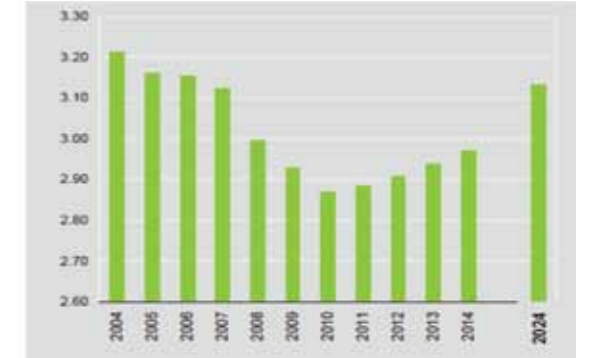
Direct Contribution of the tourism and travel industry to the world's gross production in 2013 is USD 2.144 trillion (2.9% of total output) and it is expected that this rate will reach 4.3% in 2014 based on 2014 forecasts. The percentage of contribution during the 2014-2024 period is estimated to occur around 4.2% on annual average and to reach USD 3.379 trillion in 2024 (3.1% of total output) (Figure 2)

Şekil 5.2. Seyahat ve Turizm Endüstrisinin Dünya Gayrisafi Hasılasına Doğrudan Katkısı At Constant Prices, USD Trillion, 2013/ Figure 5.2 Direct Contribution of Tourism and Travel Industry to World's Gross Production

Sabit Fiyatlarla, trilyon / ABD Doları, 2013 / At Constant Prices, USD Trillion, 2013

Toplam Dünya Gayrisafi Hasılasının %'si / % of Total World Output

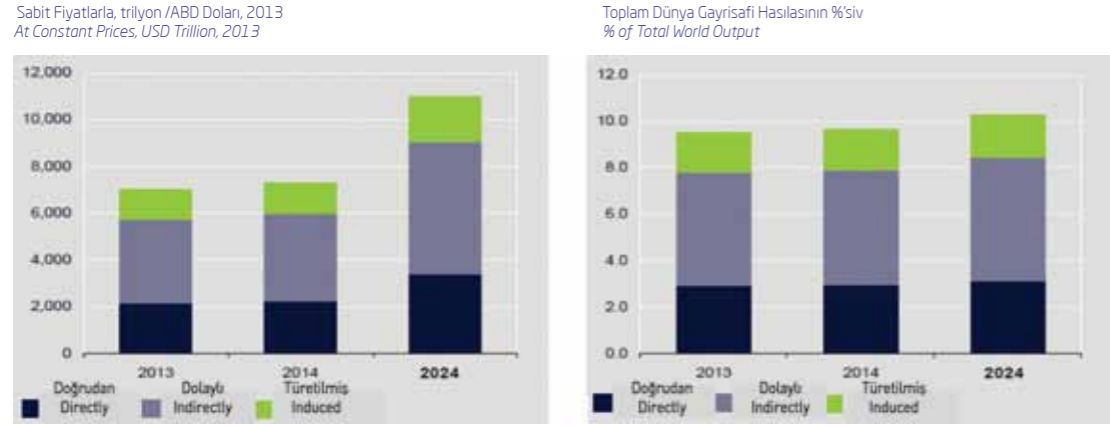
Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.3
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 3

5.2.3. GAYRİSAFİ HASILA: Toplam Katkı / GROSS PRODUCT Total Contribution

Seyahat ve turizm endüstrisinin dünya gayrisafi hasılasına olan toplam katkısı 2013 yılında 6,990 trilyon ABD Doları (toplam gayrisafi hasılanın % 9.5'i) olmuştur. 2014 Yılında % 4.3, 2024 yılına kadar olan dönemde ise ortalama yıllık % 4.2'lik artış oranı ile toplam katkının 2014 yılı itibarıyla 10,965 trilyon ABD Dolarına ulaşması tahminlenmektedir (toplam gayrisafi hasılanın % 10.3'ü) (Şekil 3).

Total Contribution of the tourism and travel industry to the world's gross production in 2013 is USD 6,990 trillion (9.5 % of total output). The percentage of contribution in 2014 is estimated to occur around 4.3% and 4.2% for 2024, on annual average and to reach USD 10,965 trillion total contribution in 2024 (10.3% of total output) (Figure 3)

Şekil 5.3. Seyahat ve Turizm Endüstrisinin Dünya Gayrisafi Hasılasına Toplam Katkısı
Figure 5.3 Total Contribution of the Tourism and Travel Industry to the World's Gross Production

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.3/
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 3

5.2.4. İSTİHDAM: Doğrudan Katkı / 5.2.4. Employment: Direct Contribution

Seyahat ve turizm endüstrisinin 2013 yılında, dünya çapında 100.894.000 istihdam olanağı yarattığı (toplam istihdamın % 3.4'ü), doğrudan istihdam oranının 2014'de % 2.2 oranında artacağı ve 2024 yılına kadar yıllık ortalama % 2.0'lık bir artış trendi ile 126.257.000 istihdam sağlanacağı (toplam istihdamın % 3.7'si) öngörülmektedir (Şekil 4).

The tourism and travel industry produced 100,894,000 jobs worldwide in 2013 (3.4% of total employment) and it is estimated that the direct employment contribution of this industry will increase by 2.2% in 2014 and 126,257,000 jobs opportunity will be provided by 2024 with a 2.0% annual average rate of increase (3.7% of total employment) (Figure 4)

Şekil 5.4. Seyahat ve Turizm Endüstrisinin Dünya İstihdamına Doğrudan Katkısı
Figure 5.4 Direct Contribution of Tourism and Travel Industry to World's Employment

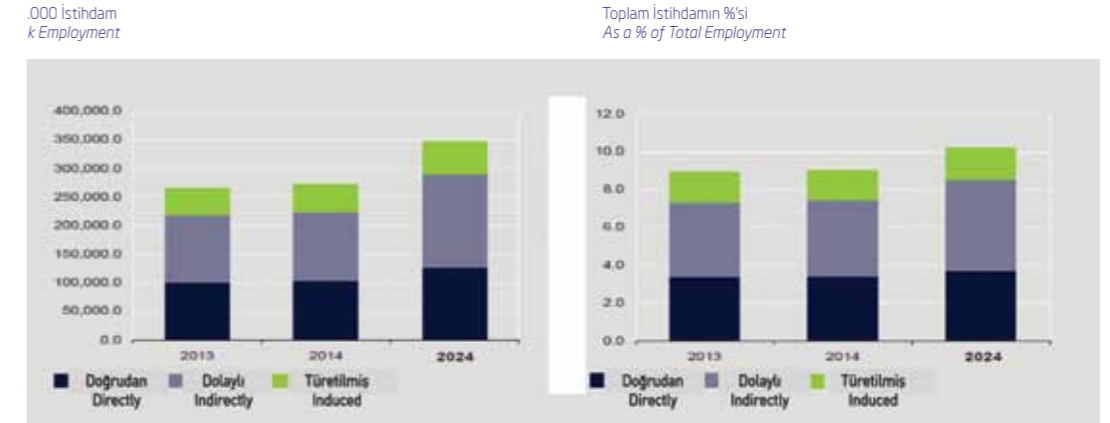
Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.4
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 4

5.2.5. İSTİHDAM: Toplam Katkı / 5.2.5. Employment: Direct Contribution

2013 Yılında doğrudan istihdam miktarı da ilave edildiğinde, seyahat ve turizm endüstrisinin dünya çapında toplam 265.855.000 iş olanağı yaratmış olduğu, bunun da toplam dünya istihdamının % 8.9'una denk geldiği belirtilmektedir. Toplam istihdam miktarının % 2.5'lik bir artışla 2014 yılında 272.417.000 olacağı, 2024 yılında ise 2014-2024 dönemindeki ortalama yıllık % 2.4'lük artış oranının bir neticesi olarak 346.901.000'e ulaşacağı tahmin edilmektedir (toplam dünya istihdamının % 10.2'si) (Şekil 5).

When the direct employment is added, the tourism and travel industry produced 265,855,000 jobs worldwide in 2013 this corresponds to 8.9% of total world employment. It is estimated that the tourism and travel industry will contribute to a total of 272,417,000 jobs in 2014 with an increase of 2.5% and will increase by 2.2% in 2014 and 346,901,000 job opportunities will be provided by 2024 with a 2.4% annual average rate of increase during 2014-2024 (10.2% of total world employment) (Figure 4)

Şekil 5.5. Seyahat ve Turizm Endüstrisinin Dünya İstihdamına Toplam Katkısı
Figure 5.5 Total Contribution of Tourism and Travel Industry to World's Employment

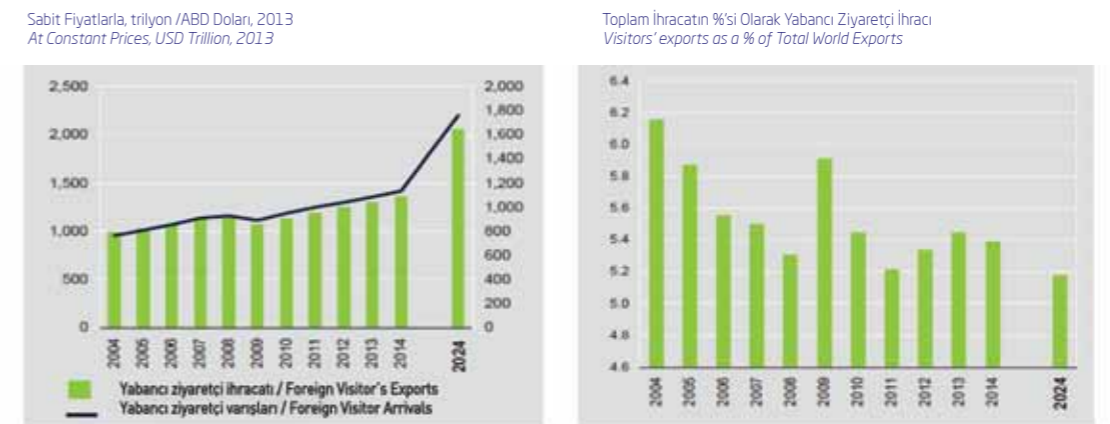
Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.4
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 4

5.2.6 Ziyaretçilerin İhracat Etkisi / 5.2.6 .Visitors' Exports

Seyahat ve turizm endüstrisinin ihracat yaratıcı etkisi nedeniyle, 2013 yılında uluslararası turist varışlarının yol açtığı ihracat geliri 1,295 trilyon ABD Doları (toplam dünya ihracatının % 5.4'ü) olarak tespit edilmiştir. İhracat etkisinin 2014 yılında % 4.8 oranında artış göstereceği, 2014-2024 döneminde yıllık ortalama % 4.2. artış oranına sahip olacağı, 2024 itibarıyla 2,052 trilyon ABD Doları olarak gerçekleşeceği (toplam dünya ihracatının % 5.2'si) tahminlenmektedir (Şekil 6).

Exports caused by international tourist arrivals thanks to the tourism and travel industry in 2013 is USD 1.295 trillion (5.4% of total world exports). It is estimated that visitors' exports will increase by 4.8% in 2014 and will increase to USD 2.052 trillion as of 2024 with a 4.2% annual average rate of increase during 2014-2024 (5.2% of total world exports) (Figure 6)

Şekil 5.6. Ziyaretçilerin İhracat Kazandırıcı Etkisi
Figure 5.6 Impact of Visitor Exports

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.5
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 5

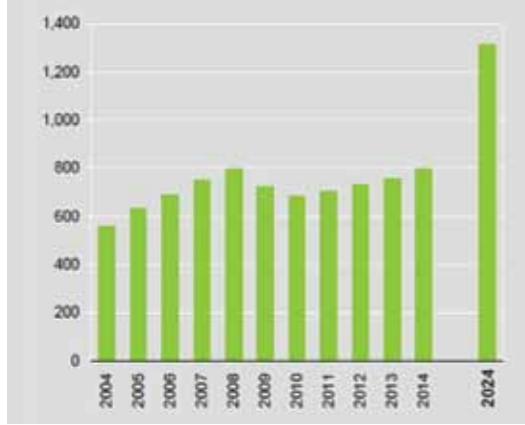
5.2.7. YATIRIMLAR / 5.2.7. INVESTMENTS

2013 Yılında gerçekleştirilen seyahat ve turizm yatırımlarının miktarı 754 milyar ABD Doları, yani toplam yatırımların % 4.4'ü olarak gerçekleşmiştir. 2014 Yılı itibarıyla % 5.8 artış oranına ulaşacak olan yatırım miktarları, izleyen 10 yıl içerisinde yıllık ortalama % 5.1. artış oranına ulaşacak ve 2024 yılında tahminen 1,310 trilyon ABD Doları seviyesinde gerçekleşecektir (toplam yatırımların % 4.9'u) (Şekil 7).

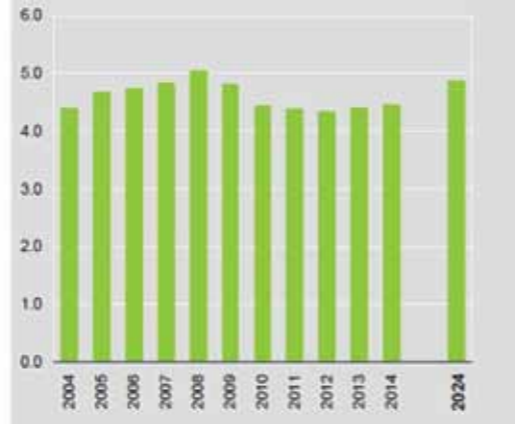
The amount of tourism and travel investments in 2013 is USD 754 billion which is equal to 4.4% of total investments. It is estimated that these investments will increase by 5.8% in 2014 and will be USD 1.310 trillion in 2014 with an average annual increase of 5.1% in the following ten years. (4.9% of total investments) (Figure 7)

Şekil 5.7. Seyahat ve Turizm Endüstrisi Yatırımları / Figure 5.7 Capital Investment in Tourism and Travel

Sabit Fiyatlarla, trilyon / ABD Doları, 2013
At Constant Prices, USD Trillion, 2013

Toplam Dünya Gayrisafi Hasılının %'si
% of Total World Output

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.5
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 5

5.3. Türkiye Seyahat Ve Turizm Endüstrisi

5.3. Turkey Tourism And Travel Industry

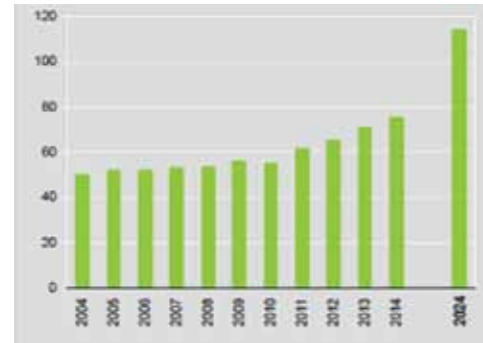
5.3.1. GAYRİSAFİ HASILA: Doğrudan Katkı / 5.3.1. GROSS PRODUCT Direct Contributionmance 2013

2013 Yılında seyahat ve turizm endüstrisinin Türkiye ekonomisine doğrudan katkısı 71,1 milyar TL (gayrisafi hasılanın % 4.6'sı) seviyesinde olmuştur. Bu katkının 2014 yılında % 6.1 oranına yükselerek, 75,5 TL'ye ulaşması beklenmektedir. Elde edilen bu rakam oteller, seyahat acenteleri, havayolu işletmeleri ve diğer taşımacılık hizmetleri göz önüne alınarak hesaplanmıştır. Ancak aynı zamanda doğrudan turistlerden kaynaklanan restoran ve rekreasyon hizmet gelirleri de hesaplama dahil edilmiştir. Endüstrinin ülke ekonomisine doğrudan katkısının yıllık ortalama % 4.2 artışla, 2014 yılında 113,9 milyar TL (gayrisafi hasılanın % 4.5'i) olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir (Şekil 8).

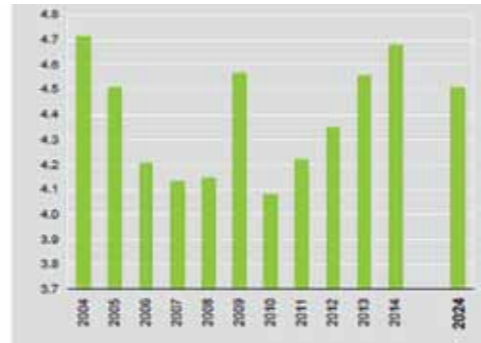
Direct Contribution of tourism and travel industry to Turkey's economy in 2013 is TL 71.1 billion (4.6% of gross product) It is expected that this contribution will reach TL 75.5 billion with an increase of 6.1% in 2014. This figure was calculated by taking into account hotels, travel agencies, airline companies and other transportation services. Restaurant and recreational service revenues generated directly from tourists are also included in this calculation. The percentage of contribution of the industry to Turkey's economy is estimated to increase 4.2% on annual average and to reach TL 113.9 billion in 2014 (4.5% of gross output) (Figure 8)

Şekil 5.8. Seyahat ve Turizm Endüstrisinin Türkiye Gayrisafi Hasılmasına Doğrudan Katkısı
Figure 5.8 Direct Contribution of Tourism and Travel Industry to Turkey's Gross Production

Sabit Fiyatlarla, milyar / TL, 2013 / At Constant Prices, Billion TL, 2013

Toplam Gayrisafi Hasılanın %'si / % of Total Gross Output

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.3
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 3

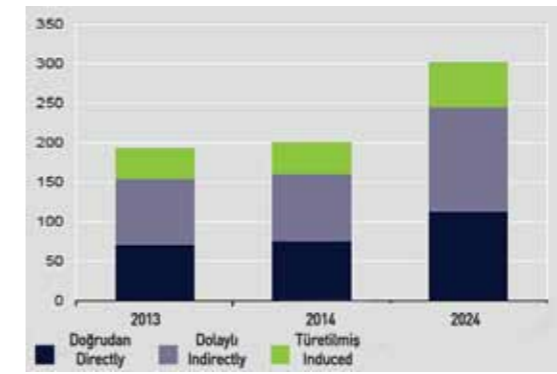
5.3.2. GAYRİSAFİ HASILA: Toplam Katkı / 5.3.2. GROSS PRODUCT Total Contribution

Seyahat ve turizm endüstrisinin ülke gayrisafi hasılmasına toplam katkısı (yatırımlar, tedarik zinciri ve türetilmiş gelir etkisi gibi daha geniş çaplı etkiler de dahil edildiğinde) 2013 yılı itibarıyla 192,6 milyar TL'dir (gayrisafi hasılanın % 12.3'ü). % 4.1'lük Artış oranıyla 2014 yılında 200,5 milyar TL (gayrisafi hasılanın % 12.4'ü) seviyesine ulaşılması tahmin edilmektedir. 2024 Yılı öngörülürü ise yıllık ortalama % 4.2 artış oranı ve 301,3 milyar TL'dir (gayrisafi hasılanın % 11.9'u) (Şekil 9).

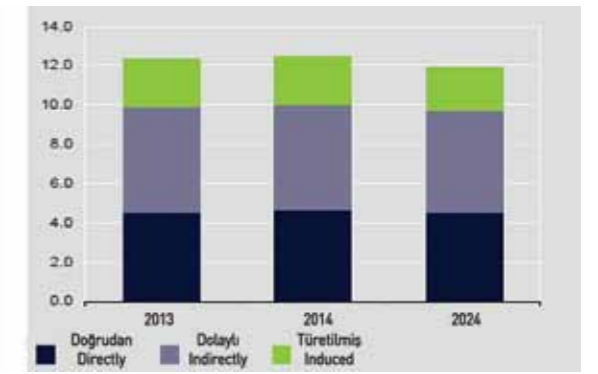
The total contribution of the tourism and travel industry to Turkey's economy (with the inclusion of investments, supply chain and induced income effect) in 2013 is TL 192.6 billion. (12.3% of gross product) It is expected that this contribution will reach TL 200.5 billion with an increase of 4.1% in 2014. (12.4% of gross product) The percentage of contribution in 2014 is estimated to increase annually around at average 4.2% for 2024 and to reach TL 301.3 billion (11.9% of total output) (Figure 9)

Şekil 5.9. Seyahat ve Turizm Endüstrisinin Türkiye Gayrisafi Hasılmasına Toplam Katkısı
Figure 5.9 Total Contribution of Tourism and Travel Industry to Turkey's Gross Production

Sabit Fiyatlarla, milyar / TL, 2013
At Constant Prices, Billion TL, 2013

Toplam Gayrisafi Hasılanın %'si
% of Total Gross Output

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.3
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 3

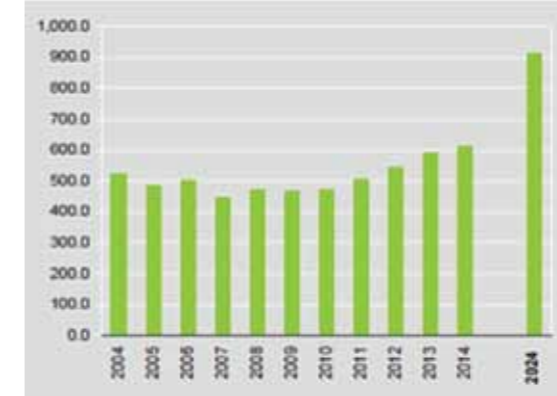
5.3.3. İSTİHDAM: Doğrudan Katkı / 5.3.3. mployment: Direct Contribution

Türkiye'de seyahat ve turizm endüstrisi yoluyla 2013 yılında 587.000 doğrudan istihdam olanağı sağlanmıştır (toplam istihdamın % 2.3'ü). 2014 Yılında % 3.8 artış oranı ile bu rakamın 610.000'e ulaşması beklenmektedir (toplam istihdamın % 2.3'ü). Doğrudan istihdam hesaplamasına otellerde, seyahat acentelerinde, havayolu işletmelerinde ve diğer ulaştırma hizmetlerinde görev yapan çalışanlar dahil edilmiştir. Hesaplamaya restoran ve rekreasyon hizmetlerinde doğrudan çalışanlar da dahil edilmiştir. 2024 Yılında doğrudan istihdamın 910.000'e ulaşması ve yıllık ortalama artış oranının % 4.1. seviyesinde olması beklenmektedir (Şekil 10).

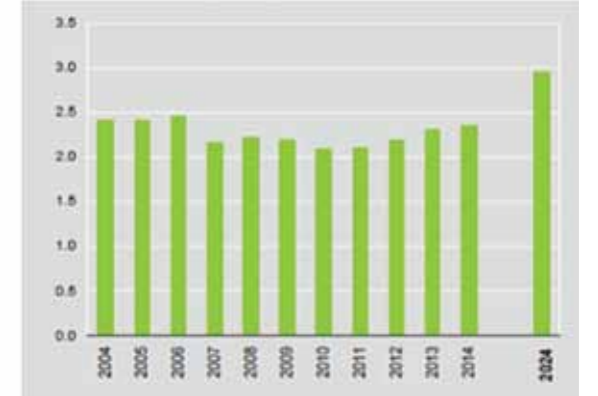
The tourism and travel industry produced 587,000 jobs in Turkey in 2013 (2.3% of total employment) It is estimated that this figure will increase by 3.8% in 2014 and will reach 610,000 jobs opportunities (2.3% of total employment) In the calculation of direct employment, employees of hotels, travel agencies, airline companies and other transportation services are also included. Restaurant and recreational service employees are also included in this calculation. It is estimated that direct employment will reach 910,000 by 2024 with a 4.1% annual average rate of increase (Figure 10)

Şekil 5.10. Seyahat ve Turizm Endüstrisinin Türkiye İstihdamına Doğrudan Katkısı
Figure 5.10 Direct Contribution of Tourism and Travel Industry to Turkey's Employment

.000 İstihdam / k Employment

Toplam İstihdamın %'si / As a % of Total Employment

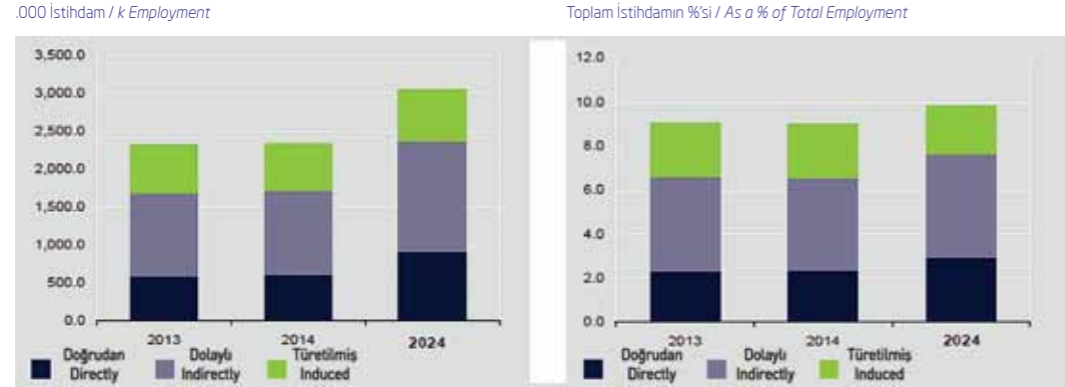
Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.4
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 4

5.3.4. İSTİHDAM: Toplam Katkı / 5.3.4. Employment: Total Contribution

Endüstrinin toplam istihdama olan katkısı (yatırımlar, tedarik zinciri ve türetilmiş gelir etkisi gibi daha geniş çaplı etkiler de dahil edildiğinde) 2013 yılında 2.317.500'e ulaşmıştır (toplam istihdamın % 9.1'i). Yapılan tahminlere göre 2014 yılında 2.340.500 istihdam ve % 1.0 artış oranına ulaşılacaktır (toplam istihdamın % 9.0'u). 2024 Yılında ise 3.047.000 istihdam olanağı ve yıllık ortalama % 2.7 artış oranı tahmin edilmektedir (toplam istihdamın % 2.7'si) (Şekil 11).

The total contribution of the tourism and travel industry to total employment with the inclusion of investments, supply chain and induced income effect in 2013 is TL 2,317,500 (9.1% of total employment) It is estimated that the tourism and travel industry will contribute to a total of 2,340,500 jobs in 2014 with an increase of 1.0% (9.0% of total employment). 3,047,000 jobs opportunity are estimated to be provided in 2024 with a 2.7% annual average rate of increase (2.7 % of total world employment) (Figure 11).

Şekil 5.11. Seyahat ve Turizm Endüstrisinin Türkiye İstihdamına Toplam Katkısı
Figure 5.11 Total Contribution of the Tourism and Travel Industry to Turkey's Employment

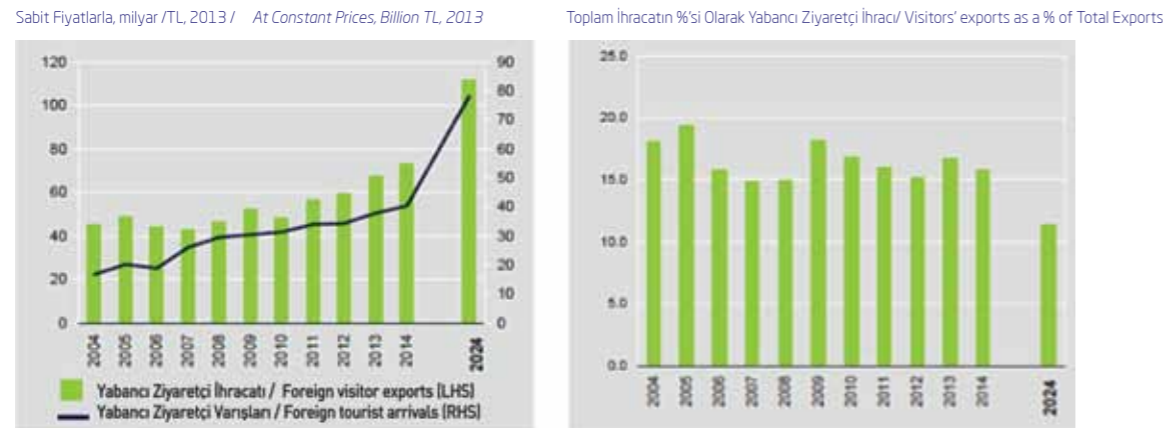
Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.4
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 4

5.3.5. ZİYARETÇİLERİN İHRACAT ETKİSİ / 5.3.5. IMPACT OF VISITORS' EXPORTS

Ziyaretçi harcamalarının döviz kazandırıcı ve ihracat yaratıcısı etkisi, seyahat ve turizm endüstrisinin ekonomiye doğrudan katkısı üzerinde önemli bir role sahiptir. 2013 Yılı itibarıyla Türkiye'de 67,5 milyar TL tutarında ziyaretçi ihracatı sağlanmıştır. 2014 Yılında Türkiye'ye % 8.4'lik bir artış oranıyla 40.457.000 uluslararası turist varışının gerçekleştirilmesi beklenmektedir. 2024 Yılı tahminlerine göre, turist varışlarının miktarı 78.281.000'e ulaşacak olup, turistlerce yapılacak olan harcama miktarı 111,7 milyar TL olarak gerçekleşecektir (yıllık ortalama % 4.3 artış oranı ile) (Şekil 12).

The impact of visitor spending on exports and earning foreign exchange has an important role in the direct contribution of tourism and travel industry to economy. As of 2013, Turkey has recorded TL 67.5 billion visitors' exports. It is estimated that international tourist arrivals will increase by 8.4% in 2014 and will increase to 40,457,000 tourists in Turkey. It is estimated that international tourist arrivals will increase to 78,281,000 tourists in 2024 and tourists' spending will be TL 111.7 billion as of 2024 with a 4.3% annual average rate of increase (Figure 12)

Şekil 5.12. Ziyaretçilerin İhracat Kazandırıcı Etkisi
Figure 5.12 Impact of Visitor Exports

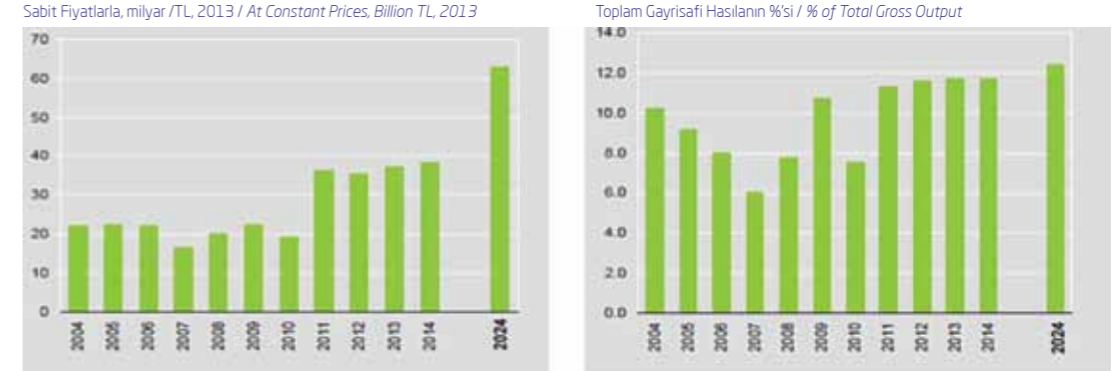
Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.5
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 5

5.3.6. YATIRIMLAR/ 5.3.6. INVESTMENTS

Seyahat ve turizm endüstrisine yönelik sermaye yatırımları 2013 yılında 37,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Bu rakamın 2014 yılında % 2.6; 2024 yılına kadarki on yıllık süreç içerisinde yıllık ortalama % 5.1 artış oranına ulaşması ve 2014 yılı itibarıyla 63,0 milyar TL seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Seyahat ve turizm endüstrisindeki yatırımların, toplam yatırımlar içerisindeki payının 2014'de % 11.7'ye ve 2024'de % 12.4'e yükseleceği öngörülmektedir (Şekil 13).

The amount of tourism and travel investments in 2013 is TL 37.3 billion. It is estimated that these investments will increase by 2.6% in 2014 and will be TL 63.0 billion in 2024 with an average annual increase of 5.1% in the following ten years. The share of tourism and travel investments in total investments is estimated to increase to 11.7%, in 2014 and to 12.4% in 2024. (Figure 13)

Şekil 5.13. Seyahat ve Turizm Endüstrisi Yatırımları / Figure 5.13 Capital Investment in Tourism and Travel

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism ve Travel & Tourism, s.5
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, The Comparative Economic Impact of Travel & Tourism and Travel & Tourism, p. 5

5.4. TÜRKİYE VE DİĞER ÜLKELER KARŞILAŞTIRMASI 5.4. COMPARISON OF TURKEY WITH OTHER COUNTRIES

5.3.1. GAYRİSAFİ HASILA: Doğrudan Katkı / 5.3.1. GROSS PRODUCT Direct Contributionmance 2013

Türkiye'nin seyahat ve turizm endüstrisinde başlıca rakibi konumundaki bazı ülkeler ile Avrupa ve dünya ortalamalarına göre bu endüstrinin gayrisafi milli hasılaya doğrudan katkısı karşılaştırıldığında; Avrupa ortalamasının altında ancak dünya ortalamasının üzerinde bir ekonomik katkı sağlandığı görülmektedir. İtalya ve İspanya'ya kıyasla doğrudan hasıla katkısı düşük olan Türkiye'nin Yunanistan, Mısır, Fas, Tunus, Lübnan ve Malta gibi Akdeniz Havzası'ndaki rakip ülkelere göre daha yüksek bir doğrudan hasıla katkısı sağladığı tespit edilmiştir. Avrupa ortalamasının dünya ortalamasına göre yaklaşık % 184 daha yüksek olması, seyahat ve turizm endüstrisinin Avrupa kıtasındaki ülkeler açısından ne kadar önemli bir ekonomik getiri kaynağı ve hizmet alanı olduğunu yansıtmaktadır (Tablo 1).

Below is the comparison of the contribution of the tourism and travel industry to gross output in Turkey and in the main countries in competition with Turkey in the tourism and travel industry and versus Europe and World average. It is seen that the contribution in Turkey is below the Europe average but above the world average. Comparably having a lower contribution than Italy and Spain, Turkey has a higher direct contribution compared to rival Mediterranean countries such as Greece, Morocco, Tunisia, Lebanon and Malta. The fact that Europe's average is higher than the world average by approximately 184% is an indication of how much the tourism and travel industry is a source of revenue and service area for European countries.

Tablo 5.1. Türkiye ve Bazı Ülkeler Açısından Doğrudan Gayrisafi Hasılaya Katkı Miktarı
Table 5.1. The Amount of Direct Contribution to Gross Output in Turkey and Selected Countries

Seyahat ve Turizmin Gayrisafi Hasılaya Doğrudan Katkısı Direct Contribution of the Tourism and Travel Industry to Gross Production		2013 (milyar, ABD Dolan) / 2013 (USD billion)
	Avrupa Ortalaması / Average Europe	331,9
6	İtalya / Italy	81,9
9	İspanya / Spain	74,2
12	Türkiye / Turkey	37,4
	Dünya Ortalaması / Average World	18,0
29	Yunanistan / Greece	14,2
31	Mısır / Egypt	14,1
40	Fas / Morocco	9,0
62	Tunus / Tunisia	3,4
63	Lübnan / Lebanon	3,2
95	Malta / Malta	1,3

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, Economic Impact 2014, Turkey, s.7 / Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, Economic Impact 2014, Turkey, p. 7

Seyahat ve turizm endüstrisinin ülkelerin toplam gayrisafi hasılları içerisindeki katkı miktarı, doğrudan, dolaylı ve türetilmiş ekonomik etkilerin toplamından oluşmaktadır. Buna göre, Avrupa kıtasının toplam gayrisafi hasıllaya katkı ortalaması, doğrudan katkının 3.5 katını bulmaktadır. Türkiye'nin elde ettiği toplam gayrisafi hasıllaya katkı miktarı da doğrudan katkının 2.7 katı kadardır. Dünya ortalamasının yaklaşık 2 katı kadar bir miktarda toplam gayrisafi hasıllaya katkı elde eden Türkiye'nin, seyahat ve turizm endüstrisinden sağladığı ekonomik fayda, Akdeniz Havzası'ndaki rakiplerine kıyasla daha yüksektir (Tablo 2).

Tablo 5.2. Türkiye ve Bazı Ülkeler Açısından Toplam Gayrisafi Hasıllaya Katkı Miktarı
Table 5.2. The Amount of Total Contribution to Gross Output in Turkey and Selected Countries

Seyahat ve Turizmin Gayrisafi Hasıllaya Toplam Katkısı Total Contribution of Tourism and Travel Industry to Gross Production		2013 (milyar, ABD Doları) / 2013 (USD billion)
	Avrupa Ortalaması / Average Europe	937,2
7	İspanya / Spain	203,8
8	İtalya / Spain	201,8
14	Türkiye / Turkey	101,2
	Dünya Ortalaması / Average World	55,0
27	Yunanistan / Greece	35,8
35	Mısır / Egypt	31,6
46	Fas / Morocco	19,7
64	Lübnan / Lebanon	8,8
68	Tunus / Tunisia	7,0
105	Malta / Malta	2,4

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, Economic Impact 2014, Turkey, s.7
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, Economic Impact 2014, Turkey, p. 7

Seyahat ve turizm endüstrisi sayesinde iş olanağı elde eden ve doğrudan bu endüstride çalışan kişilerin (doğrudan istihdam) miktarına bakıldığında, Türkiye'de 597.700, Avrupa'da ortalama 5.972.000 ve dünyada ortalama 799.800 kişinin bu kapsamda yer aldığı görülmektedir. Endüstrinin özellikle Avrupa kıtasında, Mısır ve Fas gibi Akdeniz ülkelerinde önemli miktarlarda iş olanağı yarattığı söylenebilir. Dünya ortalaması, Avrupa ortalamasının altında olmasına karşın, küresel çapta 2014 yılı itibarıyla 2.2 milyon kişinin daha seyahat ve turizm endüstrisinde yeni iş olanaklarına ve doğrudan istihdama kavuşacağı öngörülmektedir (Tablo 3).

Tablo 5.3. Türkiye ve Bazı Ülkeler Açısından Doğrudan İstihdama Katkı Miktarı
Table 5.3. The Amount of Contribution to Employment in Turkey and Selected Countries

Seyahat ve Turizmin Doğrudan İstihdama Katkısı The Amount of Contribution of the Travel & Tourism to Direct Employment		2013 (000 kişi) / 2013 k people.
	Avrupa Ortalaması / Average Europe	5.972,0
13	Mısır / Egypt	1.251,2
16	İtalya / Italy	1.105,9
20	İspanya / Spain	866,4
22	Fas / Morocco	814,0
	Dünya Ortalaması / Average World	799,8
28	Türkiye / Turkey	597,7
44	Yunanistan / Greece	319,5
51	Tunus / Tunisia	227,9
90	Lübnan / Lebanon	92,7
136	Malta / Malta	25,5

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, Economic Impact 2014, Turkey, s.7
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, Economic Impact 2014, Turkey, p. 7

The amount of contribution of the tourism and travel industry to gross output of countries is a sum of direct, indirect, induced and total economic impacts. According to that, the average contribution to total gross output in Europe is 3.5 times higher than the direct contribution. The contribution in Turkey to total gross output is 2.7 times higher than the direct contribution. The amount of contribution of tourism and travel industry in Turkey, who has a contribution amount approximately two times higher than world average is comparably higher than those of her rivals in the Mediterranean Basin.

When the contribution of the travel and tourism industry to direct employment is considered, it is seen that 597,700 people in Turkey, 5,972,000 people in Europe and 799,800 people on average in the world are employed thanks to this industry. It can be said that the industry is especially helpful in contributing to employment in Europe and in countries such as Egypt and Morocco. However the world average is below the European average, it is estimated that 2.2 million people will have new job opportunities and direct employment in 2014 thanks to the travel and tourism industry. (Table 3)

Doğrudan, dolaylı ve türetilmiş istihdam rakamlarının ortaya koyduğu toplam istihdam miktarı, Avrupa kıtası ortalamasında 16.395.600 kişiye ulaşmaktadır. Mısır, İtalya ve İspanya'nın gerek doğrudan gerekse toplam istihdam yaratma kapasiteleri Türkiye'den fazladır (Tablo 4).

Tablo 5.4. Türkiye ve Bazı Ülkeler Açısından Toplam İstihdama Katkı Miktarı
Table 5.4. The Amount of Total Contribution to Total Employment in Turkey and Selected Countries

Seyahat ve Turizmin Toplam İstihdama Katkısı The Amount of Contribution of the Travel & Tourism to Direct Employment		2013 (000 kişi) / 2013 k people.
	Avrupa Ortalaması / Average Europe	16.395,6
14	Mısır / Egypt	2.847,8
17	İspanya / Spain	2.655,7
18	İtalya / Italy	2.619,0
20	Türkiye / Turkey	2.317,5
	Dünya Ortalaması / Average World	2.017,4
24	Fas / Morocco	1.797,8
46	Yunanistan / Greece	657,1
59	Tunus / Tunisia	472,8
88	Lübnan / Lebanon	255,2
147	Malta / Malta	45,0

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, Economic Impact 2014, Turkey, s.7
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, Economic Impact 2014, Turkey, p. 7

Seyahat ve turizm endüstrisinin sürekli artan talep miktarı ve azalan yatırım riski unsurları nedeniyle daha cazip bir yatırım alanı haline gelmesiyle birlikte, ülke ekonomilerinin elde etmiş oldukları sermaye girdileri de artmıştır. Avrupa, yatırımların en yüksek seviyede gerçekleştiği coğrafya konumundadır. Türkiye, seyahat ve turizm yatırımları açısından İspanya, İtalya ve Mısır gibi rakip destinasyonlara kıyasla daha yüksek miktarda sermaye çekme başarısını göstermektedir (Tablo 5).

Tablo 5.5. Türkiye ve Bazı Ülkeler Açısından Sermaye Yatırımlarının Miktarı
Table 5.5. The Amount of Capital Investment in Turkey and Selected Countries

Seyahat ve Turizm Sermaye Yatırımları Capital Investment in Tourism and Travel		2013 (milyar, ABD Doları) / 2013 USD billions
	Avrupa Ortalaması / Average Europe	161,0
9	Türkiye / Turkey	19,6
11	İspanya / Spain	17,7
16	İtalya / Italy	10,8
29	Mısır / Egypt	4,5
	Dünya Ortalaması / Average World	4,2
37	Fas / Morocco	3,7
38	Yunanistan / Greece	3,6
61	Lübnan / Lebanon	1,3
69	Tunus / Tunisia	0,8
122	Malta / Malta	0,2

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, Economic Impact 2014, Turkey, s.7
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, Economic Impact 2014, Turkey, p. 7

Seyahat ve turizm faaliyetlerine katılan turistler yoluyla elde edilen döviz girdisinin yol açtığı ihracat etkisi, ülkelerin döviz kazançlarını olumlu yönde etkilemekte ve dış borçlarını kapatmalarında önemli bir role sahip bulunmaktadır. Uluslararası turist varışları vasıtasıyla elde edilen ihracat etkisinin boyutları, Avrupa kıtasında, dünya ortalamasının üzerinde seyretmektedir. Türkiye, 35 milyar ABD Doları ile dünya ortalaması olan 7 milyar ABD Dolarından fazla ihracat etkisi sağlarken, İspanya Türkiye'nin yaklaşık 1.8 katı ihracat etkisi elde etmektedir (Tablo 6).

Total employment with direct, indirect and induced employment reaches 16,395,600 people on average for Europe. Egypt, Italy and Spain have more capacity of generating job opportunities both directly or totally and is more than that of Turkey. (Table 4)

The travel and tourism industry's becoming a more attractive investment area due to continuously increasing demand and decreasing investment risk factors, capital returns of countries also increased. Europe is where the highest amount of investments is made. Turkey shows better success compared to her rival destinations such as Egypt, Italy and Spain in terms of attracting more tourism and travel investments.

Foreign currency revenues generated thanks to tourists purchases during travel and tourism has a positive impact on countries' revenues and has an important role in paying out foreign debt. The amount of exports generated thanks to international tourist arrivals is higher in Europe than the world average. With USD 35 billion, Turkey has more visitors' exports than the world average, which is USD 7 billion, while Spain has visitor's exports 1.8 times higher those of Turkey. (Table 6)

Tablo 5.6. Türkiye ve Bazı Ülkeler Açısından Ziyaretçi İhracat Etkisi Miktarı
Table 5.6. The Amount of Visitors' Exports in Turkey and Selected Countries

Ziyaretçi İhracat Etkisi Visitors Exports	2013 (milyar, ABD Doları) / 2013 USD billions
Avrupa Ortalaması / Averag Europe	265,1
2 İspanya / Spain	62,0
9 İtalya / Italy	42,1
11 Türkiye / Turkey	35,5
24 Mısır / Com	15,7
35 Fas / Morocco	8,8
Dünya Ortalaması / Average World	7,0
42 Mısır / Egypt	6,7
46 Lübnan / Lebanon	6,3
61 Tunus / Tunisia	2,9
89 Malta / Malta	1,5

Kaynak: WTTC, World Travel & Tourism Council, Economic Impact 2014, Turkey, s.7
Source: WTTC, World Travel & Tourism Council, Economic Impact 2014, Turkey, p. 7

5.5. Dünya'da ve Türkiye'de Kongre Turizmi 5.5. Congress Tourism in Turkey in the World

Kongre turizmde arz ve talebi oluşturanların bir arada ele alınması ve özellikle kongre pazarındaki ürün ve/veya hizmetlerin neler olduğunun bilinmesi, katılımcıların istek ve ihtiyaçlarının dikkate alınması hem ülke bazında hem de bölge/şehir bazında birbirleriyle kıyasıya rekabet eden destinasyonlar için büyük önem arz etmektedir.

90'dan fazla ülkede yaklaşık olarak 1000 üyesi bulunan ve Uluslararası Dernekler Birliği (UIA) ile birlikte dünya'daki toplantıların nabzını tutan Uluslararası Kongre ve Konvansiyon Birliği (ICCA) 2013 çalışmasına göre en az 3 ülke arasında dönüşümlü ve düzenli olarak yapılan 11.685 birlik toplantısı bulunmaktadır.2013 yılı itibarıyla dünya toplantı pazarında ilk 3 sırayı Amerika, Almanya ve İspanya almaktadır.2012-2013 yılları karşılaştırıldığında Amerika ve Almanya arasındaki farkın giderek azaldığı görülmektedir (2012 yılında 184 olan fark 2013 yılında 107'ye gerilemiştir).2013 yılı itibarıyla Fransa 4. ve İngiltere 5.sırada yer almaktadır.6.sırada İtalya kalırken,Japonya 7.sıraya ve Çin Halk Cumhuriyeti 8.sıraya yükselmiştir.9.sırayı Brezilya ve 10.sırayı Hollanda almaktadır (<http://www.iccaworld.com/npps/story.cfm?npage=4020>:Erişim Tarihi: 07.07.2014

2013 yılı itibarıyla dünya toplantı pazarında ilk 5 şehir sırasıyla Paris, Madrid, Viyana, Barselona ve Berlin'dir.Ülkemizden ICCA raporunda en iyi konumda bulunan İstanbul 2013 yılı şehirler sıralamasında Londra'dan sonra 146 toplantıyla 8.sırada yer almıştır.Aynı raporda 23 toplantıyla Antalya; Abu Dhabi ile birlikte 103. sırada, 22 toplantıyla İzmir; Bergen, Dresden, Leipzig,Lille ve Lüksemburg ile birlikte 106. sırada ve 12 toplantıyla Ankara 193.sırayı almaktadır (ICCA 2013 Statistics Report Country & City Rankings,s. 18, 24,28). ICCA 2013 ülke ve şehir sıralamasına ait detaylar tablo'da verilmiştir.

It is very important for many destinations, which are in a very tough competition in terms of both by cities/regions and by countries, to consider the demand and supply factors together, to be aware of the goods and services in the "congress market", and to carefully consider the expectations and needs of the participants.

According to a 2013 study of the Union of International Associations (UIA), present with around 1,000 members in more than 90 countries and International Congress and Convention Association (ICCA), which carefully monitors the international meetings, there are 11,685 meetings of association among at least 3 countries, which are held regularly and by taking turns. By 2013, the first 3 countries in the world meeting market are the USA, Germany and Spain. According to the comparison of 2012-2013, it is seen that the difference between the USA and Germany is decreasing (the difference was 184 in 2012 and it decreased to 107 in 2013). France and the UK ranks 4th and 5th respectively as of 2013. While Italy stays in the 6th place, Japan moved to 7th and China to 8th places. Brazil and Netherlands share the 9th and 10th places in the ranking. (<http://www.iccaworld.com/npps/story.cfm?npage=4020>:Erişim Tarihi: 07/07/2014

As of 2013, the first 5 cities in the world meeting market are respectively Paris, Madrid, Vienna, Barcelona and Berlin. Istanbul, which has the best place in the ICCA report, is ranked 8th after London in the list of cities. In the same report: Antalya comes 103rd with 23 meetings together with Abu Dhabi; İzmir comes 106th with 22 meetings together with Bergen, Dresden, Leipzig, Lille and Luxembourg, and Ankara comes 193rd with 12 meetings. (ICCA 2013 Statistics Report Country & City Rankings, p. 18, 24,28) Details of ICCA 2013, city and country ranking are given in the table.

Tablo 5.7 Düzenlenen Organizasyon Sayısına Göre ICCA Ülke ve Şehir Sıralaması (2013)
Table 5.7 ICCA 2013, City and Country Ranking Based on the Number of Organizations

Sıralama Ranking	Ülke Country	Toplantı Sayısı Number of meetings	Sıralama Ranking	Şehir / City	Toplantı Sayısı Number of meetings
1	ABD / USA	829	1	Paris / Paris	204
2	Almanya / Germany	722	2	Madrid / Madrid	186
3	İspanya / Spain	562	3	Viyana / Vienna	182
4	Fransa / France	527	4	Barselona / Barcelona	179
5	İngiltere / UK	525	5	Berlin / Berlin	178
6	İtalya / Italy	447	6	Singapur / Singapore	175
7	Japonya / Jaan	342	7	Londra / London	166
8	Çin Halk Cumhuriyeti / People's Republic of China	340	8	İstanbul / İstanbul	146
9	Brezilya / Brazil	315	9	Lizbon / Lisbon	125
10	Hollanda / Netherlands	302		Seul / Seoul	125
11	Kanada / Canada	290	11	Prag / Prague	121
12	Kore Cumhuriyeti / Republic of South Korea	260	12	Amsterdam / Amsterdam	120
13	Portekiz / Portugal	249	13	Dublin / Dublin	114
14	Avusturya / Austria	244	14	Buenos Aires / Buenos Aires	113
15	İsveç / Sweden	238	15	Bruksel / Brussels	111
16	Avustralya / Australia	231	16	Kopenhag / Copenhagen	109
17	Arjantin / Argentina	223	17	Budapeşte / Budapest	106
18	Türkiye / Turkey	221	18	Beijing / Beijing	105
19	Belçika / Belgium	214	19	Roma / Rome	99
20	İsviçre / Switzerland	205	20	Bangkok / Bangkok	93
				Stockholm / Stockholm	93
				Sidney / Sidney	93

Kaynak: <http://www.iccaworld.com/npps/story.cfm?npage=4020>:Erişim Tarihi: 07.07.2014
Source: <http://www.iccaworld.com/npps/story.cfm?npage=4020>:Erişim Tarihi: 7/7/2014

Tablo 5.8 Ülke Bazında Toplantı Sayısı Bakımından Avrupa Sıralaması (İlk 20 Ülke)
Table 5.8 Ranking in Europe by the Number of Meetings (First 20 Countries)

Sıralama Ranking	Ülke Country	Toplantı Sayısı Number of meetings (2013)
1	Almanya / Germany	722
2	İspanya / Spain	562
3	Fransa /	527
4	İngiltere / UK	525
5	İtalya / Italy	447
6	Hollanda / Netherlands	302
7	Portekiz / Portugal	249
8	Avusturya / Austria	244
9	İsveç / Sweden	238
10	Türkiye / Turkey	221
11	Belçika / Belgium	214
12	İsviçre / Switerland	205
13	Finlandiya / Finland	171
14	Polonya / Poland	170
15	Danimarka / Denmark	161
16	Çek Cumhuriyeti / Czech Republic	145
17	İrlanda / Ireland	136
18	Norveç / Norway	136
19	Macaristan / Hungary	131
20	Yunanistan / Greece	100

Kaynak: ICCA 2013 Statistics Report Country & City Rankings, s. 35
Source: ICCA 2013 Statistics Report Country & City Rankings, p. 35 Meetings (First 20 Countries)

Tablo 5.9 Şehir Bazında Toplantı Sayısı Bakımından Avrupa Sıralaması (İlk 20 Şehir)
Table 5.9 Ranking in Europe by the Number of Meetings (First 20 Countries) by Cities

Sıralama Ranking	Ülke Country	Toplantı Sayısı Number of meetings (2013)
1	Paris / Paris	204
2	Madrid / Madrid	186
3	Viyana / Vienna	182
4	Barselona / Barcelona	179
5	Berlin / Berlin	178
6	Londra / London	166
7	İstanbul / İstanbul	146
8	Lizbon / Lisbon	125
9	Prag / Prague	121
10	Amsterdam / Amsterdam	120
11	Dublin / Dublin	114
12	Bruksel / Brussels	111
13	Kopenhag / Copenhagen	109
14	Budapeşte / Budapest	106
15	Roma / Rome	99
16	Stockholm / Stockholm	93
17	Helsinki / Helsinki	85
18	Münih / Munich	82
19	Varşova / Warsaw	65
20	Oslo / Oslo	62

Kaynak: ICCA 2013 Statistics Report Country & City Rankings, s.38
Source: ICCA 2013 Statistics Report Country & City Rankings, p. 38

Dünya'da toplantı endüstrisinin faydaları konusu Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü Toplantı Endüstrisi Üzerine Küresel Rapor başlıklı çalışmada da ele alınmış ve toplantıların diğer işletmeleri desteklemede önemli bir rol oynadıkları, düzenlenen toplantıların yatırımları, ticareti, iletişimi ve teknolojiyi teşvik ettiği, yerel halk açısından eğitim ve mesleki gelişimi bir araya getirdiği, işler yarattığı ve işgücünün devamlılığını sağladığı, "çevresel kalite" konusunu desteklediği ve "temiz" kavramını endüstriye taşıdığı, harcamalar açısından önemli bir imkan sunduğu, küresel anlamda uzmanlığın oluşumuna katkı verdiği, "bilgi"nin dünya çapında yayılmasını sağladığı, küresel anlayış ve işbirliği olanaklarını sunduğu ortaya konmuştur (UNWTO, Global Report on the Meetings Industry, 2014,s.10).

5.6. Dünyada ve Türkiye'de Kurvaziyer Turizmi

5.6. Cruise Tourism in Turkey in the World

Dünyanın en büyük kruvaziyer birliği "Uluslararası Kruvaziyer Şirketler Birliği (CLIA)"dir. Bu birlik 26 büyük kruvaziyer şirkettendir oluşmaktadır.Üye şirketler arasında Carnival, Royal Caribbean, Azamara, MSC Cruises, Ocenia Cruises, Celebrity Cruises, American Cruises, Princess Cruises ve daha niceleri sayılabilir.1980-2011 yılları arasında CLIA şirketleri yıllık ortalama yolcu sayısında % 7,5'luk bir artış yakalamıştır. CLIA bünyesindeki mevcut ve planlanan toplam yatak ve gemi sayıları ise şu şekildedir (CLIA,(February 2012). "2012 Industry Update", Cruise Lines International Association);

2011 Yılında = 325.400 yatak, 211 Gemi
2012 Yılında = 342.012 yatak, 222 Gemi
2013 Yılında = 349.349 yatak, 225 Gemi
2014 Yılında = 360.510 yatak, 230 Gemi
2015 Yılında = 361.194 yatak, 232 Gemi

CLIA 2014 Kurvaziyer Endüstrisi raporuna göre; nehir gemileri dahil gemi sayısı 410, gemilerdeki yatak sayısı 467.629'dur. 2013 yılı için tahmin edilen yolcu sayısı 21.300.000, 2014 yılı için beklenen yolcu sayısı 21.700.000 kişidir.2014 yılı için kurvaziyer turizmde beklenen yeni trendler arasında teknolojinin daha da geliştirilmesi ve suda bağlantı imkanının olması,daha fazla Herşey Dahil paketlerinin olması, çok jenerasyonlu seyahatlerin artması, suda daha fazla aktif tatillerin olması sayılabilir (CLIA 2014 State of the Cruise Industry Report,s.1)

Benefits of the meeting industry in the world was subjected in the Global Report on the Meeting Industry Launched by the United Nations World Tourism Organization and was stated that: meetings had an important role in supporting other businesses; they motivated the investments, trade, communication and technology; combined the education and professional development for local people; produced job opportunities and ensured the continuity of labor force; supported the "environmental quality" and carried the concept of "cleanness" to the industry; provided an important opportunity for expenditures; contributed to global expertise and spread of knowledge worldwide; raise global understanding and cooperation opportunities. (UNWTO, Global Report on the Meetings Industry, 2014, p. 10).

The world's largest cruise industry trade association is "Cruise Lines International Association" (CLIA). This Association represents the 26 biggest cruise lines. Among the members are Carnival, Royal Caribbean, Azamara, MSC Cruises, Ocenia Cruises, Celebrity Cruises, American Cruises, Princess Cruises and others. CLIA lines recorded an increase of 7.5% between the years 1980-2011 in terms of passengers. Existing and planned number of beds and ships by CLIA are as follows: (CLIA, (February 2012). "2012 Industry Update", Cruise Lines International Association);

2011 = 325,400 beds, 211 Ships
2012 = 342,012 beds, 222 Ships
2013 = 349,349 beds, 225 Ships
2014 = 360,510 beds, 230 Ships
2015 = 361,194 beds, 232 Ships

According to CLIA 2014 Industry Update, total number of ships are 410 (including river cruises) and the total number of beds are 467,629. Forecasted numbers of passengers for 2013 is 21,300,000 and expected number of passengers for 2014 is 21,700,000 people. Among the new trends in cruise tourism in 2014 are improved technology and connectivity at sea, increasing the cruises with multi-generations, adding more all-inclusive packages and more active vacations at sea. (CLIA 2014 State of the Cruise Industry Report, p. 1)

Tablo 5.9 Dünya'da Kurvaziyer Turizmde En Fazla Yolcu Gönderen İlk 10 Ülke
 Table 5.9 Top 10 Passenger Source Countries in Cruise Tourism

Ülke Country	Payı Share
1) ABD / USA	% 51.7
2) İngiltere ve İrlanda / UK and Ireland	% 8.1
3) Almanya / Germany	% 7.7
4) İtalya / Italy	% 4
5) Avustralya ve Yeni Zelanda / Australia and New Zealand	% 3.6
6) Brezilya / Brazil	% 3.4
7) Kanada / Canada	% 3.4
8) İspanya / Spain	% 2.8
9) Fransa / France	% 2.4
10) İskandinavya ve Finlandiya / Scandinavia and Finland	% 1.6

Kaynak CLIA 2014 State of the Cruise Industry Report,s.1
 Source CLIA 2014 State of the Cruise Industry Report, p. 1

Tablo 5.10 Dünya Genelinde Kurvaziyer Yolcu Sayıları ve Dağılımı
 Table 5.10 Number and Distribution of Cruise Passengers Worldwide

Yıl / Year	Kuzey Amerika Avrupa/North America Europe	Diğer /Other	Dünyada Taşınan Yolcu Sayısı / Number of Passenger Transported
2014	12.996.000	5.820.000 2.770.000	21.556.000
2015	13.286.000	6.010.000 2.922.000	22.218.000
2016	13.583.000	6.192.000 3.073.000	22.848.000
2017	13.881.000	6.377.000 3.230.000	23.488.000
2018	14.186.000	6.568.000 3.392.000	24.146.000

Kaynak www.cruisemarketwatch.com/growth/erişim tarihi:08.07.20142014)
 Kaynak www.cruisemarketwatch.com/growth/erişim tarihi: 07/08/2014

LİMAN BAŞKANLIKLARI BAZINDA KRUVAZİYER GEMİ VE YOLCU İSTATİSTİKLERİ (2014 MAYIS)

CRUISE SHIP AND PASSENGER STATISTICS BY PORTS (2014 MAY)

Tablo 5.11 Türkiye'de Limanlara Göre Kruvaziyer Gemi ve Yolcuların Dağılımı (Mayıs 2014)
 Table 5.11 Cruise Ships and Passengers by Ports in Turkey (May 2014)

LİMAN BAŞKANLIĞI PORT	KRUVAZİYER GEMİ / CRUISE SHIP				KRUVAZİYER YOLCU / CRUISE PASSENGER			
	KRUVAZİYER TİPİ YOLCU GEMİSİ / CRUISE TYPE SHIP	YOLCU GEMİSİ CRUISE	DiĞER GEMİ OTHER	TOPLAM TOTAL	GELEN YOLCU ARRIVING PASSENGER	GİDEN YOLCU LEAVING PASSENGER	TRANSİTYOLCU TRANSIT PASSENGER	TOPLAM TOTAL
ALANYA / ALANYA	2	1	0	3	21	0	2.457	2.478
ANTALYA / ANTALYA	1	4	0	5	10.123	10.157	532	20.812
BODRUM / BODRUM	4	4	0	8	0	0	1.295	1.295
ÇANAKKALE / ÇANAKKALE	5	1	0	6	0	0	1.057	1.057
ÇEŞME / ÇEŞME	1	0	0	1	1	0	430	431
DİKİLİ / DİKİLİ	3	0	0	3	0	0	210	210
FETHİYE / FETHİYE	1	0	0	1	0	0	347	347
GÖCEK / GÖCEK	1	0	0	1	0	0	129	129
GÜLLÜK / GÜLLÜK	0	3	0	3	0	0	246	246
İSTANBUL / İSTANBUL	27	7	0	34	6.997	7.111	33.115	47.223
İZMİR / İZMİR	10	1	0	11	496	449	20.362	21.307
KUŞADASI / KUŞADASI	50	8	0	58	1.588	3.648	61.276	66.512
MARMARİS / MARMARİS	6	4	0	10	4.387	4.498	7.259	16.144
SAMSUN / SAMSUN	1	0	0	1	0	0	62	62
TOPLAM / TOPLAM	112	33	0	145	23.613	25.863	128.777	178.253

Kaynak :Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü-Planlama ve İstatistik Dairesi Başkanlığı / Source: Directorate General of Maritime Trade- Department of Planning and Statistics

Ülkemizde 2014 yılında sadece mayıs ayı itibarıyla kruvaziyer gemi ve yolcu toplamı bakımından ilk 3 liman sırasıyla Kuşadası,İstanbul ve İzmir'dir.

The first 3 ports of Turkey in terms of Cruise ships and passengers as of 2014 May are Kuşadası, İstanbul and İzmir.

Tablo 5.12 Türkiye'de Limanlara Göre Kruvaziyer Gemi ve Yolcuların Dağılımı (Ocak-Mayıs 2014)2014) / Table 5.12 Cruise Ships and Passengers by Ports in Turkey (January-May 2014)

LİMAN BAŞKANLIKLARI BAZINDA KRUVAZİYER GEMİ VE YOLCU İSTATİSTİKLERİ CRUISE SHIP AND PASSENGER STATISTICS BY PORTS

LİMAN BAŞKANLIĞI PORT DIRECTORATE	KRUVAZİYER GEMİ / CRUISE SHIP				KRUVAZİYER YOLCU / CRUISE PASSENGER			
	KRUVAZİYER TİPİ YOLCU GEMİSİ / CRUISE TYPE SHIP	YOLCU GEMİSİ CRUISE	DIĞER GEMİ OTHER	TOPLAM TOTAL	GELEN YOLCU ARRIVING PASSENGER	GİDEN YOLCU LEAVING PASSENGER	TRANSİTYOLCU TRANSIT PASSENGER	TOPLAM TOTAL
ALANYA / ALANYA	4	2	0	6	25	26	5534	5585
ANTALYA / ANTALYA	3	10	0	13	20272	20816	1545	42633
BODRUM / BODRUM	6	5	0	11	2	1	3326	3329
ÇANAKKALE / ÇANAKKALE	8	1	0	9		1	2309	2310
ÇEŞME / ÇEŞME	1	1	0	2	1		880	881
DİKİLİ / DİKİLİ	4		0	4			759	759
FETHİYE / FETHİYE	2		0	2	2		681	683
GÖCEK / GÖCEK	1		0	1			129	129
GÜLLÜK / GÜLLÜK		3	0	3			246	246
İSTANBUL / İSTANBUL	42	12	0	54	8434	9162	64641	82237
İZMİR / İZMİR	27	7	0	34	952	926	61582	63460
KUŞADASI / KUŞADASI	74	15	0	89	2593	6122	82274	90989
MARMARİS / MARMARİS	8	7	0	15	4392	4498	14456	23346
SAMSUN / SAMSUN	2		0	2			124	124
Sinop / Sinop	1		0	1			506	506
Taşucu / Taşucu	2		0	2			637	637
Trabzon / Trabzon	3		0	3			584	584
TOPLAM / TOTAL	188	63	0	251	36673	41552	240213	318438

Kaynak :Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü-Planlama ve İstatistik Dairesi Başkanlığı verilerinden derlenmiştir
Prepared from the data presented by the Directorate General of Maritime Trade - Department of Planning and Statistics

Ülkemizde 2014 yılında ocak- mayıs periyodu toplamı itibariyle de kruvaziyer gemi ve yolcu toplamı bakımından ilk 3 liman sırasıyla Kuşadası, İstanbul ve İzmir'dir. Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü verilerine göre 8 Temmuz 2014 tarihi itibariyle ülkemizdeki acentalara ait istatistikler Tablo'da verilmektedir.

The first 3 ports of Turkey in terms of Cruise ships and passengers for the 2014 January-May period are Kuşadası, İstanbul and İzmir. According to data of Directorate General of Maritime Trade, agency statistics of Turkey as of 8 July 2014 are given in the Table.

5.7. ACENTE İSTATİSTİKLERİ / 5.7. AGENCY STATISTICS

Tablo 5.13. 08.07.2014 Tarihli Acenta İstatistikleri / Table 5.13 Agency Statistics as of 08.07.2014

Yetki Belgesi Talebinde Bulunan Acente Sayısı	Number of Agencies Requesting Certificate of Authorization	1025
Yetkilendirilen Acente Sayısı	Number of Agencies Authorized	917
İşlemi Devam Eden Acente Sayısı	Number of Agencies Authorization of Which is Under Process	45
Belgesi Askıya Alınan Acente Sayısı	Number of Agencies Whose Certificate was Suspended	150
Yetki Belgesi İptal Edilen Acente Sayısı	Number of Agencies Whose Certificate was Canceled	63
Yetkilendirilen Acente Şubesi Sayısı	Number of Agency Offices Authorized	268
Yetkilendirilen Acente Personeli Sayısı	Number of Agency Personnel Authorized	2988

Source: Directorate General of Maritime Trade - Department of Planning and Statistics / Kaynak :Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü-Planlama ve İstatistik Dairesi Başkanlığı

5.8. Turizmde Otel İşletmelerinde Çevreci Yaklaşımlar / 5.8. Environmental Approaches in the Hotel Business in Tourism

Çevre yönetimi kavramının ile yeşil yönetim anlayışı (Carson ve Moulden, 1991), çevresel duyarlılık (Ahmet, Montagno ve Firenze, 1998), şirket çevreciliği (Banerjee, 2002), ekolojik yönetim (Norton, 1992) ve çevreye duyarlı yönetim (Akdoğan, 2003) gibi farklı isimlerle tanımlamaları yapılmıştır. Turizmin çevre üzerindeki etkileri oldukça çeşitli ve çok boyutludur (Bohdanowicz, 2006, s. 663). Turizm hizmet endüstrisidir ve temel olarak konaklama ve ulaşım hizmetlerini içermektedir (Alvarez Gil, Jimenez ve Lorente, 2001, s. 457). BM raporuna göre de, bir turist günde bir kilogram katı atık ve çöp üretmektedir (Mastny, 2002:51). Konaklama işletmelerinde ÇY konusu tüm dünya için olduğu kadar, Türkiye için de gelişmekte olan fakat yeterince ele alınmayan bir konudur (Erdoğan ve Barış, 2007). Havası ve suyu kirlenmemiş, toprağı bozulmamış, gürültüden ve diğer kirliliklerden arınmış, temiz, yeşil, sağlıklı ve ekolojik açıdan dengeli bir çevrede yaşama insanların en çok istedikleri şey olmuştur (Aslan ve Demircioğlu 1995:103).

IPCC'nin ulusal bildirim raporuna göre, Türkiye'de yıllık ortalama sıcaklıklar ileriki yıllarda, ortalama 2,5-4 derece arasında artacak, Ege ve Doğu Anadolu'daki artış 4 dereceden fazla olacaktır, Türkiye'nin güneyi ciddi kuraklık tehdidiyle karşı karşıya kalacak, Ege, Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu'yu kapsayan bölgelerde kış yağışları yüzde 20-50 arası azalacak ve Kuzey bölgelerde ise sel riski artacaktır (IPCC, 2007).

Türkiye, küresel ısınmanın özellikle su kaynaklarının zayıflaması, orman yangınları, kuraklık ve çölleşme ile bunlara bağlı ekolojik bozulmalar gibi öngörülen olumsuz yönlerinden etkilenenecektir ve küresel ısınmanın potansiyel etkileri açısından risk grubu ülkeler arasındadır. Atmosferdeki sera gazı birikimlerinin artışına bağlı olarak önümüzdeki on yıllarda gerçekleşebilecek bir iklim değişikliğinin, Türkiye'de neden olabileceği çevresel ve sosyoekonomik etkiler ayrıntılı olarak incelenmiştir (İklim.gov.tr,2014)

Environmental management was defined as green management (Carson and Moulden, 1991), environmental awareness (Ahmet, Montagno and Firenze, 1998), corporate environmentalism (Banerjee, 2002), ecologic management (Norton, 1992) and environment friendly management (Akdoğan, 2003). Environmental impacts of tourism are multi-dimensional and very diverse. (Bohdanowicz, 2006, p. 663). Tourism is a service industry and includes mainly accommodation and transportation services (Alvarez Gil, Jimenez ve Lorente, 2001, p. 457). According to a UN report, a tourist generates 1 kg of solid waste and trash. (Mastny, 2002:51). Environmental management in accommodation facilities is improving for Turkey as it does for the world. However it is a subject which is not sufficiently dealt with (Erdoğan and Barış, 2007). Humans mostly desired to live in a green, clean, healthy and ecologically balanced environment, whose air and water were not contaminated, whose soil is arable, and is free from noise and other pollution (Aslan and Demircioğlu 1995:103).

According to IPCC's national reporting update, annual temperatures in Turkey will increase in the future by 2.5-4 degree Celsius on average; the increase will be around 4 degree Celsius around the Aegean and East Anatolia; Turkey's south will be exposed to a serious risk of drought; winter rain and snow falls will decrease by 20-50% in the Aegean, Mediterranean and South East Anatolia regions and northern regions will be see more floods. (IPCC, 2007)

Turkey will be affected by the effects of global warming such as less water resources, forest fires, droughts and desertification and ecological deterioration in connection with them and is among the risky countries in terms of potential effects of global warming. Possible environmental and socio-economic effects of a climate change in parallel with the accumulation of greenhouse gases in the atmosphere were examined in detail for Turkey. (iklim.gov.tr,2014).

Tablo 5.14 Sera gazı emisyonları (CO2 eşdeğeri), 1990 - 2012 / Table 5.14 Greenhouse Gas Emissions (CO2 Equivalent), 1990 - 2012

YIL YEAR	CO ₂	CO ₄	N ₂ O	F Gazları / F Gases	Milyon Ton / Million Tonnes Toplam / Total
1990	141,56	34,05	12,22	0,60	188,43
1991	148,55	38,19	13,17	0,74	200,65
1992	154,17	41,64	15,23	0,68	211,73
1993	162,76	43,90	15,74	0,69	223,08
1994	161,01	44,28	12,64	0,60	218,53
1995	174,09	47,39	16,82	0,52	238,82
1996	192,20	49,85	17,00	0,89	259,94
1997	205,37	51,14	15,54	1,13	273,17
1998	204,50	52,44	17,19	1,18	275,31
1999	203,85	53,67	17,47	1,03	276,02
2000	225,61	53,81	17,14	1,66	298,21
2001	209,15	53,20	15,19	1,70	279,25
2002	218,19	50,81	15,80	2,41	287,22
2003	232,80	52,01	16,16	2,80	303,77
2004	243,58	49,75	16,48	3,46	313,27
2005	259,77	52,82	14,67	3,73	330,98
2006	276,88	53,76	16,05	4,05	350,74
2007	308,07	55,90	12,85	4,13	380,95
2008	297,28	54,36	12,05	3,51	367,21
2009	299,27	54,11	13,00	3,64	370,01
2010	326,55	57,59	13,08	4,89	402,10
2011	344,69	58,81	12,65	6,26	422,42
2012	357,5	61,6	14,8	6,0	439,9

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=13482> / Source: <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=13482>

Tablo 1'e göre Türkiye'de sera gazı emisyonu 1990 yılında 188,5 milyon ton civarında iken 2012 yılında bu %133 lük bir artış göstererek yaklaşık 439,9 milyon ton CO2 seviyelerine ulaşmıştır. Türkiye'de sera gazı salınımının %71'i enerji kaynaklı olduğu görülmektedir. 1990'lı yıllarda kişi başı sera gazı salınımı 3,4 ton iken, 2012 yılı itibarı ile kişi başı sera gazı salınım miktarı 5,9 tona ulaşmıştır (TÜİK, 2014). Birleşmiş Milletler küresel ısınmayı engellemek için sera gazının salınım oranının kişi başı 2 ton da sınırlama önerisinin oldukça üzerinde bir rakamdır. Türkiye bu değerler ile OECD ülkeleri arasında en düşük değerlere sahip ülkeler arasındadır (Seçgel, 2013).

According to Table 1, greenhouse gas emissions in Turkey were around 188.5 million tonnes CO2 in 1990 and this figure increased to 439.9 million tonnes CO2 in 2012 at a rate of increase of 133%. 71% of greenhouse gas emissions in Turkey are caused by energy. Greenhouse gas emission per head was 3.4 tonnes in 1990, this figure rose to 5.9 tonnes per head in 2012. (TSI, 2014). This figure is well above the greenhouse gas emission amount of 2 tonne per head suggested by the UN in order to prevent the global warming. With these values, Turkey is one of the countries with the lowest value among OECD (Seçgel, 2013).

5.9. Türkiye'de Verilen Yatırım Teşvik Belgeleri (Ocak- Mayıs 2014)

5.9. Investment Incentive Certificates in Turkey (January-May 2014)

Ekonomi Bakanlığı Ocak- Mayıs 2014 verilerine göre toplam değeri 2,6 milyar TL olan (10.000 kişiye istihdam sağlayan ve 44.962 yatak hamini içeren) 148 yeni otel yatırımı için teşvik sağlanmıştır. Sadece Mayıs 2014 itibarıyla teşvik verilen toplam yatak sayısı ise 5.144'tür. 2014 yılında Ocak-Mayıs döneminde en çok teşvik verilen ilk 2 il sırasıyla Antalya (29 otel ve 17181 yatak) ve İstanbul'dur (29 otel ve 6543 yatak). Teşvik belgelerinin illere göre dağılımı (Ocak-Mayıs 2014) şu şekildedir;

İL / CITY	Teşvik Verilen Belge Sayısı / Number of Certificates	Toplam Yatak Sayısı / Total Number of Beds
Antalya	29	17.181
İstanbul	29	6.543
Mersin	11	2.448
Muğla	10	2.291
Bursa	6	1.606
İzmir	5	670
Aydın	3	2.104
Konya	3	1.096
Balıkesir	3	502
K.Maraş	3	388
Ağrı	3	326
Trabzon	3	290
Çanakkale	3	250
Yalova	2	1.830
Sakarya	2	850
Kocaeli	2	549
Kırklareli	2	394
Gaziantep	2	350
Manisa	2	304
Şanlıurfa	2	82
Yozgat	1	856
Niğde	1	782

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı 2014 verilerinden derlenmiştir/ Source: Prepared from the 2014 data presented by the Ministry of Economy.

According to the January-May 2014 data presented by the Ministry of Economy, 148 new hotel investments were granted investment incentives, the total investment amount of which is TL 2.6 billion (promising 10,000 new jobs opportunities and an estimated 44,962 new beds) the total amount of beds to which incentive was granted only in May 2014 is 5,144. Most incentives were given to Antalya (29 hotels and 17,181 beds) and Istanbul (29 hotels and 6,543 beds) in January-May 2014. Distribution of certificates of incentive by cities are as follows:

İL / CITY	Teşvik Verilen Belge Sayısı / Number of Certificates	Toplam Yatak Sayısı / Total Number of Beds
Malatya	1	436
Kayseri	1	342
Sivas	1	320
Giresun	1	238
Adıyaman	1	226
Tekirdağ	1	198
Elazığ	1	188
Adana	1	180
Batman	1	162
Aksaray	1	160
Şırnak	1	150
Gümüşhane	1	136
Ankara	1	120
Düzce	1	82
Kütahya	1	78
Hatay	1	60
Samsun	1	60
Çankırı	1	48
Rize	1	32
Kars	1	30
Nevşehir	1	24
Genel Toplam	148	44.962

Teşvik belgelerinin işletme türlerine göre dağılımı (Ocak-Mayıs 2014) ise şu şekildedir;

Distribution of Certificates According to Facility Type (January-May 2014)

İşletme Türü / Facility Type	Sayısı / Number	Toplam Yatak Sayısı / Total Number of Beds
5*	31	20.598
4*	48	15.219
3*	50	7.899
2*	4	142
1*	3	152
Butik	11	652
Tatil Köyü	1	300
Genel Toplam	148	44.962

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı 2014 verilerinden derlenmiştir / Source: Prepared from the 2014 data presented by the Ministry of Economy.

5.10. Türkiye’de Kültür ve Turizm Bakanlığında Belgeli Tesislerin İllere Göre Dağılımı

5.10. Distribution of the Facilities with Tourism Investment Certificate from the Ministry of Tourism According to Cities

Tablo 5.16 Türkiye’de Kültür ve Turizm Bakanlığında Belgeli Tesislerin İllere Göre Dağılımı / Table 5.16 Distribution of the Facilities with Tourism Investment Certificate from the Ministry of Tourism According to Cities

KESİN OLMAYAN VERİLERDİR.

Bakanlıktan Turizm Yatırım Belgeli Konaklama Tesisleri (31.12.2013)

TEMPORARY DATA.

Accommodation Facilities with Tourism Investment Certificate from the Ministry of Tourism (12/31/2013)

İL ADI / NAME OF PROVINCE	TESİS SAYISI / NUMBER OF FACILITIES	ODA / ROOM	YATAK / BAD
ADANA	17	1631	3394
ADİYAMAN	7	635	1286
AFYONKARAHİSAR	16	4170	9968
AĞRI	2	145	308
AKSARAY	2	249	546
AMASYA	3	180	422
ANKARA	35	4730	10436
ANTALYA	168	36366	80271
ARDAHAN	1	60	120

ARTVİN	7	251	531
AYDIN	19	4542	9850
BALIKESİR	14	1038	2153
BARTIN	2	181	385
BATMAN	8	668	1295
BAYBURT	1	90	210
BİLECİK	1	45	90
BİNGÖL	3	186	385
BİTLİS	9	638	1295
BOLU	6	333	728
BURDUR	1	54	108

BURSA	19	2092	4201
ÇANAKKALE	21	1066	2205
ÇANKIRI	4	165	328
ÇORUM	1	99	212
DENİZLİ	16	1179	2541
DİYARBAKIR	8	984	1818
DÜZCE	5	231	487
EDİRNE	2	79	158
ELAZIĞ	6	384	776
ERZİNCAN	3	176	286
ERZURUM	4	388	861
ESKİŞEHİR	8	715	1408
GAZİANTEP	17	2212	4442
GİRESUN	9	292	615
HAKKARİ	3	158	296
HATAY	21	2265	4791
IĞDIR	5	331	674
ISPARTA	1	160	320
İZMİR	49	4597	10757
İSTANBUL	168	23981	49780
KAHRAMANMARAŞ	13	691	1407
KARABÜK	3	255	556
KARS	7	342	670
KASTAMONU	8	371	692
KAYSERİ	12	1101	2290
KIRKLARELİ	6	425	830
KIRŞEHİR	1	200	418
KİLİS	1	55	101

KOCAELİ	15	1525	2945
KONYA	15	3022	6423
KÜTAHYA	1	33	78
MALATYA	4	371	738
MANİSA	4	209	422
MARDİN	8	861	1905
MERSİN	36	6414	13558
MUĞLA	128	16774	37798
MUŞ	2	139	279
NEVŞEHİR	20	1590	3391
NIĞDE	2	659	1496
ORDU	10	619	1188
OSMANİYE	1	97	198
RİZE	9	408	836
SAKARYA	7	876	2150
SAMSUN	8	1000	2094
SİİRT	2	174	360
SİNOP	4	236	476
SİVAS	3	481	1042
ŞANLIURFA	7	879	1829
ŞIRNAK	2	204	408
TEKİRDAĞ	4	305	610
TRABZON	14	1090	2250
TUNCELİ	1	99	198
UŞAK	7	875	1956
VAN	8	474	1009
YALOVA	6	506	1012
ZONGULDAK	1	184	404

Tablo 5.17 Bakanlıktan Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri(31.12.2013)
Table 5.17 Accommodation Facilities with Tourism Investment Certificate from the Ministry of Tourism (12/31/2013)

İL ADI / NAME OF PROVINCE	TESİS SAYISI / NUMBER OF FACILITIES	ODA / ROOM	YATAK / BAD
ADANA	35	2588	5136
ADYAMAN	8	426	844
AFYONKARAHİSAR	14	2370	5034
AMASYA	15	419	836
AĞRI	8	450	877
AKSARAY	15	697	1391
ANKARA	160	10813	21639
ANTALYA	708	169399	362766
ARDAHAN	4	165	294
ARTVİN	9	481	943
AYDIN	76	10705	22040
BARTIN	6	290	600
BALIKESİR	70	4244	8641
BATMAN	7	433	880
BİLECİK	5	280	527
BİNGÖL	2	71	134
BİTLİS	5	237	479
BOLU	21	1774	3743
BURDUR	3	118	229
BURSA	59	4651	9458
ÇANAKKALE	50	2529	5104
ÇANKIRI	2	109	209
ÇORUM	8	519	1013
DENİZLİ	26	3118	6263
DİYARBAKIR	18	1034	2020
DÜZCE	12	614	1258
EDİRNE	23	1138	2240
ELAZIĞ	7	375	768
ERZİNCAN	6	295	583
ERZURUM	12	1165	2350
ESKİŞEHİR	22	1312	2570
GAZİANTEP	37	2417	4817
GİRESUN	11	442	858
GÜMÜŞHANE	4	126	221
HAKKARİ	4	158	316
HATAY	35	1869	3783
İĞDIR	4	171	319
ISPARTA		606	1221
İSTANBUL		40299	81603
İZMİR		15213	31584
KAHRAMANMARAŞ		509	991
KARABÜK		342	665
KARAMAN		260	516
KARS		473	958
KASTAMONU		374	766
KAYSERİ		1576	3197
KIRIKKALE		32	68
KIRKLARELİ		256	518
KIRŞEHİR		275	553
KOCAELİ		2086	4197
KONYA		2175	4416
KÜTAHYA		580	1171
MALATYA		884	1761
MANİSA		653	1359
MERSİN		3090	6605
MARDİN		1102	2192
MUĞLA		44210	93976
MUŞ		193	415
NEVŞEHİR		4855	10284
NİĞDE		155	320
ORDU		1018	2020
OSMANİYE		213	413
RİZE		426	854
SAKARYA		1060	2145
SAMSUN		1031	2054
SİNOP		234	466
SİVAS		324	651
ŞANLIURFA		855	1716
ŞIRNAK		336	674
TRABZON		1559	3157
TUNCELİ		131	260
UŞAK		175	351
VAN		785	1591
YALOVA		411	910
YOZGAT		311	620
ZONGULDAK		854	1728

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı 31.12.2013 tarihli verilerinden derlenmiştir.
Source: Prepared from the data presented by the Ministry of Culture and Tourism dated 12/31/2013.

Türkiye genelinde işletme belgeli konaklama tesisi sayısı: 2995, işletme belgeli oda sayısı:359610, işletme belgeli yatak sayısı: 753438 iken, Türkiye genelinde yatırım belgeli konaklama tesis sayısı: 1072, yatırım belgeli oda sayısı: 141290 ve yatırım belgeli yatak sayısı: 304754 tür. Gerek turistik talebin yoğunlaşması ve gerekse tesis, oda ve yatak sayısı bakımından Antalya, İstanbul ve Muğla'nın ağırlığı görülmektedir. Bahsi geçen 3 ile ait detaylar ise şu şekildedir; Antalya'da işletme ve yatırım belgeli tesis sayısı toplamı 876, oda sayısı toplamı 205765, yatak sayısı toplamı 443037'dir.

The number of accommodation facilities with operating certificate in Turkey: 2,995, the number of rooms with operating certificate: 359,610, beds with operating certificate: 753,438. The number of accommodation facilities with investment certificate in Turkey: 1,072, the number of rooms with investment certificate: 141,290 and the number of beds with investment certificate: 304,754. It is seen that Antalya, İstanbul and Muğla are leading cities in terms of both concentration of touristic demand and the number of facilities, rooms and beds. Details of these cities are: The total number of facilities with investment and operating certificate is 876, the number of rooms is 205,765 and the number of beds is 443,037.

Tablo 5.18 Antalya İşletme belgeli tesislerin dağılımı.en derlenmiştir.
Table 5.18 Breakdown of Facilities with Investment Certificate in Antalya

İL ADI / NAME OF PROVINCE	TS. TÜRÜ / TS. TYPE	TS. SINIFI / CLASS	TESİS SAYISI / NUMBER OF FACILITIES	ODA / ROOM	YATAK / BED
ANTALYA	BUTİK OTEL / BOUTIQUE HOTEL		4	115	232
	MOTEL / MOTEL		1	16	32
	MÜSTAKİL APART OTEL / APART HOTEL		36	2034	4706
	OTEL / HOTEL	1 YILDIZLI	10	692	1389
	OTEL / HOTEL	2 YILDIZLI	50	1943	3941
	OTEL / HOTEL	3 YILDIZLI	109	10397	21497
	OTEL / HOTEL	4 YILDIZLI	180	40281	84733
	OTEL / HOTEL	5 YILDIZLI	239	93091	200274
	ÖZEL KONAKLAMA TESİSİ / SPECIAL ACCOMMODATION FACILITY / GUESTHOUSE		17	1040	2254
	PANSİYON / HOLIDAY RESORT		13	190	386
	TATİL KÖYÜ / HOLIDAY RESORT	4 YILDIZLI	3	1007	2450
	TATİL KÖYÜ / TOURISM COMPLEX	5 YILDIZLI	44	17303	38072
	TURİZM KOMPLEKSİ		2	1290	2800
	TOPLAM		708	169399	362766

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı 31.12.2013 tarihli verilerinden derlenmiştir.
Source: Prepared from the data presented by the Ministry of Culture and Tourism dated 12/31/2013.

Tablo 5.19 Antalya Yatırım belgeli tesislerin dağılımı ise şu şekildedir;
Table 5.19 Breakdown of Facilities with Investment Certificate in Antalya

İL ADI / NAME OF PROVINCE	TS. TÜRÜ / TS. TYPE	TS. SINIFI / CLASS	TESİS SAYISI / NUMBER OF FACILITIES	ODA / ROOM	YATAK / BED
ANTALYA	BUTİK OTEL / BOUTIQUE HOTEL		4	131	281
	KÖY EVİ / VILLAGE HOUSE		1	20	40
	MÜSTAKİL APART OTEL / APART HOTEL		3	196	414
	OTEL / HOTEL	1 YILDIZLI	8	365	720
	OTEL / HOTEL	2 YILDIZLI	12	945	1998
	OTEL / HOTEL	3 YILDIZLI	26	2047	4243
	OTEL / HOTEL	4 YILDIZLI	59	15279	33852
	OTEL / HOTEL	5 YILDIZLI	43	14628	32160
	PANSİYON / GUESTHOUSE		1	10	20
	TATİL KÖYÜ / HOLIDAY RESORT	4 YILDIZLI	4	1108	2504
	TATİL KÖYÜ / HOLIDAY RESORT	5 YILDIZLI	6	1402	3539
	TURİZM KOMPLEKSİ / TOURISM COMPLEX		1	235	500
		TOPLAM		168	36366

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı 31.12.2013 tarihli verilerinden derlenmiştir.
Source: Prepared from the data presented by the Ministry of Culture and Tourism dated 12/31/2013.

İstanbul'da işletme ve yatırım belgeli tesis sayısı toplamı 607, oda sayısı toplamı 64280, yatak sayısı toplamı 131383'tür.

The total number of facilities with investment and operating certificate in İstanbul is 607, the number of rooms is 64,280 and the number of beds is 131,383.

Tablo 5.20 İstanbul İşletme belgeli tesislerin dağılımı / Table 5.20 Breakdown of Facilities with Operating Certificate in Istanbul

İL ADI / NAME OF PROVINCE	TS. TÜRÜ / TS. TYPE	TS. SINIFI / CLASS	TESİS SAYISI / NUMBER OF FACILITIES	ODA / ROOM	YATAK / BED
İSTANBUL	BUTİK OTEL / BOUTIQUE HOTEL		13	650	1302
	B TİPİ TATİL SİTESİ / B TYPE RESORT		1	224	748
	HOSTEL / HOSTEL		1	123	166
	KAMPİNG / CAMPING		1	116	350
	MOTEL / MOTEL		1	32	64
	MÜSTAKİL APART OTEL / APART HOTEL		3	85	200
	OTEL / HOTEL	1 YILDIZLI	10	412	778
	OTEL / HOTEL	2 YILDIZLI	46	1564	3045
	OTEL / HOTEL	3 YILDIZLI	101	6128	11966
	OTEL / HOTEL	4 YILDIZLI	96	10893	21831
	OTEL / HOTEL	5 YILDIZLI	61	15479	31553
	ÖZEL KONAKLAMA TESİSİ / SPECIAL ACCOMMODATION FACILITY		101	3726	7782
	TURİZM KOMPLEKSİ / TOURISM COMPLEX		1	840	1764
	PANSİYON / GUESTHOUSE		3	27	54
TOPLAM			439	40299	81603

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı 31.12.2013 tarihli verilerinden derlenmiştir. / Source: Prepared from the data presented by the Ministry of Culture and Tourism dated 12/31/2013.

Tablo 5.21 İstanbul Yatırım belgeli tesislerin dağılımı / Table 5.21 Breakdown of Facilities with Investment Certificate in Istanbul

İL ADI / NAME OF PROVINCE	TS. TÜRÜ / TS. TYPE	TS. SINIFI / CLASS	TESİS SAYISI / NUMBER OF FACILITIES	ODA / ROOM	YATAK / BED
İSTANBUL	BUTİK OTEL / BOUTIQUE HOTEL		9	298	596
	MÜSTAKİL APART OTEL / APART HOTEL		1	345	1058
	OTEL / HOTEL	1 YILDIZLI	3	36	62
	OTEL / HOTEL	2 YILDIZLI	2	53	92
	OTEL / HOTEL	3 YILDIZLI	32	2065	4115
	OTEL / HOTEL	4 YILDIZLI	62	8319	16410
	OTEL / HOTEL	5 YILDIZLI	48	12066	25749
	ÖZEL KONAKLAMA TESİSİ / SPECIAL ACCOMMODATION FACILITY		10	403	822
	TURİZM KOMPLEKSİ / TOURISM COMPLEX		1	396	876
	TOPLAM			168	23981

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı 31.12.2013 tarihli verilerinden derlenmiştir. / Source: Prepared from the data presented by the Ministry of Culture and Tourism dated 12/31/2013.

Muğla'da işletme ve yatırım belgeli tesis sayısı toplamı 492, oda sayısı toplamı 60984, yatak sayısı toplamı 131774'tür.

The total number of facilities with investment and operating certificate in Muğla is 492, the number of rooms is 60,984 and the number of beds is 131,774.

Tablo 5.22 Muğla İşletme belgeli tesislerin dağılımı. / Table 5.22 Breakdown of Facilities with Operating Certificate in Muğla

İL ADI / NAME OF PROVINCE	TS. TÜRÜ / TS. TYPE	TS. SINIFI / CLASS	TESİS SAYISI / NUMBER OF FACILITIES	ODA / ROOM	YATAK / BED	
MUĞLA	BUTİK OTEL / BOUTIQUE HOTEL		15	500	1067	
	MÜSTAKİL APART OTEL / APART HOTEL		42	2302	5534	
	OTEL / HOTEL	1 YILDIZLI	5	112	227	
	OTEL / HOTEL	2 YILDIZLI	50	2181	4451	
	OTEL / HOTEL	3 YILDIZLI	88	6570	13505	
	OTEL / HOTEL	4 YILDIZLI	77	12050	24883	
	OTEL / HOTEL	5 YILDIZLI	42	12684	27345	
	ÖZEL KONAKLAMA TESİSİ / SPECIAL ACCOMMODATION FACILITY		11	368	835	
	PANSİYON / GUESTHOUSE		10	139	288	
	TATİL KÖYÜ / HOLIDAY RESORT	4 YILDIZLI	6	967	1976	
	TATİL KÖYÜ / HOLIDAY RESORT	5 YILDIZLI	18	6337	13865	
	TOPLAM			364	44210	93976

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı 31.12.2013 tarihli verilerinden derlenmiştir. / Source: Prepared from the data presented by the Ministry of Culture and Tourism dated 12/31/2013.

Tablo 5.23 Muğla Yatırım belgeli tesislerin dağılımı. / Table 5.23 Breakdown of Facilities with Investment Certificate in Muğla

İL ADI / NAME OF PROVINCE	TS. TÜRÜ / TS. TYPE	TS. SINIFI / CLASS	TESİS SAYISI / NUMBER OF FACILITIES	ODA / ROOM	YATAK / BED	
MUĞLA	B TİPİ TATİL SİTESİ / B TYPE RESORT		3	583	2702	
	BUTİK OTEL / BOUTIQUE HOTEL		26	1043	2253	
	KAMPİNG / CAMPING		2	130	350	
	MÜSTAKİL APART OTEL / APART HOTEL		4	305	971	
	OTEL / HOTEL	1 YILDIZLI	5	107	208	
	OTEL / HOTEL	2 YILDIZLI	2	82	184	
	OTEL / HOTEL	3 YILDIZLI	26	1583	3280	
	OTEL / HOTEL	4 YILDIZLI	22	2234	4572	
	OTEL / HOTEL	5 YILDIZLI	22	6715	14636	
	PANSİYON / GUESTHOUSE		3	77	154	
	TATİL KÖYÜ / HOLIDAY RESORT	4 YILDIZLI	4	886	2066	
	TATİL KÖYÜ / HOLIDAY RESORT	5 YILDIZLI	7	1758	3744	
	TURİZM KOMPLEKSİ / TOURISM COMPLEX		2	1271	2678	
	TOPLAM			128	16774	37798

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı 31.12.2013 tarihli verilerinden derlenmiştir. / Source: Prepared from the data presented by the Ministry of Culture and Tourism dated 12/31/2013.

6. YILLARA GÖRE TURİST GİRİŞ-ÇIKIŞ RAPORLARI

6.1. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı

6. TOURIST ENTRY-EXIT REPORTS BY YEARS

6.1. Distribution of Foreign Tourists Visiting Istanbul Based on the Nationalities By Years

Tablo 6.1 İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı Tesisleri(31.12.2013) / Table 6.1 Distribution of Foreign Tourists Visiting Istanbul Based on the Nationalities By Years

İSTANBUL Ocak - Aralık / ISTANBUL January-December	2010	2011	2012	2013	2014
ALMANYA / GERMANY	892.968	986.099	1.071.427	1.179.397	531.678
RUSYA FEDERASYONU / RUSSIAN FEDERATION	407.431	489.766	537.784	573.528	301.544
İNGİLTERE / UK	359.634	391.845	441.870	456.172	221.725
İTALYA / ITALY	403.579	407.183	428.927	437.552	198.333
FRANSA / FRANCE	342.298	399.620	436.686	478.258	221.374
İRAN / IRAN	272.927	361.558	395.122	386.339	235.003
ABD / USA	361.008	444.894	485.086	503.019	246.157
HOLLANDA / NETHERLANDS	209.198	233.066	260.284	284.748	137.946
JAPONYA / JAPAN	175.412	166.181	184.161	154.723	72.874
İSPANYA / SPAIN	200.678	198.150	194.668	201.065	94.622
UKRAYNA / UKRAINE	136.502	154.728	199.245	246.950	133.190
AZERBEYCAN / AZERBAIJAN	138.600	154.179	200.067	228.630	107.169
GÜNEY KORE / SOUTH KOREA	101.334	129.222	140.519	166.363	111.066
TÜRKMENİSTAN / TURKMENISTAN	112.411	134.748	131.247	144.065	75.651
BELÇİKA / BELGIUM	105.392	111.170	119.835	131.463	64.670
AVUSTURYA / AUSTRIA	115.557	133.299	146.676	162.874	75.760
İSVİÇRE / SWITZERLAND	101.092	121.817	143.631	158.296	71.228
İSRAİL / ISRAEL	46.652	43.748	50.705	76.298	43.125
YUNANİSTAN / GREECE	95.360	106.007	108.315	109.120	64.061
ÇİN / CHINA	71.291	89.754	105.340	129.067	83.818
IRAK / IRAQ	94.082	155.619	212.924	241.262	121.588
TUNUS / TUNIS	50.254	56.692	83.264	89.315	48.325
LİBYA / LIBYA	56.843	50.888	210.628	261.476	142.491
SUUDI ARABİSTAN / SAUDI ARABIA	63.518	109.131	168.714	222.150	134.548
AVUSTRALYA / AUSTRALIA	82.853	95.160	106.402	121.170	52.932
KAZAKİSTAN / KAZAKSTAN	92.015	116.642	144.213	152.379	76.462
CEZAYİR / ALGERIA	63.847	80.239	100.307	114.013	66.752
LÜBNAN / LEBANON	69.585	96.570	107.053	105.342	55.528
KANADA / CANADA	80.208	100.858	106.063	110.264	52.504
ÖZBEKİSTAN / UZBEKİSTAN	58.600	74.463	95.262	116.892	63.283
SURİYE / SYRIA	48.457	47.314	66.669	172.449	104.897
MİSİR / EGYPT	57.584	74.361	106.642	102.483	49.380
Diğer / OTHER	1.493.810	1.742.908	2.091.934	2.457.745	1.323.182
TOPLAM / TOTAL	6.960.980	8.057.879	9.381.670	10.474.867	5.382.866

Kaynak: <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.htm> Erişim Tarihi 09.07.2014 / Source: <http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.htm> date of access 07/09/2014

6.2. Antalya'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı

6.2. Distribution of Foreign Tourists Visiting Antalya Based on the Nationalities By Years

Tablo 6.2 Antalya'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı
Table 6.2 Distribution of Foreign Tourists Visiting Antalya Based on the Nationalities By Years

ANTALYA Ocak - Aralık / İSTANBUL January-December	2010	2011	2012	2013	2014
	Ocak / Aralık January-December	Ocak / Aralık January-December	Ocak / Aralık January-December	Ocak / Aralık January-December	Ocak / Haziran January-June
RUSYA FEDERASYONU / RUSYA FEDERASYONU	2 464 258	2 716 257	2 761 145	3 338 166	1 479 722
ALMANYA / ALMANYA	2 537 622	2 786 616	2 884 277	2 834 413	1 089 310
HOLLANDA / HOLLANDA	460 978	537 518	528 612	547 370	226 104
İNGİLTERE / İNGİLTERE	441 119	463 647	408 960	443 851	183 034
UKRAYNA / UKRAYNA	356 162	351 214	326 985	384 778	153 025
İSVEÇ / İSVEÇ	276 768	368 035	348 096	380 540	122 771
NORVEÇ / NORVEÇ	217 136	277 471	300 432	300 872	99 188
BELÇİKA / BELÇİKA	207 606	231 972	238 848	267 941	98 395
KAZAKİSTAN / KAZAKİSTAN	142 552	188 303	224 296	260 408	98 102
AVUSTURYA / AVUSTURYA	256 580	267 467	232 652	230 008	92 564
FRANSA / FRANSA	275 135	340 753	252 219	222 145	84 579
DANİMARKA / DANİMARKA	173 423	208 925	202 270	217 734	82 205
POLONYA / POLONYA	227 903	260 365	213 544	206 484	78 104
İSVİÇRE / İSVİÇRE	127 609	155 338	159 395	168 103	64 519
ÇEK CUMHURİYETİ / ÇEK CUMHURİYETİ	121 767	158 804	157 992	147 265	61 739
FİNLANDİYA / FİNLANDİYA	78 292	113 551	117 818	133 365	54 985
BELARUS (BEYAZ RUSYA) / BELARUS (BEYAZ RUSYA)	101 877	73 926	80 242	125 837	53 694
SLOVAKYA / SLOVAKYA	73 300	100 106	97 490	99 538	50 273
İSRİL / İSRİL	63 284	29 782	27 335	80 092	47 202
ROMANYA / ROMANYA	86 805	89 816	83 085	78 038	32 715
LİTVANYA / LİTVANYA	49 308	48 968	41 258	55 214	27 890
MOLDOVA / MOLDOVA	40 755	40 261	45 949	47 072	27 640
MACARİSTAN / MACARİSTAN	48 633	50 194	42 738	40 863	19 601
SİRBİSTAN / SİRBİSTAN	24 012	33 495	39 887	39 954	16 844
İTALYA / İTALYA	37 044	55 500	40 048	39 088	14 843
İRAN / İRAN	78 864	138 922	70 400	36 902	12 406
ESTONYA / ESTONYA	26 889	27 905	26 591	35 881	12 038
LETONYA / LETONYA	21 748	28 950	27 400	32 087	10 675
AZERBAYCAN / AZERBAYCAN	22 113	16 367	20 126	23 486	8 163
BOSNA - HERSEK / BOSNA - HERSEK	12 439	15 345	15 714	16 966	6 403
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ / AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	12 240	14 745	16 747	15 619	5 630
SLOVENYA / SLOVENYA	18 653	22 529	18 464	13 875	4 432
İSPANYA / İSPANYA	10 821	11 257	10 588	8 468	3 903
ERMENİSTAN / ERMENİSTAN	11 737	8 455	6 651	8 187	2 086
LÜBNAN / LÜBNAN	2 977	2 520	3 412	6 387	1 909
YUNANİSTAN / YUNANİSTAN	6 361	5 517	6 320	5 529	1 646
PORTEKİZ / PORTEKİZ	16 981	12 339	6 010	3 918	1 643
SURİYE / SURİYE	14 205	6 206	2 426	3 439	734
CEZAYİR / CEZAYİR	645	945	1 086	1 266	313
DİĞER MİLLİYETLER TOPLAMI / DİĞER MİLLİYETLER TOPLAMI	187 570	204 139	211 858	221 361	83 666
YABANCI ZİYARETÇİLER TOPLAMI / YABANCI ZİYARETÇİLER TOPLAMI	9 334 171	10 464 425	10 299 366	11 122 510	4 514 695
YERLİ ZİYARETÇİLER / YERLİ ZİYARETÇİLER	424 873	436 489	426 770	413 252	173 818
GENEL TOPLAM	9 759 044	10 900 914	10 726 136	11 535 762	4 688 513

Kaynak: <http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67091/kultur-turizm-istatistikleri.html> Erişim Tarihi 09.07.2014
Source: <http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67091/kultur-turizm-istatistikleri.html> date of access 07/09/2014

6.3. Muğla'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımı

6.3. Distribution of Foreign Tourists Visiting Muğla Based on the Nationalities By Years

Tablo 6.3 Muğla'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlere ve Yıllara Göre Dağılımlarına ve Yıllara Göre Dağılımı
Table 6.3 Distribution of Foreign Tourists Visiting Muğla Based on the Nationalities By Years

ANTALYA Ocak - Aralık / İSTANBUL January-December	2010	2011	2012	2013	2014
	Ocak / Aralık January-December	Ocak / Aralık January-December	Ocak / Aralık January-December	Ocak / Aralık January-December	Ocak / Haziran January-June
ALMANYA / GERMANY	187.631	183.859	207.633	208.330	68.816
AMERİKA / USA	22.463	23.565	20.684	27.024	10.004
AVUSTRALYA / AUSTRALIA	8.080	9.955	10.944	10.930	2.756
AVUSTURYA / AUSTRIA	21.905	20.746	16.137	16.712	4.362
BELÇİKA / BELGIUM	114.797	121.007	120.548	120.651	38.390
BEYAZRUSYA / BELARUS	6.559	5.993	10.571	12.893	4.549
BULGARİSTAN / BULGARIA	5.555	7.887	6.985	8.515	4.280
ÇEK CUMHURİYETİ / CZECH REPUBLIC	15.296	18.177	18.150	21.631	5.258
DANİMARKA / DENMARK	50.751	62.276	74.954	69.261	16.677
FİNLANDİYA / FINLAND	17.421	22.572	24.589	25.735	9.135
FRANSA / FRANCE	114.980	154.743	128.032	132.934	53.593
GAFRİKACUMHURİYETİ / REPUBLIC OF SOUTH AFRICA	1.760	2.600	2.230	2.049	674
HOLLANDA / NETHERLANDS	195.909	236.705	275.540	275.234	85.227
İNGİLTERE /	1.650.692	1.466.096	1.352.128	1.337.045	484.398
İRAN / IRAN	6.711	6.863	4.140	3.118	1.045
İRLANDA / IRELAND	34.181	33.835	29.453	25.213	7.669
İSPANYA / SPAIN	9.173	6.193	15.264	22.393	1.393
İSRİL / ISRAEL	9.121	3.794	3.267	9.204	1.569
İSVEÇ / SWEDEN	32.282	46.888	73.867	102.978	24.859
İSVİÇRE / SWITZERLAND	12.352	13.721	15.283	13.115	2.232
İTALYA / ITALY	56.128	82.953	56.765	47.454	6.838
JAPONYA / JAPAN	1.341	1.264	860	904	303
KANADA / CANADA	4.969	8.165	4.501	6.842	1.530
KAZAKİSTAN / KAZAKSTAN	8.033	6.266	6.432	6.298	993
LETONYA / LATVIA	2.332	1.289	1.084	1.263	944
LİTVANYA / LITHUANIA	8.293	11.050	10.999	14.617	5.063
LÜBNAN / LEBANON	7.815	12.607	21.944	23.810	1.106
LÜKSEMBURG / LUXEMBURG	1.121	1.185	1.124	1.053	175
MISIR / EGYPT	219	523	903	376	196
NORVEÇ / NORWAY	16.754	30.170	29.885	28.769	6.196
POLONYA / POLAND	102.153	112.515	98.439	100.300	46.339
PORTEKİZ / PORTUGAL	2.109	2.432	2.062	2.419	660
ROMANYA / ROMANIA	11.752	13.550	9.820	9.344	3.712
RUSYA FED. / RUSSIAN FED.	147.949	182.791	195.067	229.407	99.998
SLOVAKYA / SLOVAKIA	3.021	2.578	5.525	3.717	791
SLOVENYA / SLOVENIA	1.131	1.904	1.188	910	230
UKRAYNA / UKRAINE	27.099	40.980	44.087	53.333	14.880
ÜRDÜN / JORDAN	8.563	10.051	11.937	10.575	4.065
YUNANİSTAN / GREECE	26.520	28.885	27.903	27.669	8.284
DİĞER / OTHER	51.632	71.314	73.021	64.756	21.521
YERLİ TURİST / LOCAL TOURISTS	86.328	113.477	118.530	143.534	37.590
TOPLAM / TOTAL	3.092.881	3.183.424	3.132.475	3.222.315	1.088.300

Kaynak: <http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,73716/2012-milletlere-ve-aylara-gore-dagilim.html> Erişim Tarihi 09.07.2014
Source: <http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,73716/2012-milletlere-ve-aylara-gore-dagilim.html> date of access 07/09/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/Eklenti/9792,2011mlaypdf.pdf?0> date of access 07/09/2014

mustafa-top.html Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,77298/2013-yili-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,77298/2014-yili-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx>
 TÜİK, Vatandaş Giriş Araştırması, 2013
 TÜİK, Vatandaş Giriş Anketi, 2014
 Türkiye İstatistik Kurumu, Merkez Bankası, Kültür ve Turizm Bakanlığı
 Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Merkez Bankası verilerine göre
<http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
<http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
 (TOBB websitesinden edinilmiştir: <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>)
<http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
<http://www.tuib.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=15886>
 Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü, World Tourism Barometer, Vol. 12, Nisan 2014
 Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü, World Tourism Barometer, Vol. 12, Nisan 2014
 *Tahmini
 Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü, World Tourism Barometer, Vol. 12, Nisan 2014
 ITB World Travel Trends Report, 2013
 Business Monitor International Russia Tourism Report Q2 2014, s.16'dan derlenmiştir
 (Alman Ulusal Turizm Kurulu, Incoming-Tourism Germany, Facts and Figures 2013, s. 12)
 (Alman Ulusal Turizm Kurulu, Incoming-Tourism Germany, Facts and Figures 2013, s. 13).
 PwC, Room to Grow, Mart 2014, s.7)
 PwC, Room to Grow, Mart 2014, s.12) <http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.tursab.org.tr/tr/istatistikler> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67091/kultur-turizm-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,71515/turizm-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,77255/2011-yili-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,90760/2014.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/Eklenti/9796,2010milaypdf.pdf?0> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/Eklenti/9792,2011milaypdf.pdf?0> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,73716/2012-milletlere-ve-aylara-gore-dagilim.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,77298/2013-yili-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2013.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67091/kultur-turizm-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,90760/2014.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,90760/2013.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,77298/2013-yili-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,77298/2014-yili-istatistikleri.html> Erişim tarihi: 8/07/2014
<http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx>
 TÜİK, Vatandaş Giriş Araştırması, 2013
 TÜİK, Vatandaş Giriş Anketi, 2014
 Türkiye İstatistik Kurumu, Merkez Bankası, Kültür ve Turizm Bakanlığı
 Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Merkez Bankası verilerine göre
<http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
<http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
 (TOBB websitesinden edinilmiştir: <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>)
<http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>

mustafa-top.html date of access: 07/08/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/Eklenti/9796,2010milaypdf.pdf?0> Date of access: 07/08/2014
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2013.html> date of access: 07/08/2014
<http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx>
 TSI, Citizen Entry Research, 2013
 TSI, Citizen Entry Survey, 2014
 Turkish Statistics Institute, Central Bank, Ministry of Culture and Tourism
 Turkish Statistics Institute, Central Bank, Ministry of Culture and Tourism
<http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
<http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
 (Obtained from TOBB website) <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
<http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
<http://www.tuib.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=15886>
 United Nations World Tourism Organization, World Tourism Barometer, Vol. 12 April 2014
 United Nations World Tourism Organization, World Tourism Barometer, Vol. 12 April 2014
 *Forecast
 United Nations World Tourism Organization, World Tourism Barometer, Vol. 12 April 2014
 ITB World Travel Trends Report, 2013
 Business Monitor International Russia Tourism Report Q2 2014, p. 16.
 (German National Tourism Board, Incoming-Tourism Germany, Facts and Figures 2013, p. 12)
 (German National Tourism Board, Incoming-Tourism Germany, Facts and Figures 2013, p. 13).
 PwC, Room to Grow, March 2014, p. 7)
 PwC, Room to Grow, March 2014, s. 12) <http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html> date of access: 07/08/2014
<http://www.tursab.org.tr/tr/istatistikler> Date of access: 07/08/2014
<http://www.ktyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9854/sinir-giris-cikis-istatistikleri.html> Date of access: 07/08/2014
<http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67091/kultur-turizm-istatistikleri.html> Date of access: 07/08/2014
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,71515/turizm-istatistikleri.html> Date of access: 07/08/2014
<http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,77255/2011-yili-istatistikleri.html> Date of access: 07/08/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,90760/2014.html> Date of access: 07/08/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/Eklenti/9796,2010milaypdf.pdf?0> Date of access: 07/08/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/Eklenti/9792,2011milaypdf.pdf?0> Date of access: 07/08/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,73716/2012-milletlere-ve-aylara-gore-dagilim.html> Date of access: 07/08/2014
<http://www.izmirkulturturizm.gov.tr/TR,77298/2013-yili-istatistikleri.html> Date of access: 07/08/2014
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2014.html> date of access: 07/08/2014
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2013.html> date of access: 07/08/2014
<http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR,67091/kultur-turizm-istatistikleri.html> date of access: 07/08/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,90760/2014.html> date of access: 07/08/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/TR,90760/2013.html> date of access: 07/08/2014
<http://www.muglakulturturizm.gov.tr/Eklenti/9796,2010milaypdf.pdf?0> Date of access: 07/08/2014
<http://www.istanbulkulturturizm.gov.tr/TR,92428/istanbul-turizm-istatistikleri---2013.html> date of access: 07/08/2014
<http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx>
 TSI, Citizen Entry Research, 2013
 TSI, Citizen Entry Survey, 2014
 Turkish Statistics Institute, Central Bank, Ministry of Culture and Tourism
 Turkish Statistics Institute, Central Bank, Ministry of Culture and Tourism
<http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
<http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
 (Obtained from TOBB website) <http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>
<http://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php>

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ TURİZM FAKÜLTESİ

HAZIRLAYANLAR
 Prof. Dr. Akın AKSU
 Prof. Dr. Mustafa GÜLMEZ
 Doç. Dr. Meltem CABER
 Dr. Şevket YİRİK

AKDENİZ UNIVERSITY, THE FACULTY OF TOURISM

PREPARED BY
 Prof. Dr. Akın AKSU
 Prof. Dr. Mustafa PARLAK
 Associate Prof. Dr. Meltem CABER
 Dr. Şevket YİRİK

KOBİ Turizm Sezonu Destek Paketi

Halkbank'tan Turizm Sektörüne Destek

Küçükten büyüğe turizm sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerimiz için, uygun geri ödeme koşullarıyla hazırlanan KOBİ Turizm Sezonu Destek Paketi Halkbank'ta.

Ayrıcalıklı ürün ve hizmetlerimizle ilgili detaylı bilgi için sizi en yakın şubemize bekliyoruz.

halkbankkobi.com.tr | 444 0 401 KOBİ Dialog

 HALKBANK

Üreten Türkiye'nin Bankası